RICHTLIJN 2004/18/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 31 maart 2004

betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten

Gelet op het Verdag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met name artikel 47, lid 2, op artikel 55 en op artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie [1],

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité [2],

Gezien het advies van het Comité van de Regio's [3],

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag [4], en gezien de gemeenschappelijke tekst die op 9 december 2003 door het Bemiddelingscomité is goedgekeurd,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Naar aanleiding van de nieuwe wijzigingen van Richtlijn 92/50/EEG van de Raad van 18 juni 1992 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor dienstverlening [5], Richtlijn 93/36/EEG van de Raad van 14 juni 1993 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen [6], en Richtlijn 93/37/EEG van de Raad van 14 juni 1993 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken [7] die nodig zijn in antwoord op de vereenvoudigings- en moderniseringseisen, die zowel de aanbestedende diensten als de ondernemers hebben gesteld in hun antwoorden op het door de Commissie op 27 november 1996 aangenomen Groenboek, dient ter wille van de duidelijkheid tot omwerking van deze richtlijnen in één tekst te worden overgegaan. De onderhavige richtlijn is gebaseerd op jurisprudentie van het Hof van Justitie, met name jurisprudentie betreffende de gunningscriteria, die duidelijk maakt welke mogelijkheden de aanbestedende diensten hebben om aan de behoeften van het betreffende publiek te voldoen, o.a. op ecologisch en sociaal gebied, op voorwaarde dat dergelijke criteria verband houden met het voorwerp van de opdracht, de aanbestedende dienst geen onbeperkte keuzevrijheid bieden, uitdrukkelijk zijn vermeld en in overeenstemming zijn met de in overweging 2 genoemde grondbeginselen.

(2) Bij het plaatsen van overheidsopdrachten die worden afgesloten in de lidstaten voor rekening van de staat, territoriale lichamen en andere publiekrechtelijke instellingen moeten de beginselen van het Verdrag geëerbiedigd worden, met name het vrije verkeer van goederen, vrijheid van vestiging en het vrij verlenen van diensten, alsmede de daarvan afgeleide beginselen, zoals gelijke behandeling, het discriminatieverbod, wederzijdse erkenning, evenredigheid en transparantie. Voor overheidsopdrachten boven een bepaalde waarde is het echter raadzaam om bepalingen voor de coördinatie door de Gemeenschap van de nationale procedures voor de plaatsing van dergelijke opdrachten op te stellen die gebaseerd zijn op die beginselen, om ervoor te zorgen dat zij effect sorteren en daadwerkelijke mededinging op het gebied van overheidsopdrachten te garanderen. Bijgevolg moeten deze coördinatiebepalingen overeenkomstig voornoemde regels en beginselen alsmede overeenkomstig de andere Verdragsregels worden uitgelegd.

(3) Deze coördinatiebepalingen moeten de in elk van de lidstaten geldende procedures en praktijken zoveel mogelijk eerbiedigen.

(4) De lidstaten dienen erop toe te zien dat deelname van een publiekrechtelijke instelling als inschrijver op een overheidsopdracht geen concurrentieverstorende gevolgen heeft voor particuliere inschrijvers.

(5) Overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag moeten de eisen inzake milieubescherming geïntegreerd worden in de omschrijving en uitvoering van het beleid en het optreden van de Gemeenschap als bedoeld in artikel 3 van het Verdrag, in het bijzonder met het oog op het bevorderen van duurzame ontwikkeling. Deze richtlijn verduidelijkt derhalve hoe de aanbestedende diensten kunnen bijdragen tot de bescherming van het milieu en de bevordering van duurzame ontwikkeling op een wijze die het mogelijk maakt voor hun opdrachten de beste prijs-kwaliteitverhouding te krijgen.

---

[1] PB C 29 E van 30.1.2001, blz. 11 en PB C 203 E van 27.8.2002, blz. 210.

[2] PB C 193 van 10.7.2001, blz. 7.

[3] PB C 144 van 16.5.2001, blz. 23.

[4] Advies van het Europees Parlement van 17 januari 2002 (PB C 271 E van 7.11.2002, blz. 176), gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 20 maart 2003 (PB 147 E van 24.6.2003, blz. 1) en standpunt van het Europees Parlement van 2 juli 2003 (nog niet verschenen in het Publicatieblad). Wetgevende resolutie van het Europees Parlement van 29 januari 2004 en besluit van de Raad van 2 februari 2004.

[5] PB L 209 van 24.7.1992, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/78/EG van de Commissie (PB L 285 van 29.10.2001, blz. 1).

[6] PB L 199 van 9.8.1993, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/78/EG.

[7] PB L 199 van 9.8.1993, blz. 54. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/78/EG.

(6) Geen enkele bepaling in deze richtlijn dient te beletten dat maatregelen worden voorgeschreven of toegepast die noodzakelijk zijn ter bescherming van de openbare zedelijkheid, orde of veiligheid of het leven of de gezondheid van mensen, dieren of planten, in het bijzonder met het oog op duurzame ontwikkeling, op voorwaarde dat deze maatregelen in overeenstemming zijn met het Verdrag.

(7) De Raad heeft bij zijn Besluit 94/800/EG van 22 december 1994 betreffende de sluiting, namens de Europese Gemeenschap, voor wat betreft de onder haar bevoegdheid vallende aangelegenheden, van de uit de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Uruguayronde (1986-1994) voortvloeiende overeenkomsten [1] onder meer zijn goedkeuring gehecht aan de WHO-overeenkomst inzake overheidsopdrachten, hierna „Overeenkomst" genoemd, welke ten doel heeft een multilateraal kader van evenwichtige rechten en verplichtingen op het gebied van overheidsopdrachten tot stand te brengen met het oog op een verdere liberalisering en uitbreiding van de wereldhandel.

Gezien de internationale rechten en verplichtingen die voor de Gemeenschap uit de aanvaarding van deze Overeenkomst voortvloeien, gelden voor de inschrijvers en producten uit derde landen die de Overeenkomst hebben ondertekend, de regelingen van de Overeenkomst. Deze Overeenkomst is niet rechtstreeks toepasselijk. De in de Overeenkomst bedoelde aanbestedende diensten die zich aan de onderhavige richtlijn houden en die dezelfde bepalingen toepassen ten aanzien van de ondernemers van derde landen die de Overeenkomst hebben ondertekend, leven op deze manier de Overeenkomst na. Deze coördinatiebepalingen dienen ook voor in de Gemeenschap gevestigde ondernemers even gunstige voorwaarden voor deelneming aan overheidsopdrachten te waarborgen als die welke gelden voor de ondernemers van derde landen die de Overeenkomst hebben ondertekend.

(8) Alvorens een procedure voor het plaatsen van een overheidsopdracht te starten, mogen de aanbestedende diensten, door gebruik te maken van een „technische dialoog", advies vragen of aanvaarden dat bij het opstellen van het bestek kan worden gebruikt, op voorwaarde echter dat een dergelijk advies niet tot uitschakeling van de mededinging leidt.

(9) Gezien de verscheidenheid aan overheidsopdrachten voor werken, moet de aanbestedende dienst kunnen kiezen tussen gescheiden en gemeenschappelijke gunning van opdrachten voor de uitvoering en het ontwerp van werken. Met deze richtlijn wordt niet beoogd om een gemeenschappelijke of een gescheiden gunning voor te schrijven. Het besluit of een gescheiden of een gemeenschappelijke gunning van de opdracht plaatsvindt, dient te worden gebaseerd op kwalitatieve en economische criteria, die in de nationale wetgevingen bepaald kunnen worden.

(10) Een overeenkomst wordt alleen geacht een overheidsopdracht voor werken te zijn indien zij specifiek betrekking heeft op de in bijlage I bedoelde activiteiten, zelfs indien de overeenkomst andere voor die activiteiten benodigde diensten omvat. Overheidsopdrachten voor diensten, waaronder diensten inzake eigendomsbeheer, kunnen onder bepaalde omstandigheden ook werken omvatten. Indien dergelijke werken ten opzichte van het hoofdvoorwerp van de opdracht van bijkomende aard zijn en daarvan een uitvloeisel zijn of daarop een aanvulling vormen, is het feit dat die werken deel uitmaken van de opdracht echter geen reden om de opdracht als een overheidsopdracht voor werken aan te merken.

(11) Een communautaire definitie van raamovereenkomsten is nodig, samen met specifieke regels voor de raamovereenkomsten welke worden gesloten met betrekking tot opdrachten die onder het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen. Op grond van deze regels kan een aanbestedende dienst die overeenkomstig de bepalingen van deze richtlijn een raamovereenkomst sluit betreffende, met name, de bekendmaking, de termijnen en de voorwaarden voor de indiening van inschrijvingen, tijdens de looptijd van de raamovereenkomst daarop gebaseerde opdrachten plaatsen door ofwel de voorwaarden in de raamovereenkomst toe te passen, ofwel, indien niet alle voorwaarden vooraf in de raamovereenkomst zijn bepaald, door een nieuwe oproep tot mededinging te doen aan de partijen bij de raamovereenkomst met betrekking tot de nog niet bepaalde voorwaarden. De nieuwe oproep tot mededinging moet voldoen aan bepaalde regels die de vereiste flexibiliteit en de inachtneming van de algemene beginselen, waaronder het beginsel van gelijke behandeling, dienen te waarborgen. Om die redenen moet de looptijd van de raamovereenkomsten worden beperkt en mag hij niet langer zijn dan vier jaar, behalve in door de aanbestedende diensten naar behoren gemotiveerde gevallen.

(12) Een aantal nieuwe elektronische aankooptechnieken is in voortdurende ontwikkeling. Deze technieken maken het mogelijk de mededinging te verbreden en overheidsbestellingen efficiënter te plaatsen, met name door de besparing van tijd en kosten die het gebruik van deze technieken met zich meebrengt. De aanbestedende diensten kunnen gebruikmaken van elektronische aankooptechnieken mits de bepalingen van deze richtlijn en de beginselen van gelijke behandeling, non-discriminatie en transparantie in acht worden genomen. Daartoe kan de indiening van een inschrijving, met name in geval van een nieuwe oproep tot mededinging in het kader van een raamovereenkomst of de toepassing van een dynamisch aankoopsysteem, de vorm aannemen van de elektronische catalogus van de inschrijver, wanneer deze de door de aanbestedende dienst gekozen communicatiemiddelen gebruikt overeenkomstig artikel 42.

[1] PB L 336 van 23.12.1994, blz. 1.

(13) Gezien de zich snel uitbreidende elektronische aankoopsystemen moeten nu reeds adequate voorschriften worden opgesteld zodat de aanbestedende diensten ten volle profijt kunnen trekken van de mogelijkheden die deze systemen bieden. Met het oog hierop moeten geheel elektronische dynamische aankoopsystemen voor aankopen van leveringen of diensten voor courant gebruik worden gedefinieerd, en moeten er specifieke voorschriften worden vastgesteld voor het opzetten en de werking van dergelijke systemen teneinde een eerlijke behandeling te garanderen van elke ondernemer die eraan deel wenst te nemen. Elke ondernemer die een indicatieve inschrijving indient die voldoet aan het bestek en zelf voldoet aan de selectiecriteria moet van een dergelijk systeem gebruik kunnen maken. Dankzij deze aankooptechniek kunnen de aanbestedende diensten een lijst van reeds geselecteerde inschrijvers opstellen en deze openstellen voor nieuwe inschrijvers, en zo beschikken over een buitengewoon groot scala van inschrijvingen — dankzij de gebruikte elektronische middelen — en er aldus voor zorgen dat de overheidsgelden op basis van een brede concurrentie optimaal benut worden.

(14) Aangezien het gebruik van de techniek van elektronische veilingen waarschijnlijk zal toenemen, moeten voor dergelijke veilingen een communautaire definitie en specifieke voorschriften worden opgesteld om ervoor te zorgen dat zij volledig in overeenstemming werken met de beginselen van gelijke behandeling, niet-discriminatie en transparantie. Daarom moet in die bepalingen staan dat dergelijke elektronische veilingen alleen gebruikt mogen worden voor opdrachten voor werken, leveringen of diensten waarvan de specificaties nauwkeurig kunnen worden bepaald. Dat kan met name het geval zijn voor terugkerende opdrachten voor leveringen, werken en diensten. Met datzelfde oogmerk het ook mogelijk zijn om in elk stadium van de elektronische veiling de rangorde van de inschrijvingen te bepalen. Het gebruik van elektronische veilingen stelt de aanbestedende diensten in staat de inschrijvers te verzoeken nieuwe, lagere prijsoffertes te doen, en wanneer de opdracht gegund wordt aan de inschrijver met de voordeligste inschrijving kunnen ook andere elementen van de inschrijvers dan de prijs worden verbeterd. Om ervoor te zorgen dat het transparantiebeginsel wordt nageleefd, mogen elektronische veilingen alleen gebruikt worden voor die elementen die elektronisch en zonder tussenkomst en/of beoordeling van de aanbestedende dienst geëvalueerd kunnen worden, d.w.z. alleen kwantificeerbare en in cijfers of percentages uitdrukbare elementen. Daar staat tegenover dat elektronische veilingen niet gebruikt mogen worden voor die elementen van de inschrijvingen waarvoor een beoordeling van niet-kwantificeerbare elementen nodig is. Bijgevolg mogen elektronische veilingen niet gebruikt worden voor bepaalde opdrachten voor werken en bepaalde opdrachten voor diensten die betrekking hebben op intellectuele verrichtingen, zoals het ontwerpen van werken.

(15) In de lidstaten zijn bepaalde centrale aankooptechnieken ontwikkeld. Verscheidene aanbestedende diensten zijn belast met het verlenen van aankopen of het gunnen van overheidsopdrachten/het sluiten van raamovereenkomsten voor andere aanbestedende diensten. Door de omvang van de aankopen maken deze technieken het mogelijk de mededinging te verbreden en overheidsbestellingen efficiënter te plaatsen. Er moet dus worden voorzien in een communautaire definitie van voor aanbestedende diensten werkende aankoopcentrales. Tevens moeten de voorwaarden worden vastgesteld waaronder aanbestedende diensten die met eerbiediging van het beginsel van non-discriminatie en het gelijkheidsbeginsel via een aankoopcentrale werken, leveringen en/of diensten verwerven, kunnen worden geacht deze richtlijn te hebben nageleefd.

(16) Teneinde rekening te houden met de bestaande verschillen in de lidstaten moeten zij zelf kunnen kiezen of zij bepalen dat de aanbestedende diensten gebruik kunnen maken van raamovereenkomsten, aankoopcentrales, dynamische aankoopsystemen, elektronische veilingen en concurrentiegerichte dialoog als omschreven en geregeld bij deze richtlijn.

(17) Het bestaan van een groot aantal drempels voor de toepassing van de coördinatiebepalingen geeft aanleiding tot complicaties voor de aanbestedende diensten. Voorts is het, rekening gehouden met de monetaire unie, wenselijk drempels in euro's vast te stellen. Derhalve dienen de drempels in euro's op zodanige wijze te worden vastgesteld, dat de toepassing van deze bepalingen wordt vereenvoudigd en tegelijkertijd de in de Overeenkomst bepaalde drempels, die in bijzondere trekkingsrechten zijn uitgedrukt, in acht worden genomen. In verband daarmee dient ook te worden voorzien in een periodieke herziening van de in euro uitgedrukte drempels, teneinde deze indien nodig aan te passen naar gelang van de eventuele schommelingen van de waarde van de euro ten opzichte van het bijzondere trekkingsrecht.

(18) Zowel met het oog op de toepassing van de voorschriften van deze richtlijn als voor controledoeleinden wordt de dienstensector het beste omschreven door de diensten in te delen in categorieën die met bepaalde posten van een gemeenschappelijke nomenclatuur overeenkomen, en deze bijeen te brengen in twee bijlagen, II A en II B, naargelang de regeling die erop van toepassing is. Wat de in bijlage II B bedoelde diensten betreft, mogen de van toepassing zijnde bepalingen in deze richtlijn geen afbreuk doen aan de toepassing van specifieke communautaire voorschriften voor de desbetreffende diensten.

(19) Wat overheidsopdrachten voor diensten betreft, moet gedurende een overgangsperiode de volledige toepassing van deze richtlijn worden beperkt tot opdrachten waarvoor de bepalingen van deze richtlijn de mogelijkheden tot uitbreiding van het verkeer over de grenzen heen ten volle garanderen. De opdrachten voor andere diensten

moeten gedurende deze overgangsperiode worden gevolgd, alvorens wordt besloten deze richtlijn daarop volledig toe te passen. In dit verband dient het controlemechanisme te worden omschreven. Dit mechanisme dient terzelfder tijd de betrokkenen toegang tot de relevante informatie te verzekeren.

(20) De overheidsopdrachten die door in de sectoren watervoorziening, energievoorziening, vervoer en postdiensten werkzame aanbestedende diensten worden geplaatst en in het kader van deze werkzaamheden passen, vallen onder Richtlijn 2004/17/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening en vervoer en postdiensten [1]. De overheidsopdrachten die door aanbestedende diensten in het kader van hun activiteiten voor de exploitatie van zee-, kust- of riviervervoerdiensten worden geplaatst, dienen echter onder het toepassingsgebied van de onderhavige richtlijn te vallen.

(21) Gezien de effectieve mededinging op de telecommunicatiemarkt ingevolge de toepassing van de communautaire regelgeving tot liberalisering van deze sector, moeten de desbetreffende overheidsopdrachten van het toepassingsgebied van deze richtlijn worden uitgesloten voorzover zij hoofdzakelijk ten doel hebben de aanbestedende diensten in staat te stellen bepaalde activiteiten in de telecommunicatiesector uit te oefenen. Deze activiteiten worden in overeenstemming met de definities in de artikelen 1, 2 en 8 van Richtlijn 93/38/EEG van de Raad van 14 juni 1993 houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en telecommunicatie [2] omschreven, zodat deze richtlijn niet van toepassing is op opdrachten die uitgesloten zijn van de werkingssfeer van Richtlijn 93/38/EEG ingevolge artikel 8 daarvan.

(22) Er dienen bepalingen te worden voorgesteld voor gevallen waarin de maatregelen tot coördinatie van de procedures niet noodzakelijk van toepassing dienen te zijn om redenen die met de staatsveiligheid of staatsgeheimen verband houden of doordat specifieke aanbestedingsvoorschriften van toepassing zijn die uit internationale overeenkomsten voortvloeien en betrekking hebben op de legering van strijdkrachten of eigen zijn aan internationale organisaties.

(23) Krachtens artikel 163 van het Verdrag is het stimuleren van onderzoek en technologische ontwikkeling één van de middelen om de wetenschappelijke en technologische grondslagen van de industrie van de Gemeenschap te versterken, en het openstellen van overheidsopdrachten voor diensten draagt daartoe bij. Op de medefinanciering van onderzoeksprogramma's heeft deze richtlijn geen betrekking. Derhalve vallen buiten deze richtlijn andere opdrachten voor diensten voor onderzoek en ontwikkeling dan die waarvan de resultaten in hun geheel aan de aanbestedende dienst toekomen voor het gebruik ervan in de uitoefening van zijn eigen werkzaamheden, mits de dienstverlening volledig door de aanbestedende dienst wordt beloond.

(24) In het kader van diensten, vertonen de opdrachten betreffende de verwerving of de huur van onroerende goederen dan wel betreffende de rechten op deze goederen bijzondere kenmerken, waardoor toepassing van de aanbestedingsvoorschriften niet geschikt is.

(25) Bij het plaatsen van overheidsopdrachten voor bepaalde audiovisuele diensten in de omroepsector moet rekening kunnen worden gehouden met overwegingen van cultureel en sociaal belang, waardoor toepassing van de aanbestedingsvoorschriften niet geschikt is. Om die redenen is het wenselijk te voorzien in een uitzondering voor overheidsopdrachten voor diensten die betrekking hebben op de aankoop, de ontwikkeling, de productie of de coproductie van gebruiksklaar programmamateriaal en van andere voorbereidende diensten, zoals die betreffende scenario's of de artistieke prestaties die nodig zijn voor de totstandbrenging van het programmamateriaal, alsmede voor opdrachten betreffende de zendtijd. Deze uitzondering dient evenwel niet te gelden voor de levering van het technisch materiaal dat nodig is voor de productie, de coproductie en de uitzending van dat programmamateriaal. Onder uitzending dient te worden verstaan het uitzenden en verspreiden via enig elektronisch netwerk.

(26) De diensten inzake arbitrage en bemiddeling worden meestal verleend door instanties of personen die worden aangewezen of gekozen op een wijze die niet door aanbestedingsvoorschriften kan worden geregeld.

(27) Conform de Overeenkomst omvatten de in deze richtlijn bedoelde financiële diensten niet de instrumenten inzake monetair beleid, wisselkoersen, overheidsschuld en beheer van reserves of die van enig ander beleid dat verrichtingen met effecten of andere financiële instrumenten behelst, met name verrichtingen om de aanbestedende diensten van geld of kapitaal te voorzien.

[1] Zie blz. 1 van dit Publicatieblad

[2] PB L 199 van 9.8.1993, blz. 84. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/78/EG.

Derhalve vallen de opdrachten betreffende de uitgifte, de aankoop, de verkoop of de overdracht van effecten of van andere financiële instrumenten niet binnen het toepassingsgebied. De door centrale banken geleverde diensten zijn eveneens uitgesloten.

(28) Beroep en werk zijn van fundamenteel belang voor het waarborgen van gelijke kansen voor iedereen en bevorderen de maatschappelijke integratie. In dit verband dragen sociale werkplaatsen en programma's voor beschutte arbeid op doeltreffende wijze bij tot de integratie of herintegratie van gehandicapten op de arbeidsmarkt. Het is echter mogelijk dat het dergelijke werkplaatsen niet lukt om bij normale mededingingsvoorwaarden opdrachten te verwerven. Daarom is het wenselijk te bepalen dat de lidstaten de deelneming aan procedures voor de gunning van opdrachten kunnen voorbehouden aan dergelijke werkplaatsen of de uitvoering ervan voorbehouden in het kader van programma's voor beschermde arbeid.

(29) De door de aanbestedende diensten opgestelde technische specificaties moeten de openstelling van overheidsopdrachten voor mededinging mogelijk maken; daartoe moet het mogelijk zijn inschrijvingen in te dienen waarin de diversiteit van de technische oplossingen tot uiting komt. Te dien einde moeten enerzijds de technische specificaties kunnen worden opgesteld in termen van prestaties en functionele eisen en moeten anderzijds, bij verwijzing naar de Europese — of bij ontstentenis daarvan naar de nationale — norm, op andere gelijkwaardige oplossingen gebaseerde inschrijvingen door de aanbestedende dienst in overweging worden genomen. Om de gelijkwaardigheid aan te tonen, moeten de inschrijvers elk bewijsmiddel kunnen gebruiken. Overheidsdiensten moeten iedere beslissing dat er geen sprake is van gelijkwaardigheid, kunnen motiveren. Aanbestedende diensten die in de technische specificatie van een bepaalde opdracht milieueisen wensen op te nemen, kunnen de milieukenmerken, zoals een bepaalde productiemethode, en/of het milieueffect van specifieke productgroepen of -diensten voorschrijven. Zij kunnen, zonder dat daartoe een verplichting bestaat, de passende specificaties gebruiken die zijn omschreven in milieukeuren, zoals de Europese milieukeur, (pluri)nationale milieukeuren of een andere milieukeur indien de vereisten voor de keur zijn ontwikkeld en aangenomen op grond van wetenschappelijke gegevens via een proces waaraan de betrokkenen, zoals regeringsinstanties, consumenten, fabrikanten, kleinhandel en milieuorganisaties, kunnen deelnemen en indien de keur toegankelijk en beschikbaar is voor alle betrokken partijen. De aanbestedende diensten moeten, indien mogelijk, technische specificaties vaststellen die rekening houden met toegankelijkheidscriteria voor gehandicapten of een voor alle gebruikers geschikt ontwerp. De technische specificaties moeten duidelijk worden aangegeven, zodat alle inschrijvers weten waarop de door de aanbestedende dienst gestelde eisen betrekking hebben.

(30) De nadere inlichtingen betreffende de opdracht moeten, zoals in de lidstaten gebruikelijk is, in het bestek voor elke opdracht of in een gelijkwaardig document zijn opgenomen.

(31) Voor aanbestedende diensten die bijzonder complexe projecten uitvoeren, kan het, zonder dat hen iets valt te verwijten, objectief onmogelijk zijn te bepalen welke middelen aan hun behoeften kunnen voldoen of te beoordelen wat de markt te bieden heeft op het stuk van technische en/of financiële/juridische oplossingen. Dat kan met name het geval zijn bij de uitvoering van omvangrijke geïntegreerde vervoersinfrastructuurprojecten, grote computernetwerken, of projecten met een complexe en gestructureerde financiering waarvan de financiële en juridische onderbouwing niet vooraf kan worden voorgeschreven. Voor zover de toepassing van openbare of niet-openbare procedures de gunning van dergelijke opdrachten niet mogelijk maakt, moet derhalve voorzien worden in een flexibele procedure die de mededinging tussen ondernemers vrijwaart, en tevens rekening houdt met de behoefte van de aanbestedende diensten om met elke gegadigde een dialoog over alle aspecten van de opdracht aan te gaan. Deze procedure mag evenwel niet op zodanige wijze worden aangewend dat de concurrentie wordt beperkt of verstoord, met name door het wijzigen van basiselementen van de inschrijvingen, het opleggen van nieuwe inhoudelijke elementen aan de gekozen inschrijver of het betrekken van een andere, niet als economisch voordeligste aangewezen inschrijver in de procedure.

(32) Om de toegang van kleine en middelgrote ondernemingen tot overheidsopdrachten te bevorderen, moeten bepalingen over onderaanneming worden opgenomen.

(33) De voorwaarden voor de uitvoering van een opdracht zijn verenigbaar met deze richtlijn voor zover zij niet rechtstreeks of onrechtstreeks discriminerend zijn en zij in de aankondiging van opdracht of in het bestek worden vermeld. Zij kunnen met name ten doel hebben de beroepsopleiding op de werkplek of de arbeidsparticipatie van moeilijk in het arbeidsproces te integreren personen te bevorderen, de werkloosheid te bestrijden of het milieu te beschermen. Als voorbeeld kan onder andere worden verwezen naar de verplichtingen om voor de uitvoering van de opdracht langdurig werklozen aan te werven of in opleidingsacties voor werklozen of jongeren te voorzien, om inhoudelijk de belangrijkste verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) na te leven indien deze niet in het nationale recht zijn omgezet, en om een groter dan het bij de nationale wetgeving voorgeschreven aantal gehandicapten aan te werven.

(34) Tijdens de uitvoering van de overheidsopdracht zijn zowel de nationale als de communautaire wetten, regelingen en collectieve overeenkomsten inzake arbeidsvoorwaarden en veiligheid op het werk van kracht, op voorwaarde dat deze regels en hun toepassing in overeenstemming zijn met het Gemeenschapsrecht. Voor grensoverschrijdende situaties, waarbij werknemers van een lidstaat ter verwezenlijking van een overheidsopdracht in een andere lidstaat diensten verlenen, zijn in Richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verlenen van diensten [1] de minimumvoorwaarden bepaald waaraan het land van ontvangst ten aanzien van deze ter beschikking gestelde werknemers moet voldoen. Indien het nationaal recht daartoe strekkende bepalingen bevat, kan niet-naleving van die verplichtingen beschouwd worden als een ernstige fout of een delict dat in strijd is met de beroepsgedragsregels van de ondernemer, hetgeen kan leiden tot uitsluiting van deze ondernemer van de aanbestedingsprocedure voor een overheidsopdracht.

(35) Gezien de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën en de vereenvoudigingen die deze voor de bekendmaking van opdrachten en uit het oogpunt van doeltreffendheid en doorzichtigheid van de aanbestedingsprocedures kunnen meebrengen, dienen elektronische middelen te worden gelijkgesteld met de klassieke middelen voor communicatie en informatie-uitwisseling. Het middel en de technologie waarvoor wordt gekozen, moeten zoveel mogelijk met de in de andere lidstaten gebruikte technologieën verenigbaar zijn.

(36) Voor de ontwikkeling van daadwerkelijke mededinging op het gebied van overheidsopdrachten is het noodzakelijk dat de door de aanbestedende diensten van de lidstaten opgestelde aankondigingen van opdrachten in de Gemeenschap worden bekend gemaakt. Het doel van de in deze aankondigingen gegeven inlichtingen is de ondernemers van de Gemeenschap in staat te stellen uit te maken of de voorgenomen opdrachten hen interesseren. Te dien einde dienen zij afdoende te worden ingelicht over het voorwerp van de opdracht en de bijbehorende voorwaarden. Het is dus van belang te zorgen voor een betere zichtbaarheid van de bekendgemaakte aankondigingen door middel van geschikte instrumenten, zoals de standaardformulieren voor de aankondiging van een opdracht en de Gemeenschappelijke Woordenlijst Overheidsopdrachten (Common Procurement Vocabulary-CPV) vervat in Verordening (EG) nr.2195/2002 van het Europees Parlement en de Raad [2], als referentienomenclatuur voor overheidsopdrachten. Bij niet-openbare procedures heeft de bekendmaking in het bijzonder ten doel de ondernemers van de lidstaten de mogelijkheid te verschaffen hun belangstelling voor de opdrachten te tonen door de aanbestedende diensten te verzoeken hen voor een inschrijving onder de gestelde voorwaarden uit te nodigen.

(37) Richtlijn 1999/93/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 1999 betreffende een gemeenschappelijk kader voor elektronische handtekeningen [3] en Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt (Richtlijn inzake elektronische handel) [4] moeten op de doorgifte van informatie langs elektronische weg in het raam van de onderhavige richtlijn van toepassing zijn. De procedures voor de plaatsing van overheidsopdrachten en de regels voor prijsvragen voor diensten vereisen een hoger niveau van veiligheid en vertrouwelijkheid dan het bij die richtlijnen vereiste niveau. Daarom moeten de middelen voor de elektronische ontvangst van inschrijvingen/verzoeken tot deelneming, alsmede van plannen en ontwerpen, voldoen aan specifieke aanvullende eisen. Te dien einde moet het gebruik van elektronische handtekeningen, met name geavanceerde elektronische handtekeningen, zo veel mogelijk aangemoedigd worden. Voorts kan het bestaan van vrijwillige accreditatieregelingen een gunstig kader vormen voor de verbetering van het niveau van de voor deze middelen verrichte certificatiedienst.

(38) Door het gebruik van elektronische middelen wordt tijd bespaard. Bijgevolg dienen de minimale termijnen bij gebruik van deze elektronische middelen te worden verkort, op voorwaarde echter dat deze met de op communautair niveau toegepaste wijzen van doorgifte verenigbaar zijn.

(39) De beoordeling van de geschiktheid van de inschrijvers, in het geval van openbare procedures, en van de gegadigden, in het geval van niet-openbare procedures, procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht, en concurrentiegerichte dialoog, alsmede hun selectie, dienen op transparante wijze te geschieden. Daartoe dienen niet-discriminerende criteria te worden aangegeven die de aanbestedende diensten kunnen gebruiken om de mededingers te selecteren, alsmede de middelen die de ondernemers kunnen gebruiken om aan te tonen dat zij aan deze criteria voldoen. Uit dit oogpunt van transparantie dient de aanbestedende dienst gehouden te zijn vanaf de oproep tot mededinging voor een opdracht de selectiecriteria aan te geven die hij voor de selectie zal hanteren, alsmede het niveau van specifieke bekwaamheden dat hij eventueel van ondernemers eist opdat deze tot de aanbestedingsprocedure kunnen worden toegelaten.

(40) Een aanbestedende dienst kan het aantal gegadigden in niet-openbare procedures, in procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht en in de concurrentiegerichte dialoog beperken. Een dergelijke vermindering van het aantal gegadigden moet geschieden op basis van

[1] PB L 18 van 21.1.1997, blz. 1.
[2] PB L 340 van 16.12.2002, blz. 1.
[3] PB L 13 van 19.1.2000, blz. 12.
[4] PB L 178 van 17.7.2000, blz. 1.

objectieve criteria die in de aankondiging van de opdracht zijn vermeld. Aan die criteria hoeft niet per se een relatief gewicht te worden toegekend. Voor de criteria in verband met de persoonlijke situatie van de ondernemer kan een algemene verwijzing in de aankondiging van de opdracht naar de in artikel 45 opgenomen gevallen volstaan.

(41) In het kader van de concurrentiegerichte dialoog en de procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht, en rekening houdend met de eventueel vereiste flexibiliteit en met de te hoog oplopende kosten die aan deze methodes voor de gunning van overheidsopdrachten verbonden zijn, moeten de aanbestedende diensten kunnen bepalen dat de procedure in opeenvolgende fasen verloopt teneinde geleidelijk, op basis van vooraf aangegeven gunningscriteria, het aantal inschrijvingen waarover zij verder zullen spreken of onderhandelen, te beperken. Voorzover het aantal oplossingen of geschikte gegadigden dat toelaat, moet deze beperking daadwerkelijke mededinging garanderen.

(42) De communautaire voorschriften inzake de onderlinge erkenning van diploma's, certificaten en andere titels zijn van toepassing wanneer voor deelneming aan een aanbestedingsprocedure of aan een prijsvraag een bepaalde beroepsbekwaamheid wordt geëist.

(43) Voorkomen moet worden dat overheidsopdrachten worden gegund aan ondernemers die hebben deelgenomen aan een criminele organisatie of die zich schuldig hebben gemaakt aan omkoping of fraude ten nadele van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen, of aan het witwassen van geld. De aanbestedende diensten verzoeken in voorkomend geval de gegadigden/inschrijvers om passende documenten en kunnen, in geval van twijfel over de persoonlijke situatie van de gegadigden/inschrijvers, de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaat om medewerking verzoeken. Zulke ondernemers moeten worden uitgesloten zodra de aanbestedende dienst kennis heeft van een overeenkomstig het nationale recht uitgesproken en in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing met betrekking tot dergelijke strafbare feiten. De niet-naleving van de milieuwetgeving of van de wetgeving inzake overheidsopdrachten, ten aanzien waarvan een onherroepelijk vonnis of een beslissing met vergelijkbare werking wegens onwettige afspraken is uitgesproken, kan als een delict dat in strijd is met de beroepsgedragsregels van de ondernemer of als een ernstige fout worden beschouwd, indien het nationale recht daartoe strekkende bepalingen bevat. De niet-naleving van nationale bepalingen tot uitvoering van Richtlijnen 2000/78/EG [1] en 76/207/EEG [2] van de Raad betreffende de gelijke behandeling van werknemers, ten aanzien waarvan een onherroepelijk vonnis of een beslissing met vergelijkbare werking is uitgesproken, kan als een delict dat in strijd is met de beroepsgedragsregels van de ondernemer of als een ernstige fout worden beschouwd.

(44) In bepaalde gevallen waarin de aard van de werken en/of de diensten de toepassing van milieubeheermaatregelen of -systemen bij de uitvoering van de overheidsopdracht rechtvaardigt, kan de toepassing van dergelijke maatregelen of systemen verlangd worden. Ongeacht of deze milieubeheersystemen overeenkomstig de communautaire instrumenten, waaronder Verordening (EG) nr. 761/2002 [3] (EMAS) geregistreerd zijn, kunnen zij uitwijzen of een ondernemer over de technische capaciteit beschikt om de opdracht uit te voeren. Voorts dient een beschrijving van de maatregelen die de ondernemer toepast om hetzelfde milieubeschermingsniveau te waarborgen, als alternatief bewijs aanvaard te worden in plaats van de geregistreerde milieubeheersystemen.

(45) Deze richtlijn bepaalt dat de lidstaten officiële lijsten van aannemers, leveranciers en dienstverleners of een erkenning door openbare of particuliere organen kunnen invoeren, en welke gevolgen de opneming op een dergelijke lijst of een dergelijke erkenning heeft in het kader van een aanbestedingsprocedure voor overheidsopdrachten in een andere lidstaat. Met betrekking tot de officiële lijsten van erkende ondernemers is het van belang rekening te houden met de jurisprudentie van het Hof van Justitie wanneer een ondernemer die deel uitmaakt van een groep zich in zijn verzoek tot inschrijving beroept op de economische, financiële of technische capaciteiten van andere ondernemingen van de groep. In dat geval moet de ondernemer bewijzen dat hij gedurende de totale looptijd van zijn inschrijving daadwerkelijk over deze middelen beschikt. Met het oog op deze inschrijving kan een lidstaat in dat geval een aantal vereisten

[1] Richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep (PB L 303 van 2.12.2000, blz. 16).

[2] Richtlijn 76/207/EEG van de Raad van 9 februari 1976 betreffende de tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de toegang tot het arbeidsproces, de beroepsopleiding en de promotiekansen en ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden (PB L 39 van 14.2.1976, blz. 40). Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 2002/73/EG van het Europees Parlement en de Raad. (PB L 269 van 5.10.2002, blz. 15).

[3] Verordening (EG) nr. 761/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 19 maart 2001 inzake de vrijwillige deelneming van organisaties aan een communautair milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS) (PB L 114 van 24.4.2001, blz. 1).

formuleren waaraan voldaan moet worden, met name bijvoorbeeld, wanneer deze ondernemer zich beroept op de financiële capaciteit van een andere onderneming van de groep, de — indien nodig solidaire — betrokkenheid van laatstgenoemde onderneming.

(46) De gunning van de opdracht dient te geschieden op basis van objectieve criteria waarbij het discriminatieverbod en de beginselen van transparantie en gelijke behandeling in acht worden genomen en de beoordeling van de inschrijvingen onder voorwaarden van daadwerkelijke mededinging wordt gewaarborgd. Derhalve mogen slechts twee gunningscriteria worden toegepast, namelijk het criterium van de „laagste prijs" en het criterium van de „economisch voordeligste inschrijving".

Teneinde de inachtneming van het beginsel van gelijke behandeling bij de gunning van opdrachten te waarborgen, moet worden voorzien in de door de jurisprudentie bevestigde verplichting om de nodige transparantie te garanderen teneinde iedere inschrijver de mogelijkheid te bieden redelijkerwijs kennis te nemen van de criteria en de nadere regelingen die zullen worden toegepast ter bepaling van de economisch voordeligste inschrijving. Daarom dienen de aanbestedende diensten tijdig de gunningscriteria en het relatieve gewicht van elk van deze criteria aan te geven zodat de ondernemers er bij de opstelling van hun inschrijving kennis van hebben. De aanbestedende diensten kunnen in naar behoren gemotiveerde gevallen die zij moeten kunnen toelichten, afzien van de vermelding van het relatieve gewicht van de gunningscriteria, wanneer dat relatieve gewicht niet vooraf kan worden bepaald, met name wegens de complexiteit van de opdracht. In die gevallen moeten zij de criteria in dalende volgorde van belangrijkheid vermelden.

Wanneer de aanbestedende diensten besluiten om de opdracht te gunnen aan de economisch voordeligste inschrijving, gaan zij na welke inschrijving de beste prijs-kwaliteitverhouding biedt. Daartoe stellen zij economische en kwalitatieve criteria vast, die het over het geheel genomen mogelijk maken om de voor de aanbestedende dienst economisch voordeligste inschrijving te bepalen. Bij de vaststelling van deze criteria wordt rekening gehouden met het voorwerp van de opdracht, aangezien de criteria het mogelijk moeten maken het prestatieniveau van iedere inschrijving in verhouding tot het in de technische specificaties omschreven voorwerp van de opdracht te beoordelen, en de prijs-kwaliteitverhouding van iedere inschrijving te bepalen.

Met het oog op het waarborgen van een gelijke behandeling moeten de gunningscriteria de mogelijkheid bieden de inschrijvingen te vergelijken en op een objectieve manier te beoordelen. Indien deze voorwaarden zijn vervuld, bieden economische en kwalitatieve gunningscriteria, bijvoorbeeld criteria betreffende de vervulling van milieueisen, de aanbestedende diensten de mogelijkheid om tegemoet te komen aan de in de specificaties voor de opdracht vermelde behoeften van het betrokken openbare lichaam. Onder dezelfde voorwaarden kan een aanbestedende dienst criteria gebruiken die ertoe strekken te voldoen aan sociale eisen, waardoor met name tegemoet wordt gekomen aan de — in de specificaties voor de opdracht vermelde — behoeften van bijzonder kansarme bevolkingsgroepen waartoe de begunstigden/gebruikers van de werken, leveringen of diensten welke het voorwerp van de opdracht zijn, behoren.

(47) Bij overheidsopdrachten voor diensten mogen de gunningscriteria geen afbreuk doen aan de toepassing van nationale bepalingen betreffende de beloning van bepaalde diensten, zoals bijvoorbeeld de beloningen van architecten, ingenieurs of advocaten, en, wanneer het om overheidsopdrachten voor leveringen gaat, aan de toepassing van nationale bepalingen die een vaste prijs voor schoolboeken vastleggen.

(48) Bepaalde technische voorwaarden, met name die betreffende de aankondigingen en de statistische overzichten alsmede de gebruikte nomenclatuur en de voorwaarden voor verwijzing naar deze nomenclatuur, dienen in het licht van de ontwikkeling van de technische behoeften te worden vastgesteld en gewijzigd. De lijsten van de in de bijlagen bedoelde aanbestedende diensten moeten ook worden bijgewerkt. Het is dus wenselijk daarvoor een soepele en snelle vaststellingsprocedure vast te stellen.

(49) De voor de uitvoering van deze richtlijn vereiste maatregelen dienen te worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden [1].

(50) Verordening (EEG, Euratom) nr. 1182/71 van de Raad van 3 juni 1971 houdende vaststelling van de regels die van toepassing zijn op termijnen, data en aanvangs- en vervaltijden [2] dient van toepassing te zijn op de berekening van de in deze richtlijn bedoelde termijnen.

(51) Deze richtlijn mag geen afbreuk doen aan de verplichtingen van de lidstaten betreffende de in bijlage XI aangegeven termijnen voor de omzetting en de toepassing van Richtlijn 92/50/EEG, Richtlijn 93/36/EEG en Richtlijn 93/37/EEG,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

[1] PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.
[2] PB L 124 van 8.6.1971, blz. 1.

INHOUD

TITEL I

Definities en algemene beginselen

Artikel 1 — Definities

Artikel 2 — Beginselen van het plaatsen van overheidsopdrachten

Artikel 3 — Toekenning van bijzondere of exclusieve rechten: non-discriminatieclausule

TITEL II

Op overheidsopdrachten toepasselijke voorschriften

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 4 — Ondernemers

Artikel 5 — Voorwaarden in verband met in het kader van de Wereldhandelsorganisatie gesloten overeenkomsten

Artikel 6 — Vertrouwelijkheid

HOOFDSTUK II

Toepassingsgebied

AFDELING 1 - Drempels

Artikel 7 — Drempelbedragen voor overheidsopdrachten

Artikel 8 — Voor meer dan 50% door aanbestedende diensten gesubsidieerde opdrachten

Artikel 9 — Methoden voor de berekening van de geraamde waarde van overheidsopdrachten, raamovereenkomsten en dynamische systemen

AFDELING 2 - Specifieke situaties

Artikel 10 — Opdrachten op het gebied van defensie

Artikel 11 — Door aankoopcentrales geplaatste overheidsopdrachten en raamovereenkomsten

AFDELING 3 - Uitgesloten opdrachten

Artikel 12 — Opdrachten geplaatst in de sectoren watervoorziening, energievoorziening, vervoer en postdiensten

Artikel 13 — Specifieke uitsluitingen op het gebied van telecommunicatie

Artikel 14 — Geheime opdrachten of opdrachten die bijzondere veiligheidsmaatregelen vereisen

Artikel 15 — Op grond van internationale voorschriften geplaatste opdrachten

Artikel 16 — Specifieke uitsluitingen

Artikel 17 — Concessieovereenkomsten voor diensten

Artikel 18 — Op basis van een alleenrecht gegunde opdrachten voor diensten

AFDELING 4 - Bijzondere regeling

Artikel 19 — Voorbehouden opdrachten

HOOFDSTUK III

Op overheidsopdrachten voor diensten toepasselijke regelingen

Artikel 20 — Opdrachten voor in bijlage II A vermelde diensten

Artikel 21 — Opdrachten voor in bijlage II B vermelde diensten

Artikel 22 — Gemengde opdrachten voor zowel in bijlage II A als in bijlage II B vermelde diensten

HOOFDSTUK IV

Bijzondere voorschriften betreffende het bestek en de aanbestedingsstukken

Artikel 23 — Technische specificaties

Artikel 24 — Varianten

Artikel 25 — Onderaanneming

Artikel 26 — Voorwaarden waaronder de opdracht wordt uitgevoerd

Artikel 27 — Verplichtingen ten aanzien van de bepalingen inzake belastingen, milieubescherming, arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden

HOOFDSTUK V

Procedures

Artikel 28 — Toepassing van openbare en niet-openbare procedures, van procedures van gunning door onderhandelingen en van de concurrentiegerichte dialoog

Artikel 29 — Concurrentiegerichte dialoog

Artikel 30 — Gevallen waarin de toepassing van de procedure van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht gerechtvaardigd is

Artikel 31 — Gevallen waarin de toepassing van de procedure van gunning door onderhandelingen zonder bekendmaking van een aankondiging van opdracht gerechtvaardigd is

Artikel 32 — Raamovereenkomsten

Artikel 33 — Dynamische aankoopsystemen

Artikel 34 — Overheidsopdrachten voor werken: bijzondere voorschriften betreffende de bouw van sociale woningen

HOOFDSTUK VI

Regels voor bekendmaking en transparantie

AFDELING 1 - Bekendmaking van de aankondigingen

Artikel 35 — Aankondigingen

Artikel 36 — Opmaak en wijze van bekendmaking van aankondigingen

Artikel 37 — Niet-verplichte bekendmaking

AFDELING 2 - Termijnen

Artikel 38 — Termijnen voor de ontvangst van de verzoeken tot deelneming en de ontvangst van de inschrijvingen

Artikel 39 — Openbare procedures: bestek, stukken en nadere inlichtingen

AFDELING 3 - Inhoud en verzendingswijze van de informatie

Artikel 40 — Uitnodigingen tot inschrijving, tot deelneming aan de dialoog of tot onderhandelingen

Artikel 41 — Informatieverstrekking aan gegadigden en inschrijvers

AFDELING 4 - Communicatiemiddelen

Artikel 42 — Regels betreffende de communicatiemiddelen

AFDELING 5 - Processen-verbaal

Artikel 43 — Inhoud van de processen-verbaal

HOOFDSTUK VII

Verloop van de procedure

AFDELING 1 - Algemene bepalingen

Artikel 44 — Controle van de geschiktheid en selectie van de deelnemers, en gunning van de opdrachten

AFDELING 2 - Kwalitatieve selectiecriteria

Artikel 45 — Persoonlijke situatie van de gegadigde of inschrijver

Artikel 46 — Bevoegdheid de beroepsactiviteit uit te oefenen

Artikel 47 — Economische en financiële draagkracht

Artikel 48 — Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid

Artikel 49 — Kwaliteitsnormen

Artikel 50 — Normen inzake milieubeheer

Artikel 51 — Aanvullende documentatie en inlichtingen

Artikel 52 — Officiële lijsten van erkende ondernemingen en certificering door publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen

AFDELING 3 - Gunning van de opdracht

Artikel 53 — Gunningscriteria

Artikel 54 — Gebruik van elektronische veilingen

Artikel 55 — Abnormaal lage inschrijvingen

TITEL III

Regels op het gebied van concessieovereenkomsten voor openbare werken

HOOFDSTUK I

Op concessieovereenkomsten voor openbare werken toepasselijke regels

Artikel 56 — Toepassingsgebied

Artikel 57 — Uitsluitingen van het toepassingsgebied

Artikel 58 — Bekendmaking van de aankondiging betreffende concessieovereenkomsten voor openbare werken

Artikel 59 — Termijn

Artikel 60 — Onderaanneming

Artikel 61 — Gunning van aanvullende werken aan de concessiehouder

HOOFDSTUK II

Regels voor de plaatsing van opdrachten door concessiehouders die zelf aanbestedende dienst zijn

Artikel 62 — Regels

HOOFDSTUK III

Regels voor de plaatsing van opdrachten door concessiehouders die zelf geen aanbestedende dienst zijn

Artikel 63 — Regels voor de bekendmaking: drempel en uitzonderingen

Artikel 64 — Bekendmaking van de aankondiging

Artikel 65 — Termijnen voor de ontvangst van verzoeken tot deelneming en de ontvangst van inschrijvingen

TITEL IV

Regels voor prijsvragen op het gebied van diensten

Artikel 66 — Algemene bepalingen

Artikel 67 — Toepassingsgebied

Artikel 68 — Uitsluitingen van het toepassingsgebied

Artikel 69 — Aankondigingen

Artikel 70 — Opmaak en wijze van bekendmaking van aankondigingen betreffende prijsvragen

Artikel 71 — Communicatiemiddelen

Artikel 72 — Selectie van deelnemers

Artikel 73 — Samenstelling van de jury

Artikel 74 — Beslissingen van de jury

TITEL V

Statistische verplichtingen, uitvoeringsbevoegdheden en slotbepalingen

Artikel 75 — Statistische verplichtingen

Artikel 76 — Inhoud van het statistische overzicht

Artikel 77 — Het Raadgevend Comité

Artikel 78 — Herziening van de drempels

Artikel 79 — Wijzigingen

Artikel 80 — Uitvoering

Artikel 81 — Controlemechanismen

Artikel 82 — Intrekkingen

Artikel 83 — Inwerkingtreding

Artikel 84 — Adressaten

BIJLAGEN

Bijlage I — Lijst van werkzaamheden in de zin van artikel 1, lid 2, punt b)

Bijlage II — Diensten in de zin van artikel 1, lid 2, punt d)

Bijlage II A

Bijlage II B

Bijlage III — Lijst van instellingen en categorieën van publiekrechtelijke instellingen, bedoeld in artikel 1, lid 9, tweede alinea

Bijlage IV — Centrale overheidsinstanties

Bijlage V — Lijst van in artikel 7 bedoelde producten, wat betreft overheidsopdrachten van aanbestedende diensten op het gebied van de defensie

Bijlage VI — Definitie van enkele technische specificaties

Bijlage VII — Inlichtingen die in aankondigingen moeten worden opgenomen

Bijlage VII A — Inlichtingen die in aankondigingen van overheidsopdrachten moeten worden opgenomen

Bijlage VII B — Inlichtingen die in aankondigingen betreffende concessieovereenkomsten voor openbare werken moeten worden opgenomen

Bijlage VII C — Inlichtingen die moeten worden opgenomen in aankondigingen van opdrachten van de concessiehouder van werken die zelf geen aanbestedende dienst is

Bijlage VII D — Inlichtingen die in aankondigingen betreffende prijsvragen voor diensten moeten worden opgenomen

Bijlage VIII — Specificaties betreffende de bekendmaking

Bijlage IX — Registers

Bijlage IX A — Overheidsopdrachten voor werken

Bijlage IX B — Overheidsopdrachten voor leveringen

Bijlage IX C — Overheidsopdrachten voor diensten

Bijlage X — Eisen ten aanzien van middelen voor de elektronische ontvangst van inschrijvingen/verzoeken tot deelneming of plannen en ontwerpen bij prijsvragen

Bijlage XI — Termijnen voor omzetting en toepassing (artikel 80)

Bijlage XII — Concordantietabel

TITEL I

DEFINITIES EN ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 1

Definities

1. Voor de toepassing van deze richtlijn gelden de definities in de leden 2 tot en met 15:

2. a) „Overheidsopdrachten" zijn schriftelijke overeenkomsten onder bezwarende titel die tussen een of meer ondernemers en een of meer aanbestedende diensten zijn gesloten en betrekking hebben op de uitvoering van werken, de levering van producten of de verlening van diensten in de zin van deze richtlijn.

b) „Overheidsopdrachten voor werken" zijn overheidsopdrachten die betrekking hebben op hetzij de uitvoering, hetzij zowel het ontwerp als de uitvoering van werken in het kader van een van de in bijlage I vermelde werkzaamheden of van een werk, dan wel het laten uitvoeren met welke middelen dan ook van een werk dat aan de door de aanbestedende dienst vastgestelde eisen voldoet. Een „werk" is het product van een geheel van bouwkundige of civieltechnische werken dat ertoe bestemd is als zodanig een economische of technische functie te vervullen.

c) „Overheidsopdrachten voor leveringen" zijn andere dan de onder b) bedoelde overheidsopdrachten die betrekking hebben op de aankoop, leasing, huur of huurkoop, met of zonder koopoptie, van producten.

Een overheidsopdracht die betrekking heeft op de levering van producten en in bijkomende orde op werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren wordt beschouwd als een „overheidsopdracht voor leveringen".

d) „Overheidsopdrachten voor diensten" zijn andere overheidsopdrachten dan overheidsopdrachten voor werken of leveringen, die betrekking hebben op het verrichten van de in bijlage II bedoelde diensten.

Een overheidsopdracht die zowel op producten als op diensten in de zin van bijlage II betrekking heeft, wordt als een „overheidsopdracht voor diensten" beschouwd indien de waarde van de desbetreffende diensten hoger is dan die van de in de opdracht opgenomen producten.

Een overheidsopdracht die op de in bijlage II bedoelde diensten betrekking heeft en slechts bijkomstig ten opzichte van het hoofdvoorwerp van de opdracht werkzaamheden als bedoeld in bijlage I omvat, wordt als een overheidsopdracht voor diensten beschouwd.

3. De „concessieovereenkomst voor openbare werken" is een overeenkomst met dezelfde kenmerken als een overheidsopdracht voor werken, met uitzondering van het feit dat de tegenprestatie voor de uit te voeren werken bestaat hetzij uit uitsluitend het recht het werk te exploiteren, hetzij uit dit recht, gepaard gaande met een prijs.

4. De „concessieovereenkomst voor diensten" is een overeenkomst met dezelfde kenmerken als een overheidsopdracht voor diensten met uitzondering van het feit dat de tegenprestatie voor de te verlenen diensten bestaat hetzij uit uitsluitend het recht de dienst te exploiteren, hetzij uit dit recht, gepaard gaande met een prijs.

5. Een „raamovereenkomst" is een overeenkomst tussen een of meer aanbestedende diensten en een of meer ondernemers met het doel gedurende een bepaalde periode de voorwaarden inzake te plaatsen opdrachten vast te leggen, met name wat betreft de prijs en, in voorkomend geval, de beoogde hoeveelheid.

6. Een „dynamisch aankoopsysteem" is een geheel elektronisch proces voor aankopen voor courant gebruik, met algemeen op de markt beschikbare kenmerken die overeenkomen met de behoeften van de aanbestedende dienst, beperkt in de tijd en gedurende de gehele looptijd open voor elke ondernemer die voldoet aan de selectiecriteria en die overeenkomstig de eisen van het bestek een indicatieve inschrijving heeft ingediend.

7. Een „elektronische veiling" is een zich herhalend proces langs elektronische weg voor de presentatie van nieuwe, verlaagde prijzen, en/of van nieuwe waardenvoor bepaalde elementen van de inschrijvingen, dat plaatsvindt na de eerste volledige beoordeling van de inschrijvingen en dat hun klassering op basis van elektronische verwerking mogelijk maakt.

Dit proces mag derhalve niet worden aangewend voor de aanbesteding van bepaalde werken of diensten voor intellectuele prestaties, zoals het ontwerpen van bouwwerken.

8. De termen „aannemer", „leverancier" of „dienstverlener" omvatten elke natuurlijke of rechtspersoon of elk openbaar lichaam of elke combinatie van deze personen en/of lichamen die respectievelijk de uitvoering van werken en/of werkzaamheden van producten of diensten op de markt aanbiedt.

De term „ondernemer" dekt zowel de termen „aannemer", „leverancier" als „dienstverlener". De term „ondernemer" wordt louter ter vereenvoudiging van de tekst gebruikt.

De ondernemer die een inschrijving heeft ingediend, wordt „inschrijver" genoemd. Degene die heeft verzocht om een uitnodiging tot deelneming aan een niet-openbare procedure of aan een procedure van gunning door onderhandelingen of aan een concurrentiegerichte dialoog, wordt „gegadigde" genoemd.

9. Als „aanbestedende diensten" worden aangemerkt de staat, de territoriale lichamen, publiekrechtelijke instellingen en verenigingen gevormd door een of meer van deze lichamen of een of meer van deze publiekrechtelijke instellingen.

Onder „publiekrechtelijke instelling" wordt iedere instelling verstaan

a) die is opgericht met het specifieke doel te voorzien in behoeften van algemeen belang die niet van industriële of commerciële aard zijn,

b) die rechtspersoonlijkheid bezit, en

c) waarvan ofwel de activiteiten in hoofdzaak door de staat, de territoriale lichamen of andere publiekrechtelijke instellingen worden gefinancierd, ofwel het beheer onderworpen is aan toezicht door deze laatste, ofwel de leden van het bestuursorgaan, het leidinggevend of het toezichthoudend orgaan voor meer dan de helft door de staat, de territoriale lichamen of andere publiekrechtelijke instellingen zijn aangewezen.

De niet-limitatieve lijsten van de publiekrechtelijke instellingen en van de categorieën publiekrechtelijke instellingen die aan de in de tweede alinea onder a), b) en c), genoemde criteria voldoen, zijn in bijlage III opgenomen. Daartoe stellen de lidstaten de Commissie op gezette tijden in kennis van de in hun lijsten opgetreden wijzigingen.

10. Een „aankoopcentrale" is een aanbestedende dienst die:

— voor aanbestedende diensten bestemde leveringen en/of diensten verwerft of

— overheidsopdrachten gunt of raamovereenkomsten sluit met betrekking tot voor aanbestedende diensten bestemde werken, leveringen of diensten.

11. (a) „Openbare procedures" zijn de procedures waarbij alle belangstellende ondernemers mogen inschrijven.

(b) „Niet-openbare procedures" zijn de procedures waaraan alle ondernemers mogen verzoeken deel te nemen, maar waarbij alleen de door de aanbestedende dienst aangezochte ondernemers mogen inschrijven.

(c) De „concurrentiegerichte dialoog" is een procedure waaraan alle ondernemers mogen verzoeken deel te nemen en waarbij de aanbestedende dienst een dialoog voert met de tot de procedure toegelaten gegadigden, ten einde een of meer oplossingen te zoeken die aan de behoeften van de aanbestedende dienst beantwoorden en op grond waarvan de geselecteerde gegadigden zullen worden uitgenodigd om in te schrijven.

Voor de in de eerste alinea bedoelde procedure wordt een overheidsopdracht als „bijzonder complex" aangemerkt als de aanbestedende diensten

— objectief gezien niet in staat zijn de technische middelen overeenkomstig artikel 23, lid 3, onder b), c) of d) te bepalen waarmee aan hun behoeften of doel kan worden tegemoet gekomen, en/of

— objectief niet in staat zijn de juridische en/of financiële voorwaarden van een project te specificeren.

(d) „Procedures van gunning door onderhandelingen" zijn de procedures waarbij de aanbestedende dienst met door hem gekozen ondernemers overleg pleegt en door onderhandelingen met een of meer van hen de contractuele voorwaarden vaststelt.

(e) „Prijsvragen" zijn de procedures die tot doel hebben de aanbestedende dienst, in het bijzonder op het gebied van ruimtelijke ordening, stadsplanning, architectuur en weg- en waterbouw, of op het gebied van automatische gegevensverwerking, een plan of ontwerp te verschaffen dat op basis van mededinging door een jury wordt geselecteerd, al dan niet met toekenning van prijzen.

12. De term „schriftelijk" staat voor elk uit woorden of cijfers bestaand geheel dat kan worden gelezen, gereproduceerd en vervolgens medegedeeld. Dit geheel kan met elektronische middelen overgebrachte of opgeslagen informatie bevatten.

13. Onder „elektronisch middel" wordt een middel verstaan waarbij gebruik wordt gemaakt van elektronische apparatuur voor gegevensverwerking (met inbegrip van digitale compressie) en gegevensopslag, alsmede van verspreiding, overbrenging en ontvangst door middel van draden, straalverbindingen, optische middelen of andere elektromagnetische middelen.

14. De „Gemeenschappelijke Woordenlijst Overheidsopdrachten", hierna CPV (Common Procurement Vocabulary) genoemd, verwijst naar de op overheidsopdrachten toepasselijke referentienomenclatuur als vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 2195/2002, en zorgt voor overeenstemming met de overige bestaande nomenclaturen.

In geval van uiteenlopende interpretaties betreffende het toepassingsgebied van deze richtlijn als gevolg van mogelijke discrepanties tussen de CPV-nomenclatuur en de in bijlage I bedoelde NACE-nomenclatuur, of tussen de CPV-nomenclatuur en de in bijlage II bedoelde nomenclatuur van de centrale productclassificatie (CPC) (voorlopige versie), zijn respectievelijk de NACE-nomenclatuur of de CPC-nomenclatuur van toepassing.

15. Voor de toepassing van artikel 13, artikel 57, onder a), en artikel 68, onder b), wordt verstaan onder:

a) „openbaar telecommunicatienet": de openbare telecommunicatie-infrastructuur waarmee signalen tussen bepaalde eindstations van het net kunnen worden overgebracht door middel van draden, straalverbindingen, optische middelen of andere elektromagnetische middelen;

b) „eindstation van het net": het geheel van materiële verbindingen en van technische toegangsspecificaties die deel uitmaken van het openbare telecommunicatienet en die nodig zijn om toegang tot dit openbare net te krijgen en met behulp daarvan doeltreffend te communiceren;

c) „openbare telecommunicatiediensten": telecommunicatiediensten waarvan de lidstaten het aanbod met name aan een of meer telecommunicatieorganisaties specifiek hebben opgedragen;

d) „telecommunicatiediensten": diensten die geheel of gedeeltelijk bestaan in het overbrengen en doorgeven van signalen op het openbare telecommunicatienet door middel van telecommunicatieprocédés, met uitzondering van radio-omroep en televisie.

Artikel 2

Beginselen van het plaatsen van overheidsopdrachten

Aanbestedende diensten behandelen ondernemers op gelijke en niet-discriminerende wijze en betrachten transparantie in hun handelen.

Artikel 3

Toekenning van bijzondere of exclusieve rechten: nondiscriminatieclausule

Wanneer een aanbestedende dienst aan een lichaam dat zelf geen aanbestedende dienst is, bijzondere of uitsluitende rechten verleent om openbare diensten te verlenen, wordt in de akte waarbij deze rechten worden verleend, bepaald dat dit lichaam, bij de opdrachten voor leveringen die het in het kader van deze activiteit bij derden plaatst, het beginsel van niet-discriminatie op grond van de nationaliteit moet naleven.

TITEL II

OP OVERHEIDSOPDRACHTEN TOEPASSELIJKE VOORSCHRIFTEN

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 4

Ondernemers

1. Gegadigden of inschrijvers die krachtens de wetgeving van de lidstaat waarin zij zijn gevestigd, gerechtigd zijn de verrichting in kwestie uit te voeren, mogen niet worden afgewezen louter op grond van het feit dat zij krachtens de wetgeving van de lidstaat waarin de opdracht wordt gegund, hetzij een natuurlijke persoon, hetzij een rechtspersoon zouden moeten zijn.

Voor overheidsopdrachten voor diensten en werken alsmede voor overheidsopdrachten voor leveringen die bijkomende diensten en/of werkzaamheden voor aanbrengen en installeren inhouden, kan van rechtspersonen echter worden verlangd dat zij in de inschrijving of in het verzoek tot deelneming de namen en de beroepskwalificaties vermelden van de personen die met de uitvoering van de verrichting worden belast.

2. Combinaties van ondernemers mogen inschrijven of zich als gegadigde opgeven. Voor de indiening van een inschrijving of een verzoek tot deelneming kan de aanbestedende dienst van de combinaties van ondernemers niet verlangen dat zij een bepaalde rechtsvorm zouden hebben, maar van de combinatie waaraan de opdracht wordt gegund kan wel worden geëist dat zij een bepaalde rechtsvorm zal aannemen, mits dit voor de goede uitvoering van de opdracht nodig is.

Artikel 5

Voorwaarden in verband met in het kader van de Wereldhandelsorganisatie gesloten overeenkomsten

Bij het plaatsen van overheidsopdrachten door de aanbestedende diensten passen de lidstaten in hun onderlinge betrekkingen even gunstige voorwaarden toe als die welke zij bij de tenuitvoerlegging van de in het kader van de multilaterale handelsbesprekingen van de Uruguayronde gesloten Overeenkomst inzake overheidsopdrachten, hierna „de Overeenkomst" genoemd, op ondernemers van derde landen toepassen. Te dien einde raadplegen de lidstaten elkaar in het kader van het in artikel 77 bedoelde Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten over de uit hoofde van de Overeenkomst te treffen maatregelen.

Artikel 6

Vertrouwelijkheid

Onverminderd het bepaalde in deze richtlijn, — Artikel 6, met name in artikel 35, lid 4 en artikel 41 over de plichten inzake de bekendmaking van gegunde overheidsopdrachten en informatieverstekking aan gegadigden en inschrijvers —, en met inachtneming van de nationale wetgeving waaronder hij valt, maakt een aanbestedende dienst de informatie die hem door een economisch subject als vertrouwelijk is verstrekt niet bekend; hieronder vallen met name fabrieks- of bedrijfsgeheimen en de vertrouwelijke aspecten van de inschrijvingen.

HOOFDSTUK II

Toepassingsgebied

Afdeling 1

Drempels

Artikel 7

Drempelbedragen voor overheidsopdrachten

Deze richtlijn is van toepassing op overheidsopdrachten die niet op grond van de in de artikelen 10 en 11 bepaalde uitzondering en de artikelen 12 tot en met 18 zijn uitgesloten en waarvan de geraamde waarde exclusief belasting over de toegevoegde waarde (BTW) gelijk is aan of groter dan de volgende drempelbedragen:

a) EUR 162 000 voor andere dan de onder punt b), derde streepje, bedoelde overheidsopdrachten voor leveringen en voor diensten geplaatst door aanbestedende diensten die centrale overheidsinstanties zijn zoals vermeld in bijlage IV; wat betreft overheidsopdrachten voor leveringen van deze aanbestedende diensten die op het gebied van de defensie werkzaam zijn, geldt dit alleen voor opdrachten betreffende producten die onder bijlage V vallen;

b) EUR 249 000

— voor overheidsopdrachten voor leveringen en voor diensten geplaatst door andere aanbestedende diensten dan die welke in bijlage IV zijn vermeld;

— voor overheidsopdrachten voor leveringen geplaatst door de in bijlage IV vermelde aanbestedende diensten die op het gebied van de defensie werkzaam zijn, indien deze opdrachten betrekking hebben op producten die niet onder bijlage V vallen;

— voor overheidsopdrachten voor diensten geplaatst door een aanbestedende dienst met het oog op diensten van categorie 8 van bijlage II A, telecommunicatiediensten van categorie 5 waarvan de CPV-posten overeenkomen met de CPC-indelingen 7524, 7525 en 7526, en/of diensten van bijlage II B;

c) EUR 6 242 000 voor overheidsopdrachten voor werken.

Artikel 8

Voor meer dan 50% door aanbestedende diensten gesubsidieerde opdrachten

Deze richtlijn is van toepassing op de plaatsing van

a) opdrachten die voor meer dan 50% rechtstreeks door aanbestedende diensten worden gesubsidieerd en waarvan de geraamde waarde, exclusief BTW, ten minste gelijk is aan EUR 6 242 000,

— wanneer deze opdrachten betrekking hebben op civieltechnische werkzaamheden in de zin van bijlage I;

— wanneer deze opdrachten betrekking hebben op bouwwerken voor ziekenhuizen, inrichtingen voor sportbeoefening, recreatie en vrijetijdsbesteding, school- en universiteitsgebouwen en gebouwen met een administratieve bestemming;

b) opdrachten voor diensten die voor meer dan 50% rechtstreeks door aanbestedende diensten worden gesubsidieerd en waarvan de geraamde waarde, exclusief BTW, ten minste gelijk is aan EUR 249 000, wanneer deze opdrachten verband houden met een opdracht voor werken als bedoeld onder a).

De lidstaten nemen de nodige maatregelen opdat de aanbestedende diensten die de subsidies toekennen deze richtlijn doen naleven wanneer deze opdrachten door een of meer andere instanties dan zij zelf worden geplaatst, dan wel zelf deze richtlijn naleven wanneer zij zelf deze opdrachten in naam en voor rekening van deze andere instanties plaatsen.

Artikel 9

Methoden voor de berekening van de geraamde waarde

van overheidsopdrachten, raamovereenkomsten en dynamische systemen

1. De berekening van de geraamde waarde van een overheidsopdracht moet gebaseerd zijn op het totale bedrag, exclusief BTW, zoals geraamd door de aanbestedende dienst. Bij deze berekening wordt rekening gehouden met het geraamde totaalbedrag, met inbegrip van de eventuele opties en eventuele verlengingen van het contract.

Wanneer de aanbestedende dienst voorziet in prijzengeld of betalingen aan gegadigden of inschrijvers, berekent hij deze door in de geraamde waarde van de opdracht.

2. Deze raming moet gelden op het tijdstip van verzending van de aankondiging van de opdracht overeenkomstig artikel 35, lid 2, of, wanneer deze aankondiging niet vereist is, op het tijdstip waarop de procedure voor de gunning van de opdracht door de aanbestedende dienst wordt ingeleid.

3. Voorgenomen werken en voorgenomen aankopen ter verkrijging van bepaalde hoeveelheden leveringen en/of diensten mogen niet worden gesplitst om ze te onttrekken aan de toepassing van deze richtlijn.

4. In het geval van overheidsopdrachten voor werken wordt bij de berekening van de geraamde waarde rekening gehouden met de waarde van de werken, alsmede met de geraamde totale waarde van de voor de uitvoering van het werk noodzakelijke goederen welke door de aanbestedende dienst ter beschikking van de aannemer zijn gesteld.

5. a) Wanneer een voorgenomen werk of een voorgenomen aankoop van diensten aanleiding kan geven tot opdrachten die gelijktijdig in afzonderlijke percelen worden geplaatst, wordt de geraamde totale waarde van deze percelen als grondslag genomen.

Wanneer de samengetelde waarde van de percelen gelijk is aan of groter is dan het in artikel 7 bepaalde drempelbedrag, is deze richtlijn van toepassing op de plaatsing van elk perceel.

De aanbestedende diensten mogen van de toepassing van de richtlijn afwijken voor percelen waarvan de geraamde totale waarde, exclusief BTW, minder dan EUR 80 000 bedraagt voor diensten en EUR 1 miljoen voor werken, mits het samengetelde bedrag van de percelen waarvoor is afgeweken niet meer dan 20% van de totale waarde van alle percelen beloopt.

b) Wanneer een voorgenomen verkrijging van homogene leveringen aanleiding kan geven tot opdrachten die gelijktijdig in afzonderlijke percelen worden geplaatst, wordt de geraamde totale waarde van deze percelen als grondslag genomen voor de toepassing van artikel 7, punten a) en b).

Wanneer de samengetelde waarde van de percelen gelijk is aan of groter is dan het in artikel 7 bepaalde drempelbedrag, is deze richtlijn van toepassing op de plaatsing van elk perceel

De aanbestedende diensten mogen van de toepassing van de richtlijn afwijken voor percelen waarvan de geraamde waarde, exclusief BTW, minder dan EUR 80 000 bedraagt, mits het samengetelde bedrag van de percelen in kwestie niet meer dan 20% van de totale waarde van alle percelen beloopt.

6. In het geval van overheidsopdrachten voor leveringen die betrekking hebben op leasing, huur, of huurkoop van producten wordt de waarde van de opdracht op de volgende grondslag geraamd:

a) bij overheidsopdrachten met een vaste looptijd, de totale geraamde waarde voor de gehele looptijd wanneer die ten hoogste twaalf maanden bedraagt, dan wel de totale waarde wanneer de looptijd meer dan twaalf maanden bedraagt, met inbegrip van de geraamde restwaarde;

b) bij overheidsopdrachten voor onbepaalde duur of waarvan de looptijd niet kan worden bepaald, het maandelijks te betalen bedrag vermenigvuldigd met 48.

7. In het geval van overheidsopdrachten voor leveringen of voor diensten die met een zekere regelmaat worden verleend of die bestemd zijn om gedurende een bepaalde periode te worden hernieuwd, wordt voor de berekening van de geraamde waarde van de opdracht de volgende grondslag genomen:

a) de totale reële waarde van de tijdens het voorafgaande boekjaar of tijdens de voorafgaande twaalf maanden geplaatste soortgelijke opeenvolgende opdrachten, indien mogelijk gecorrigeerd voor verwachte wijzigingen in hoeveelheid of waarde gedurende de twaalf maanden volgende op de eerste opdracht, of

b) de geraamde totale waarde van de opeenvolgende opdrachten over de twaalf maanden volgende op de eerste levering of over het boekjaar, indien dit zich over meer dan twaalf maanden uitstrekt.

De wijze waarop de geraamde waarde van een overheidsopdracht wordt berekend mag niet bedoeld zijn om de opdracht aan de toepassing van de richtlijn te onttrekken.

8. In het geval van overheidsopdrachten voor diensten wordt de waarde van de opdracht in voorkomend geval op de volgende grondslag geraamd:

a) voor de onderstaande soorten diensten:

i) verzekeringsdiensten: de te betalen premie en andere vormen van beloning;

ii) bankdiensten en andere financiële diensten: honoraria, provisies en rente, alsmede andere vormen van beloning;

iii) opdrachten betreffende een ontwerp: de te betalen honoraria, provisies en andere wijzen van bezoldiging;

b) in het geval van opdrachten waarin geen totale prijs is vermeld:

i) bij opdrachten met een vaste looptijd die gelijk is aan of korter is dan 48 maanden, de totale geraamde waarde voor de gehele looptijd;

ii) bij opdrachten voor onbepaalde duur of waarvan de looptijd langer is dan 48 maanden, het maandelijks te betalen bedrag vermenigvuldigd met 48.

9. Bij de berekening van de waarde van een raamovereenkomst of een dynamisch aankoopsysteem moet worden uitgegaan van de geraamde maximale waarde, exclusief BTW, van alle voor de totale duur van de overeenkomst of van het dynamisch aankoopsysteem voorgenomen opdrachten.

Afdeling 2

Specifieke situaties

Artikel 10

Opdrachten op het gebied van defensie

Deze richtlijn is van toepassing op overheidsopdrachten die door aanbestedende diensten op het gebied van defensie worden geplaatst, onverminderd artikel 296 van het Verdrag.

Artikel 11

Door aankoopcentrales geplaatste overheidsopdrachten en raamovereenkomsten

1. De lidstaten kunnen voorzien in de mogelijkheid dat aanbestedende diensten via aankoopcentrales werken, leveringen en/of diensten verwerven.

2. De aanbestedende diensten die in de omstandigheden zoals bedoeld in artikel 1, lid 10, via een aankoopcentrale werken, leveringen en/of diensten verwerven, worden geacht deze richtlijn te hebben nageleefd, voorzover de aankoopcentrale deze richtlijn zelf heeft nageleefd.

Afdeling 3

Uitgesloten opdrachten

Artikel 12

Opdrachten geplaatst in de sectoren watervoorziening, energievoorziening, vervoer en postdiensten

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten die in het kader van Richtlijn 2003/17/EG worden geplaatst door aanbestedende diensten die een of meer van de in de artikelen 3 tot en met 7 van genoemde richtlijn bedoelde activiteiten uitoefenen en die voor deze activiteiten worden geplaatst, noch op overheidsopdrachten die op grond van de artikelen 5, lid 2, en 19, 26 en 30 van die richtlijn van het toepassingsgebied ervan zijn uitgesloten.

Deze richtlijn blijft evenwel van toepassing op de overheidsopdrachten die worden geplaatst door aanbestedende diensten welke een of meer van de in artikel 6 van Richtlijn 2003/17/EG bedoelde activiteiten uitoefenen en die voor deze activiteiten worden geplaatst, zolang de betrokken lidstaat gebruik maakt van de in artikel 71, tweede alinea, van voornoemde richtlijn bedoelde mogelijkheid om de toepassing ervan uit te stellen.

Artikel 13

Specifieke uitsluitingen op het gebied van telecommunicatie

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten die in hoofdzaak tot doel hebben de aanbestedende diensten in staat te stellen openbare telecommunicatienetten beschikbaar te stellen of te exploiteren of aan het publiek een of meer telecommunicatiediensten te verlenen.

Artikel 14

Geheime opdrachten of opdrachten die bijzondere veiligheidsmaatregelen vereisen

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten die geheim zijn verklaard of waarvan de uitvoering overeenkomstig de in de betrokken lidstaat geldende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen met bijzondere veiligheidsmaatregelen gepaard moet gaan of wanneer de bescherming van de wezenlijke belangen van die lidstaat zulks vereist.

Artikel 15

Op grond van internationale voorschriften geplaatste opdrachten

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten waarvoor andere procedurevoorschriften gelden en die worden geplaatst:

a) krachtens een tussen een lidstaat en een of meer derde landen overeenkomstig het Verdrag gesloten internationale overeenkomst betreffende leveringen of werken die bestemd zijn voor de gemeenschappelijke verwezenlijking of exploitatie van een werk door de ondertekenende staten, of betreffende diensten die bestemd zijn voor de gemeenschappelijke verwezenlijking of exploitatie van een project door de ondertekenende staten. Elke overeenkomst wordt ter kennis van de Commissie gebracht, die het in artikel 77 bedoelde Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten kan raadplegen;

b) krachtens een in verband met de legering van strijdkrachten gesloten internationale overeenkomst betreffende ondernemingen in een lidstaat of in een derde land;

c) volgens de specifieke procedure van een internationale organisatie.

Artikel 16

Specifieke uitsluitingen

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten voor diensten:

a) betreffende de verwerving of huur, ongeacht de financiële modaliteiten ervan, van grond, bestaande gebouwen of andere onroerende zaken of betreffende de rechten hierop; de overeenkomsten betreffende financiële diensten die voorafgaand aan, gelijktijdig met of als vervolg op het koop- of huurcontract worden gesloten, zijn echter, ongeacht hun vorm, aan deze richtlijn onderworpen;

b) betreffende de aankoop, de ontwikkeling, de productie of de coproductie van programmamateriaal bestemd voor uitzendingen door radio-omroeporganisaties en overeenkomsten betreffende zendtijd;

c) betreffende diensten van arbitrage en bemiddeling;

d) inzake financiële diensten betreffende de uitgifte, de aankoop, de verkoop en de overdracht van effecten of andere financiële instrumenten, met name verrichtingen om de aanbestedende diensten van geld of kapitaal te voorzien, en door de centrale banken verleende diensten;

e) inzake arbeidsovereenkomsten;

f) betreffende diensten voor onderzoek en ontwikkeling, met uitzondering van die waarvan de resultaten in hun geheel aan de aanbestedende dienst toekomen voor gebruik ervan in de uitoefening van zijn eigen werkzaamheden, mits de dienstverlening volledig door de aanbestedende dienst wordt beloond.

Artikel 17

Concessieovereenkomsten voor diensten

Onverminderd de toepassing van de bepalingen van artikel 3, is deze richtlijn niet van toepassing op concessieovereenkomsten voor diensten als omschreven in artikel 1, lid 4.

Artikel 18

Op basis van een alleenrecht gegunde opdrachten voor diensten

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten voor diensten die door een aanbestedende dienst worden gegund aan een andere aanbestedende dienst of aan een samenwerkingsverband van aanbestedende diensten op basis van een alleenrecht dat deze uit hoofde van bekendgemaakte wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen genieten, op voorwaarde dat deze bepalingen met het Verdrag verenigbaar zijn.

Afdeling 4

Bijzondere regeling

Artikel 19

Voorbehouden opdrachten

De lidstaten kunnen de deelneming aan procedures voor de gunning van overheidsopdrachten voorbehouden aan sociale werkplaatsen of de uitvoering ervan voorbehouden in het kader van programma's voor beschermde arbeid indien de meerderheid van de betrokken werknemers personen met een handicap zijn die wegens de aard of de ernst van hun handicaps geen beroepsactiviteit in normale omstandigheden kunnen uitoefenen.

De aankondiging van opdracht moet deze bepaling vermelden.

HOOFDSTUK III

Op overheidsopdrachten voor diensten toepasselijke regelingen

Artikel 20

Opdrachten voor de in bijlage II A vermelde diensten

De opdrachten voor het verlenen van de in bijlage II A vermelde diensten worden overeenkomstig de artikelen 23 tot en met 55 geplaatst.

Artikel 21

Opdrachten voor de in bijlage II B vermelde diensten

Voor de plaatsing van opdrachten voor het verlenen van in bijlage II B vermelde diensten zijn alleen artikel 23 en artikel 35, lid 4, van toepassing.

Artikel 22

Gemengde opdrachten voor zowel in bijlage II A als in bijlage II B vermelde diensten

De opdrachten die zowel op in bijlage II A als op in bijlage II B vermelde diensten betrekking hebben, worden overeenkomstig de artikelen 23 tot en met 55 geplaatst indien de waarde van de in bijlage II A vermelde diensten hoger is dan die van de in bijlage II B vermelde diensten en, zo niet, overeenkomstig artikel 23 en artikel 35, lid 4.

HOOFDSTUK IV

Bijzondere voorschriften betreffende het bestek en de aanbestedingsstukken

Artikel 23

Technische specificaties

1. De technische specificaties zoals omschreven in punt 1 van bijlage VI maken deel uit van de aanbestedingsstukken, zoals de aankondiging van de opdracht, het bestek of aanvullende stukken. Waar mogelijk moet in deze technische specificaties rekening worden gehouden met toegankelijkheidscriteria voor gehandicapten of met ontwerpen voor iedereen.

2. De technische specificaties moeten de inschrijvers gelijke toegang bieden en mogen niet tot gevolg hebben dat ongerechtvaardigde belemmeringen voor de openstelling van overheidsopdrachten voor mededinging worden geschapen.

3. Onverminderd verplichte nationale technische voorschriften, voorzover verenigbaar met het Gemeenschapsrecht, worden de technische specificaties als volgt aangegeven:

a) hetzij door verwijzing naar de technische specificaties van bijlage VI en — in volgorde van voorkeur — naar de nationale normen waarin Europese normen zijn omgezet, de Europese technische goedkeuringen, de gemeenschappelijke technische specificaties, internationale normen, andere door de Europese normalisatie-instellingen opgestelde technische referentiesystemen, of, bij ontstentenis daarvan, de nationale normen, de nationale technische goedkeuringen dan wel de nationale technische specificaties inzake het ontwerpen, het berekenen en het uitvoeren van werken en het gebruik van producten. Iedere referentie gaat vergezeld van de woorden „of gelijkwaardig";

b) hetzij in termen van prestatie-eisen en functionele eisen; deze kunnen milieukenmerken bevatten. Zij moeten echter zo nauwkeurig zijn dat de inschrijvers het voorwerp van de opdracht kunnen bepalen en de aanbestedende diensten de opdracht kunnen gunnen;

c) hetzij in de onder b) bedoelde termen van prestatie-eisen en functionele eisen, waarbij onder vermoeden van overeenstemming met deze prestatie-eisen en functionele eisen wordt verwezen naar de onder a) bedoelde specificaties;

d) hetzij door verwijzing naar de onder a) bedoelde specificaties voor bepaalde kenmerken, en naar de onder b) bedoelde prestatie-eisen en functionele eisen voor andere kenmerken.

4. Wanneer de aanbestedende diensten gebruik maken van de mogelijkheid te verwijzen naar de in lid 3, onder a), bedoelde specificaties, kunnen zij echter geen inschrijving afwijzen met als reden dat de aangeboden producten en diensten niet beantwoorden aan de specificaties waarnaar zij hebben verwezen, indien de inschrijver in zijn inschrijving met elk passend middel tot voldoening van de aanbestedende dienst aantoont dat de door hem voorgestelde oplossingen op gelijkwaardige wijze voldoen aan de eisen die in de technische specificaties zijn bepaald.

Een passend middel kan bijvoorbeeld een technisch dossier van de fabrikant zijn of een testverslag van een erkende organisatie.

5. Wanneer de aanbestedende diensten gebruik maken van de in lid 3 geboden mogelijkheid prestatie-eisen of functionele eisen te stellen, mogen zij geen aanbod van werken, producten of diensten afwijzen die beantwoorden aan een nationale norm waarin een Europese norm is omgezet, aan een Europese technische goedkeuring, aan een gemeenschappelijke technische specificatie, aan een internationale norm, of aan een door een Europese normalisatie-instelling opgestelde technisch referentiesysteem, wanneer deze specificaties betrekking hebben op de prestaties of functionele eisen die zij hebben voorgeschreven.

In zijn inschrijving moet de inschrijver tot voldoening van de aanbestedende dienst met elk passend middel aantonen dat de aan de norm beantwoordende werken, producten of diensten aan de prestatie-eisen of functionele eisen van de aanbestedende dienst voldoen.

Een passend middel kan een technisch dossier van de fabrikant zijn of een testverslag van een erkende organisatie.

6. Aanbestedende diensten die milieukenmerken voorschrijven door verwijzing naar prestatie-eisen of functionele eisen, zoals bepaald in lid 3, onder b), kunnen gebruik maken van de gedetailleerde specificaties of, zo nodig, van gedeelten daarvan, zoals vastgesteld in Europese, (pluri)nationale milieukeuren of in een andere milieukeur, voorzover:

— die geschikt zijn voor de omschrijving van de kenmerken van de leveringen of diensten waarop de opdracht betrekking heeft,

— de vereisten voor de keur zijn ontwikkeld op grond van wetenschappelijke gegevens,

— de milieukeuren zijn aangenomen via een proces waaraan alle betrokkenen, zoals regeringsinstanties, consumenten, fabrikanten, kleinhandel en milieuorganisaties kunnen deelnemen,

— en de keuren toegankelijk zijn voor alle betrokken partijen.

De aanbestedende diensten kunnen aangeven dat de van een milieukeur voorziene producten of diensten worden geacht te voldoen aan de technische specificaties van het bestek; zij dienen elk ander passend bewijsmiddel te aanvaarden, zoals een technisch dossier van de fabrikant of een testverslag van een erkende organisatie.

7. „Erkende organisaties" in de zin van dit artikel zijn testlaboratoria, ijklaboratoria en inspectie- en certificatieorganisaties die voldoen aan de toepasselijke Europese normen.

De aanbestedende diensten aanvaarden certificaten van in andere lidstaten gevestigde erkende organisaties.

8. Behalve indien dit door het voorwerp van de opdracht gerechtvaardigd is, mag in de technische specificaties geen melding worden gemaakt van een bepaald fabrikaat of een bepaalde herkomst of van een bijzondere werkwijze, noch mogen deze een verwijzing bevatten naar een merk, een octrooi of een type, een bepaalde oorsprong of een bepaalde productie, waardoor bepaalde ondernemingen of bepaalde producten worden bevoordeeld of geëlimineerd. Deze vermelding of verwijzing is bij wijze van uitzondering toegestaan wanneer een voldoende nauwkeurige en begrijpelijke beschrijving van het voorwerp van de opdracht niet mogelijk is door toepassing van de leden 3 en 4; deze vermelding of verwijzing moet vergezeld gaan van de woorden „of gelijkwaardig".

Artikel 24

Varianten

1. Wanneer voor de gunning het criterium van de economisch voordeligste inschrijving wordt gehanteerd, mogen de aanbestedende diensten de inschrijvers toestaan varianten voor te stellen.

2. De aanbestedende diensten vermelden in de aankondiging van de opdracht of zij al dan niet varianten toestaan; wanneer dat niet is vermeld, zijn geen varianten toegestaan.

3. De aanbestedende diensten die varianten toestaan, vermelden in het bestek aan welke minimumeisen deze varianten ten minste moeten voldoen, alsmede hoe zij moeten worden ingediend.

4. De aanbestedende diensten houden alleen rekening met de varianten die aan de gestelde minimumeisen voldoen.

Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen of diensten mogen de aanbestedende diensten die varianten hebben toegestaan, een variant niet afwijzen uitsluitend omdat deze, indien deze werd gekozen, veeleer tot een opdracht voor diensten dan tot een overheidsopdracht voor leveringen, dan wel veeleer tot een opdracht voor leveringen dan tot een overheidsopdracht voor diensten zou leiden.

Artikel 25

Onderaanneming

In het bestek kan de aanbestedende dienst de inschrijver verzoeken, of door een lidstaat worden verplicht de inschrijver te verzoeken, om in zijn inschrijving aan te geven welk gedeelte van de opdracht hij voornemens is aan derden in onderaanneming te geven en welke onderaannemers hij voorstelt.

Deze mededeling laat de aansprakelijkheid van de leidende ondernemer onverlet.

Artikel 26

Voorwaarden waaronder de opdracht wordt uitgevoerd

De aanbestedende diensten kunnen bijzondere voorwaarden bepalen waaronder de opdracht wordt uitgevoerd, mits deze verenigbaar zijn met het Gemeenschapsrecht en in de aankondiging van de opdracht of in het bestek worden vermeld. De voorwaarden waaronder de opdracht wordt uitgevoerd, kunnen met name verband houden met sociale of milieuoverwegingen.

Artikel 27

Verplichtingen ten aanzien van de bepalingen inzake belastingen, milieubescherming, arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden

1. In het bestek kan de aanbestedende dienst aangeven, of door een lidstaat worden verplicht aan te geven, bij welk orgaan of welke organen de gegadigden of inschrijvers de ter zake dienende informatie kunnen verkrijgen over verplichtingen ten aanzien van de bepalingen inzake belastingen, milieubescherming, arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden die gelden in de lidstaat, het gebied of de plaats waar verrichtingen moeten worden uitgevoerd, en die gedurende de uitvoering van de opdracht op die verrichtingen van toepassing zullen zijn.

2. De aanbestedende dienst die de in lid 1 bedoelde informatie verstrekt, verzoekt de inschrijvers of de gegadigden die aan een aanbestedingsprocedure deelnemen, aan te geven dat zij bij het opstellen van hun inschrijving rekening hebben gehouden met de verplichtingen uit hoofde van de bepalingen inzake de arbeidsbescherming en de arbeidsvoorwaarden die gelden op de plaats waar de verrichting moet worden uitgevoerd.

De eerste alinea vormt geen beletsel voor de toepassing van artikel 55 inzake het onderzoek van abnormaal lage inschrijvingen.

HOOFDSTUK V

Procedures

Artikel 28

Toepassing van openbare en niet-openbare procedures, van procedures van gunning door onderhandelingen en van de concurrentiegerichte dialoog

Bij het plaatsen van hun overheidsopdrachten maken de aanbestedende diensten gebruik van de nationale procedures die voor de toepassing van deze richtlijn zijn aangepast.

Zij maken voor het plaatsen van deze overheidsopdrachten gebruik van de openbare of de niet-openbare procedure. In de gevallen en de specifieke omstandigheden die uitdrukkelijk in artikel 29 zijn vermeld, kunnen de aanbestedende diensten hun overheidsopdrachten door middel van de concurrentiegerichte dialoog plaatsen. In de specifieke gevallen en omstandigheden zoals uitdrukkelijk bepaald in de artikelen 30 en 31, kunnen zij gebruikmaken van een procedure van gunning door onderhandelingen, met of zonder bekendmaking van de aankondiging van de opdracht.

Artikel 29

Concurrentiegerichte dialoog

1. Voor bijzondere complexe opdrachten kunnen de lidstaten bepalen dat de aanbestedende diensten, voor zover deze van oordeel zijn dat de toepassing van openbare of niet-openbare procedures het niet mogelijk maakt de opdracht te gunnen, gebruik kunnen maken van de concurrentiegerichte dialoog overeenkomsig dit artikel.

De gunning van de overheidsopdracht geschiedt uitsluitend op basis van het criterium van de economisch meest voordelige inschrijving.

2. De aanbestedende diensten maken een aankondiging van een opdracht bekend waarin zij hun behoeften en eisen vermelden, die door hen in die aankondiging en/of in een beschrijvend document worden omschreven.

3. De aanbestedende diensten openen met de overeenkomstig de toepasselijke bepalingen van de artikelen 44 tot en met 52 geselecteerde gegadigden een dialoog met het doel na te gaan en te bepalen welke middelen geschikt zijn om zo goed mogelijk aan de behoeften van de aanbestedende dienst te voldoen. Tijdens deze dialoog kunnen zij met de geselecteerde gegadigden alle aspecten van de opdracht bespreken.

Tijdens de dialoog waarborgen de aanbestedende diensten de gelijke behandeling van alle inschrijvers. Met name geven zij geen — discriminerende — informatie die sommige inschrijvers kan bevoordelen boven andere.

De aanbestedende diensten mogen de voorgestelde oplossingen of andere door een deelnemer aan de dialoog verstrekte vertrouwelijke inlichtingen niet aan de andere deelnemers bekendmaken zonder de instemming van eerstgenoemde deelnemer.

4. De aanbestedende diensten kunnen bepalen dat de procedure in opeenvolgende fasen verloopt, zodat het aantal in de dialoogfase te bespreken oplossingen kan worden beperkt aan de hand van de gunningscriteria die in de aankondiging van de opdracht of in het beschrijvend document zijn vermeld. Deze mogelijkheid wordt vermeld in de aankondiging van de opdracht of in het beschrijvend document.

5. De aanbestedende dienst zet de dialoog voort totdat hij, zo nodig na vergelijking, kan aangeven welke oplossing of oplossingen aan zijn behoeften kan of kunnen voldoen.

6. Nadat de aanbestedende diensten de dialoog voor beëindigd hebben verklaard en de deelnemers daarvan op de hoogte hebben gesteld, verzoeken de aanbestedende diensten de deelnemers om hun definitieve inschrijvingen in te dienen op basis van de tijdens de dialoog voorgelegde en gespecificeerde oplossing of oplossingen. Deze inschrijvingen moeten alle vereiste en noodzakelijke elementen voor de uitvoering van het project bevatten.

De aanbestedende diensten kunnen verzoeken om de inschrijvingen toe te lichten, te preciseren en nauwkeuriger te omschrijven. Die toelichtingen, preciseringen en nauwkeuriger omschrijvingen mogen de basiselementen van de inschrijving of de aanbesteding evenwel niet wezenlijk wijzigen, aangezien zulks de mededinging kan verstoren of een discriminerend effect kan hebben.

7. De aanbestedende diensten beoordelen de ontvangen inschrijvingen op basis van de in de aankondiging van de opdracht of in het beschrijvend document bepaalde gunningscriteria en kiezen de economisch voordeligste inschrijving overeenkomstig artikel 53.

Op verzoek van de aanbestedende dienst kan de inschrijver die is aangewezen als de economisch voordeligste verzocht worden aspecten van zijn inschrijving te verduidelijken of in de inschrijving vervatte verbintenissen te bevestigen, op voorwaarde dat dit de inhoudelijke aspecten van de inschrijving of van de oproep tot mededinging ongewijzigd laat en niet dreigt te leiden tot concurrentievervalsing of discriminatie.

8. De aanbestedende diensten kunnen voorzien in prijzen of betalingen aan de deelnemers aan de dialoog.

Artikel 30

Gevallen waarin de toepassing van de procedure van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht gerechtvaardigd is

1. De aanbestedende diensten kunnen in de volgende gevallen voor het plaatsen van hun overheidsopdrachten gebruik maken van een procedure van gunning door onderhandelingen na voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van een opdracht:

a) indien in het kader van een openbare of niet-openbare procedure of een concurrentiegerichte dialoog inschrijvingen zijn gedaan die onregelmatig zijn of indien inschrijvingen zijn gedaan die onaanvaardbaar zijn volgens de met de artikelen 4, 24, 25 en 27 en titel VII overeenstemmende nationale bepalingen, mits de oorspronkelijke voorwaarden van de opdracht niet wezenlijk worden gewijzigd.

   De aanbestedende diensten kunnen van de bekendmaking van een aankondiging van een opdracht afzien, indien zij bij de procedure van gunning door onderhandelingen alle inschrijvers en alleen de inschrijvers betrekken die voldoen aan de criteria van de artikelen 45 tot en met 52 en die gedurende de voorafgaande openbare of niet-openbare procedure of concurrentiegerichte dialoog inschrijvingen hebben ingediend die aan de formele eisen van de procedure voor het plaatsen van opdrachten voldeden;

b) in buitengewone gevallen, wanneer het werken, leveringen of diensten betreft waarvan de aard en de onzekere omstandigheden een vaststelling vooraf van de totale prijs niet mogelijk maken;

c) wanneer, in het geval van diensten, met name in de zin van categorie 6 van bijlage II A, en voor intellectuele diensten, zoals het ontwerpen van bouwwerken, voorzover de aard van de te verlenen diensten de specificaties voor de opdracht niet voldoende nauwkeurig kunnen worden vastgesteld om de opdracht overeenkomstig de voorschriften inzake de openbare of de niet-openbare procedure door de keuze van de beste inschrijving te gunnen;

d) in het geval van overheidsopdrachten voor werken, wanneer het werken betreft die uitsluitend worden uitgevoerd ten behoeve van onderzoek, proefneming of ontwikkeling, en niet met het doel winst te maken of de kosten van onderzoek en ontwikkeling te dekken.

2. In de in lid 1 bedoelde gevallen onderhandelen de aanbestedende diensten met de inschrijvers over de door de inschrijvers ingediende inschrijvingen, teneinde deze aan te passen aan de eisen die zij in de aankondiging van de opdracht, het bestek en de eventuele aanvullende documenten hebben gesteld, en teneinde het beste bod in de zin van artikel 53, lid 1, te zoeken.

3. Tijdens de onderhandelingen waarborgen de aanbestedende diensten de gelijke behandeling van alle inschrijvers. Met name geven zij geen — discriminerende — informatie die sommige inschrijvers kan bevoordelen boven andere.

4. De aanbestedende diensten kunnen bepalen dat de procedure van gunning door onderhandelingen in opeenvolgende fasen verloopt, zodat het aantal inschrijvingen waarover onderhandeld moet worden, wordt verminderd door toepassing van de gunningscriteria die in de aankondiging van de opdracht of in het bestek zijn vermeld. Dat van deze mogelijkheid gebruik kan worden gemaakt, staat in de aankondiging van de opdracht of in het bestek vermeld.

Artikel 31

Gevallen waarin de toepassing van de procedure van gunning door onderhandelingen zonder bekendmaking van een aankondiging van een opdracht gerechtvaardigd is

De aanbestedende diensten kunnen in de volgende gevallen voor het plaatsen van hun overheidsopdrachten gebruik maken van een procedure van gunning door onderhandelingen zonder voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van een opdracht:

1) voor overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten:

   a) wanneer in het kader van een openbare of niet-openbare procedure geen of geen geschikte inschrijvingen of geen aanmeldingen zijn ingediend, mits de oorspronkelijke voorwaarden van de opdracht niet wezenlijk worden gewijzigd en de Commissie op haar verzoek een verslag wordt overgelegd;

   b) wanneer de opdracht om technische of artistieke redenen of om redenen van bescherming van alleenrechten slechts aan een bepaalde ondernemer kan worden toevertrouwd;

   c) voorzover zulks strikt noodzakelijk is, ingeval de termijnen voor de openbare of de niet-openbare procedure dan wel voor de procedure van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht bedoeld in artikel 30 wegens dwingende spoed, als gevolg van gebeurtenissen die door de desbetreffende aanbestedende diensten niet konden worden voorzien, niet in acht kunnen worden genomen. De ter rechtvaardiging van de dwingende spoed ingeroepen omstandigheden mogen in geen geval aan de aanbestedende diensten te wijten zijn.

2) voor overheidsopdrachten voor leveringen:

   a) wanneer het producten betreft die uitsluitend voor onderzoek, proefneming, studie of ontwikkeling worden vervaardigd. Deze bepaling geldt niet voor de productie in grote hoeveelheden met het doel de commerciële haalbaarheid van het product vast te stellen of de kosten van onderzoek en ontwikkeling te delgen;

   b) voor door de oorspronkelijke leverancier verrichte aanvullende leveringen die ofwel zijn bestemd voor gedeeltelijke vernieuwing van leveringen of installaties voor courant gebruik, ofwel voor de uitbreiding van bestaande leveringen of installaties, wanneer verandering van leverancier de aanbestedende dienst ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen met andere technische eigenschappen, zodat onverenigbaarheid ontstaat of zich bij gebruik en onderhoud onevenredige technische moeilijkheden voordoen. De looptijd van deze opdrachten en nabestellingen mag in de regel drie jaar niet overschrijden;

   c) voor op een grondstoffenmarkt genoteerde en aangekochte leveringen;

   d) voor de aankoop van leveringen tegen bijzonder gunstige voorwaarden, hetzij bij een leverancier die definitief zijn handelsactiviteit stopzet, hetzij bij curatoren of vereffenaars van een faillissement, een vonnis, of een in de nationale wetgeving of regelgeving bestaande procedure van dezelfde aard;

3) voor overheidsopdrachten voor diensten, wanneer de opdracht voortvloeit uit een prijsvraag en volgens de toepasselijke voorschriften aan de winnaar of aan een van de winnaars van die prijsvraag moet worden gegund. In dit laatste geval moeten alle winnaars van de prijsvraag tot de onderhandelingen worden uitgenodigd;

4) voor overheidsopdrachten voor werken en overheidsopdrachten voor diensten:

   a) voor aanvullende werken of diensten die noch in het aanvankelijk gegunde ontwerp noch in de oorspronkelijke overeenkomst waren opgenomen en die als gevolg van onvoorziene omstandigheden voor de uitvoering van het werk of het verlenen van de dienst zoals deze daarin zijn beschreven, noodzakelijk zijn geworden, mits zij worden gegund aan de ondernemer die dit werk uitvoert of deze dienst verleent:

      — wanneer deze aanvullende werken of diensten uit technisch of economisch oogpunt niet los van de oorspronkelijke opdracht kunnen worden uitgevoerd zonder overwegende bezwaren voor de aanbestedende diensten,

of

— wanneer deze werken of diensten, hoewel zij van de uitvoering van de oorspronkelijke opdracht kunnen worden gescheiden, voor de vervolmaking ervan strikt noodzakelijk zijn.

Het totale bedrag van de voor de aanvullende werken of diensten geplaatste opdrachten mag echter niet hoger zijn dan 50% van het bedrag van de hoofdopdracht;

b) in geval van nieuwe werken of diensten, bestaande uit de herhaling van soortgelijke werken of diensten die door dezelfde aanbestedende diensten worden toevertrouwd aan de ondernemer waaraan een oorspronkelijke opdracht werd gegund, mits deze werken of deze diensten overeenstemmen met een basisproject dat het voorwerp vormde van de oorspronkelijke opdracht die overeenkomstig de openbare of niet-openbare procedures is geplaatst.

De mogelijkheid deze procedure toe te passen wordt reeds bij de uitschrijving van de aanbesteding van het eerste deel vermeld, en het totale voor de volgende werken of diensten geraamde bedrag wordt door de aanbestedende diensten voor de toepassing van artikel 7, in aanmerking genomen.

Van deze procedure kan slechts gedurende een periode van drie jaar volgende op de oorspronkelijke opdracht gebruik worden gemaakt.

Artikel 32

Raamovereenkomsten

1. De lidstaten kunnen voorzien in de mogelijkheid dat de aanbestedende diensten raamovereenkomsten sluiten.

2. Met het oog op het sluiten van een raamovereenkomst volgen de aanbestedende diensten de in deze richtlijn bedoelde procedureregels in alle fasen tot de gunning van de opdrachten die op deze raamovereenkomst zijn gebaseerd. De partijen bij de raamovereenkomst worden gekozen met toepassing van de overeenkomstig artikel 53 opgestelde gunningscriteria.

Opdrachten die gebaseerd zijn op een raamovereenkomst, worden gegund volgens de in de leden 3 en 4 vermelde procedures. Die procedures zijn slechts van toepassing tussen de aanbestedende diensten en de ondernemers die oorspronkelijk bij de raamovereenkomst partij waren.

Bij de gunning van opdrachten die op een raamovereenkomst zijn gebaseerd, mogen de partijen in geen geval substantiële wijzigingen aanbrengen in de in de raamovereenkomst gestelde voorwaarden, met name in het in lid 3 bedoelde geval.

De looptijd van een raamovereenkomst mag niet langer zijn dan vier jaar, behalve in uitzonderingsgevallen die deugdelijk gemotiveerd zijn, met name op grond van het voorwerp van de raamovereenkomst.

De aanbestedende diensten mogen geen oneigenlijk gebruik van raamovereenkomsten maken en deze evenmin gebruiken om de mededinging te hinderen, te beperken of te vervalsen.

3. Als er een raamovereenkomst is gesloten met één enkele ondernemer, worden de op die raamovereenkomst gebaseerde opdrachten gegund volgens de in de raamovereenkomst gestelde voorwaarden.

Voor de plaatsing van dergelijke opdrachten kunnen de aanbestedende diensten de ondernemer die partij is bij de raamovereenkomst, schriftelijk raadplegen en hem indien nodig verzoeken zijn inschrijving aan te vullen.

4. Als er een raamovereenkomst wordt gesloten met meerdere ondernemers, dienen dat er minimaal drie te zijn, voorzover het aantal ondernemers dat aan de selectiecriteria voldoet, en/of het aantal inschrijvingen dat aan de gunningscriteria voldoet, voldoende groot is.

Opdrachten op basis van raamovereenkomsten met meerdere ondernemers kunnen worden gegund:

— hetzij door toepassing van de in de raamovereenkomst bepaalde voorwaarden, zonder de partijen opnieuw tot mededinging op te roepen;

— hetzij, wanneer niet alle voorwaarden in de raamovereenkomst zijn bepaald, door de partijen opnieuw tot mededinging op te roepen onder dezelfde voorwaarden, die indien nodig worden gepreciseerd, en, in voorkomend geval, onder andere, in het bestek van de raamovereenkomst bepaalde voorwaarden, volgens de onderstaande procedure:

a) voor elke te plaatsen opdracht raadplegen de aanbestedende diensten schriftelijk de ondernemers die in staat zijn de opdracht uit te voeren;

b) de aanbestedende diensten stellen een voldoende lange termijn vast voor de indiening van inschrijvingen voor elke specifieke opdracht, rekening houdend met elementen zoals de complexiteit van het voorwerp van de opdracht en de benodigde tijd voor de toezending van de inschrijvingen;

c) de inschrijvingen worden schriftelijk ingediend en de inhoud ervan moet vertrouwelijk blijven totdat de vastgestelde indieningstermijn is verstreken;

d) de aanbestedende diensten gunnen elke opdracht aan de inschrijver die op grond van de in het bestek van de raamovereenkomst vastgestelde gunningscriteria de beste inschrijving heeft ingediend.

Artikel 33

Dynamische aankoopsystemen

1. De lidstaten kunnen voorzien in de mogelijkheid dat de aanbestedende diensten gebruik maken van dynamische aankoopsystemen.

2. Voor de instelling van een dynamisch aankoopsysteem volgen de aanbestedende diensten de voorschriften van alle fasen van de openbare procedure tot aan de plaatsing van de opdrachten die in het kader van dit systeem worden gegund. Alle inschrijvers die aan de selectiecriteria voldoen en overeenkomstig het bestek en de eventuele aanvullende documenten een indicatieve inschrijving hebben ingediend, worden tot het systeem toegelaten; de indicatieve inschrijvingen kunnen te allen tijde worden verbeterd op voorwaarde dat zij niet afwijken van het bestek. Voor het opzetten van het systeem en voor de gunning van de opdrachten in het kader hiervan gebruiken de aanbestedende diensten uitsluitend elektronische middelen overeenkomstig artikel 42, leden 2 tot en met 5.

3. Bij de instelling van het dynamisch aankoopsysteem gaan de aanbestedende diensten als volgt te werk:

a) zij publiceren een aankondiging van de opdracht en geven daarbij aan dat het om een dynamisch aankoopsysteem gaat;

b) in het bestek verstrekken zij nadere gegevens over onder andere de aard van de overwogen aankopen waarop dit systeem betrekking heeft, alle nodige informatie omtrent het aankoopsysteem, de gebruikte elektronische apparatuur en de nadere technische bepalingen en specificaties voor de verbinding;

c) tegelijk met de publicatie van de opdracht en tot aan het vervallen van het systeem bieden zij langs elektronische weg een vrije, rechtstreekse en volledige toegang tot het bestek en alle aanvullende documenten en geven zij in de aankondiging het internetadres aan waar deze documenten kunnen worden geraadpleegd.

4. De aanbestedende diensten verlenen tijdens de gehele duur van het dynamische aankoopsysteem elke ondernemer de mogelijkheid een indicatieve inschrijving in te dienen om toegelaten te worden tot het systeem onder de voorwaarden van lid 2. Zij beëindigen de beoordeling binnen 15 dagen na de indiening van de indicatieve inschrijving. Zij kunnen de beoordelingsperiode echter verlengen, op voorwaarde dat er tussentijds geen oproep tot mededinging wordt uitgeschreven.

De aanbestedende dienst deelt de in de eerste alinea bedoelde inschrijver zo snel mogelijk mee dat hij is toegelaten tot het dynamische aankoopsysteem of dat zijn indicatieve inschrijving is afgewezen.

5. Voor elke specifieke opdracht moet een oproep tot mededinging worden uitgeschreven. Alvorens deze oproep tot mededinging te plaatsen, publiceren de aanbestedende diensten een vereenvoudigde aankondiging van de opdracht waarin alle geïnteresseerde ondernemers worden uitgenodigd om overeenkomstig lid 4 een indicatieve inschrijving in te dienen, binnen een termijn van ten minste 15 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de vereenvoudigde aankondiging van de opdracht. De aanbestedende diensten doen pas een oproep tot mededinging nadat de beoordeling van alle binnen deze termijn ingediende indicatieve inschrijvingen is afgerond.

6. De aanbestedende diensten nodigen alle tot het systeem toegelaten ondernemers uit om voor elke specifieke opdracht die binnen dat systeem wordt gegund een inschrijving in te dienen. Daartoe stellen zij een voldoende lange termijn vast voor de indiening van de inschrijvingen.

Zij gunnen de opdracht aan de inschrijver die de beste inschrijving heeft ingediend op grond van de gunningscriteria die zijn vermeld in de aankondiging van de opdracht waarbij het dynamische aankoopsysteem wordt ingesteld. In voorkomend geval kunnen deze criteria gepreciseerd worden in de in de eerste alinea bedoelde uitnodiging.

7. De looptijd van een dynamisch aankoopsysteem mag niet meer dan vier jaar bedragen, behalve in naar behoren gemotiveerde uitzonderlijke gevallen.

De aanbestedende diensten mogen geen gebruik maken van dit systeem om de mededinging te hinderen, te beperken of te vervalsen.

Aan de betrokken ondernemers of de partijen bij het systeem mogen geen administratiekosten in rekening worden gebracht.

Artikel 34

Overheidsopdrachten voor werken: bijzondere voorschriften betreffende de bouw van sociale woningen

In geval van overheidsopdrachten betreffende het ontwerpen en bouwen van een complex sociale woningen waarvoor, wegens de omvang, de complexiteit en de vermoedelijke duur van de desbetreffende werken, het plan van meet af aan moet worden opgesteld op grond van een nauwe samenwerking in een team, bestaande uit afgevaardigden van de aanbestedende diensten, deskundigen en de aannemer die met de uitvoering van de werken wordt belast, kan een bijzondere procedure voor de gunning worden toegepast teneinde die aannemer te kiezen die het meest geschikt is om in het team te worden opgenomen.

In het bijzonder geven de aanbestedende diensten in de aankondiging van de opdracht een zo nauwkeurig mogelijke beschrijving van de werken, opdat de belangstellende aannemers zich een duidelijk beeld van het uit te voeren project kunnen vormen. Tevens vermelden de aanbestedende diensten in deze aankondiging, overeenkomstig de in de artikelen 45 tot en met 52 bedoelde kwalitatieve selectiecriteria, aan welke persoonlijke, technische, economische en financiële voorwaarden de gegadigden moeten voldoen.

Wanneer de aanbestedende diensten van een dergelijke procedure gebruikmaken, passen zij de artikelen 2, 35, 36, 38, 39, 41, 42, 43 en de artikelen 45 tot en met 52 toe.

HOOFDSTUK VI

Regels voor bekendmaking en transparantie

Afdeling 1

Bekendmaking van de aankondigingen

Artikel 35

Aankondigingen

1. De aanbestedende diensten maken in een vooraankondiging die door de Commissie of door de diensten zelf via hun in bijlage VIII, punt 2, onder b), bedoelde kopersprofiel wordt verspreid, het volgende bekend:

a) voor leveringen, de geraamde totale waarde van de opdrachten of de raamovereenkomsten per productgroep die zij voornemens zijn in de loop van de komende twaalf maanden te plaatsen, wanneer het geraamde totale bedrag, de artikelen 7 en 9 in aanmerking genomen, EUR 750 000 of meer bedraagt.

De aanbestedende diensten stellen de productgroepen vast volgens de posten van de CPV;

b) voor diensten, het totale bedrag van de opdrachten voor diensten of de raamovereenkomsten voor elk van de in bijlage II A vermelde dienstencategorieën die zij voornemens zijn in de loop van de komende twaalf maanden te plaatsen, indien dit geraamde totale bedrag, de artikelen 7 en 9 in aanmerking genomen, EUR 750 000 of meer bedraagt;

c) voor werken, de hoofdkenmerken van de opdrachten voor werken of de raamovereenkomsten die zij voornemens zijn te plaatsen en waarvan het geraamde bedrag gelijk is aan of meer bedraagt dan de in artikel 7 vermelde drempel, artikel 9 in aanmerking genomen.

De onder a) en b) bedoelde aankondigingen worden zo spoedig mogelijk na het begin van het begrotingsjaar toegezonden aan de Commissie of bekendgemaakt via het kopersprofiel.

De onder c) bedoelde aankondiging wordt zo spoedig mogelijk nadat het besluit is genomen tot goedkeuring van het programma voor de opdrachten voor werken of de raamovereenkomsten die de aanbestedende diensten voornemens zijn te plaatsen, toegezonden aan de Commissie of bekendgemaakt via het kopersprofiel.

De aanbestedende diensten die de vooraankondiging via hun kopersprofiel bekendmaken, zenden de Commissie langs elektronische weg overeenkomstig het formaat en de wijze beschreven in bijlage VIII, punt 3, een kennisgeving toe waarin de bekendmaking van de vooraankondiging in het kopersprofiel wordt meegedeeld.

Bekendmaking van onder a), b) en c) bedoelde aankondigingen van een opdracht is alleen verplicht wanneer de aanbestedende diensten gebruik maken van de mogelijkheid om de termijnen voor de ontvangst van inschrijvingen overeenkomstig artikel 38, lid 4, in te korten.

Dit lid is niet van toepassing op procedures van gunning door onderhandelingen zonder voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van een opdracht.

2. De aanbestedende diensten die een overheidsopdracht of een raamovereenkomst wensen te plaatsen volgens een openbare of een niet-openbare procedure dan wel, onder de in artikel 30 vastgestelde voorwaarden, volgens een procedure van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht, of, onder de in artikel 29 vastgestelde voorwaarden, een concurrentiegerichte dialoog, geven hun voornemen hiertoe in een aankondiging van een opdracht te kennen.

3. De aanbestedende diensten die een dynamisch aankoopsysteem willen instellen, maken hun voornemen kenbaar via een aankondiging van een opdracht.

De aanbestedende diensten die een overheidsopdracht wensen te plaatsen op basis van een dynamisch aankoopsysteem maken hun voornemen via een vereenvoudigde aankondiging van een opdracht kenbaar.

4. Aanbestedende diensten die een overheidsopdracht hebben geplaatst of een raamovereenkomst hebben gesloten, zenden uiterlijk 48 dagen na de gunning van de opdracht of de sluiting van de raamovereenkomst een aankondiging betreffende de resultaten van de procedure toe.

In het geval van overeenkomstig artikel 32 gesloten raamovereenkomsten zijn de aanbestedende diensten niet verplicht een aankondiging betreffende de resultaten van de gunning van elke op de overeenkomst gebaseerde opdracht toe te zenden.

De aanbestedende diensten zenden binnen 48 dagen na de plaatsing van elke afzonderlijke opdracht een bekendmaking toe van het resultaat van de plaatsing van de opdrachten op basis van een dynamisch aankoopsysteem. Deze resultaten kunnen echter per kwartaal gebundeld worden. In dat geval worden de gebundelde resultaten binnen 48 dagen na het einde van elk kwartaal toegezonden.

Met betrekking tot overheidsopdrachten voor de in bijlage II B opgenomen diensten vermelden de aanbestedende diensten in de aankondiging of zij met de bekendmaking ervan instemmen. Voor deze opdrachten voor diensten stelt de Commissie volgens de in artikel 77, lid 2, bedoelde procedure de regels vast inzake de opstelling van statistische verslagen op de grondslag van deze aankondigingen, alsmede inzake de bekendmaking van die verslagen.

Sommige gegevens betreffende de plaatsing van de opdracht of de sluiting van de raamovereenkomst behoeven niet te worden bekendgemaakt, indien de openbaarmaking van die gegevens de toepassing van de wet in de weg zou staan, met de openbare orde in strijd zou zijn, de rechtmatige commerciële belangen van publiekrechtelijke of privaatrechtelijke ondernemers zou kunnen schaden of afbreuk aan de eerlijke mededinging tussen hen zou kunnen doen.

Artikel 36

Opmaak en wijze van bekendmaking van aankondigingen

1. De aankondigingen bevatten de in bijlage VII A genoemde inlichtingen en in voorkomend geval ook alle door de aanbestedende dienst nuttig geachte inlichtingen in de vorm van de standaardformulieren die door de Commissie overeenkomstig de in artikel 77, lid 2, bedoelde procedure zijn vastgesteld.

2. Aankondigingen die door de aanbestedende diensten aan de Commissie worden gezonden, worden hetzij langs elektronische weg in het formaat en op de wijze beschreven in bijlage VIII, punt 3, of langs andere weg verzonden. In het geval van de in artikel 38, lid 8, beschreven versnelde procedure moeten aankondigingen hetzij per fax, hetzij langs elektronische weg worden verzonden, in het formaat en op de wijze beschreven in bijlage VIII, punt 3.

De aankondigingen worden bekendgemaakt overeenkomstig de in bijlage VIII, punt 1, onder a) en b), opgenomen technische kenmerken voor de bekendmaking.

3. De aankondigingen die langs elektronische weg in het formaat en op de wijze beschreven in bijlage VIII, punt 3, zijn opgesteld en verzonden, worden uiterlijk vijf dagen na verzending bekendgemaakt.

De aankondigingen die niet langs elektronische weg in het formaat en op de wijze beschreven in bijlage VIII, punt 3, zijn verzonden, worden uiterlijk 12 dagen na verzending bekendgemaakt, of in geval van de in artikel 38, lid 8, genoemde versnelde procedure, uiterlijk vijf dagen na verzending.

4. De aankondigingen van opdrachten worden onverkort in een door de aanbestedende dienst gekozen officiële taal van de Gemeenschap bekendgemaakt; alleen de tekst in de oorspronkelijke taal is authentiek. In de andere officiële talen wordt een samenvatting met de belangrijke gegevens van iedere aankondiging bekendgemaakt.

De kosten van de bekendmaking door de Commissie van dergelijke aankondigingen worden gedragen door de Gemeenschap.

5. De aankondigingen en de inhoud ervan mogen niet op nationaal niveau worden bekendgemaakt vóór de datum waarop zij aan de Commissie worden toegezonden.

Aankondigingen die op nationaal niveau worden bekendgemaakt, mogen geen andere informatie bevatten dan de informatie in de aankondigingen die overeenkomstig artikel 35, lid 1, eerste alinea, aan de Commissie worden toegezonden of via een kopersprofiel worden bekendgemaakt, en moeten de datum van toezending aan de Commissie of van de bekendmaking via het kopersprofiel vermelden.

Vooraankondigingen mogen slechts via het kopersprofiel worden bekendgemaakt nadat de kennisgeving van de bekendmaking via het kopersprofiel aan de Commissie is verzonden, en moeten de datum van deze verzending vermelden.

6. De inhoud van aankondigingen die niet langs elektronische weg in het formaat en op de wijze beschreven in bijlage VIII, punt 3, worden verzonden, blijft beperkt tot ongeveer 650 woorden.

7. De aanbestedende diensten moeten de verzenddatum van de aankondigingen kunnen aantonen.

8. De Commissie verstrekt de aanbestedende dienst een bevestiging van de bekendmaking van de verzonden informatie, met vermelding van de datum van bekendmaking. Deze bevestiging vormt het bewijs van de bekendmaking.

Artikel 37

Niet-verplichte bekendmaking

De aanbestedende diensten mogen overeenkomstig artikel 36 aankondigingen van overheidsopdrachten bekendmaken waarvan bekendmaking krachtens deze richtlijn niet verplicht is.

Afdeling 2

Termijnen

Artikel 38

Termijnen voor de ontvangst van de verzoeken tot deelneming en de ontvangst van de inschrijvingen

1. Bij de vaststelling van de termijnen voor de ontvangst van inschrijvingen en verzoeken tot deelneming moeten de aanbestedende diensten inzonderheid rekening houden met de complexiteit van de opdracht en met de voor de voorbereiding van de inschrijvingen benodigde tijd, onverminderd de in dit artikel vastgestelde minimumtermijnen.

2. Voor openbare procedures bedraagt de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen minimaal 52 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de uitnodiging.

3. Voor niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht, zoals bedoeld in artikel 30, en de concurrentiegerichte dialoog:

a) bedraagt de termijn voor de ontvangst van de verzoeken tot deelneming minimaal 37 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht;

b) voor niet-openbare procedures bedraagt de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen minimaal 40 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de uitnodiging.

4. In de gevallen waarin de aanbestedende diensten een vooraankondiging hebben bekendgemaakt, kan de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen op grond van de leden 2 en 3, onder b), in de regel worden ingekort tot 36 dagen, maar in geen geval tot minder dan 22 dagen.

Deze termijn loopt bij openbare procedures vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht en bij niet-openbare procedures vanaf de verzenddatum van de uitnodiging tot indiening van een inschrijving.

De in de eerste alinea bedoelde kortere termijn is toegestaan mits de vooraankondiging alle informatie bevat die in de in bijlage VII A opgenomen aankondiging van de opdracht wordt verlangd, voor zover deze informatie beschikbaar is op het tijdstip dat de aankondiging wordt bekendgemaakt, en mits deze vooraankondiging minimaal 52 dagen en maximaal 12 maanden voor de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht ter bekendmaking is verzonden.

5. Wanneer de aankondigingen langs elektronische weg in het formaat en op de wijze beschreven in bijlage VIII, punt 3, worden opgesteld en verzonden, kunnen de in de leden 2 en 4, bedoelde termijnen voor de ontvangst van de inschrijvingen bij openbare procedures en de in lid 3, onder a), bedoelde termijn voor de ontvangst van de verzoeken bij niet-openbare procedures, procedures van gunning door onderhandelingen en de concurrentiegerichte dialoog, met zeven dagen worden verkort.

6. De in de leden 2 en 3, onder b), genoemde termijnen voor de ontvangst van inschrijvingen kunnen met vijf dagen worden verkort indien de aanbestedende dienst met elektronische middelen en vanaf de bekendmaking van de aankondiging vrije, rechtstreekse en volledige toegang biedt tot het bestek en alle aanvullende stukken, in overeenstemming met bijlage VIII, en met vermelding in de tekst van de aankondiging van het internetadres dat toegang biedt tot deze documenten.

Deze verkorting kan met de in lid 5 bedoelde verkorting worden gecumuleerd.

7. Wanneer het bestek en de aanvullende stukken of nadere inlichtingen tijdig zijn aangevraagd, maar om enigerlei reden niet binnen de in de artikelen 39 en 40 gestelde termijnen zijn verstrekt, of wanneer de inschrijvingen slechts na een bezichtiging ter plaatse, of na inzage ter plaatse van de bij het bestek behorende stukken kunnen worden gedaan, moeten de termijnen voor de ontvangst van de inschrijvingen zodanig worden verlengd dat alle betrokken ondernemers van alle nodige informatie voor de opstelling van de inschrijvingen kennis kunnen nemen.

8. Wanneer het om dringende redenen niet haalbaar is de in dit artikel bepaalde minimumtermijnen in acht te nemen, kunnen de aanbestedende diensten bij niet-openbare procedures en de in artikel 30 bedoelde procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht de volgende termijnen vaststellen:

a) een termijn voor de ontvangst van de verzoeken tot deelneming van minimaal vijftien dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht, of tien dagen indien de aankondiging elektronisch is verzonden overeenkomstig het formaat en de wijze van verzending beschreven in bijlage VIII, punt 3;

b) en in het geval van niet-openbare procedures, een termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen van minimaal tien dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de uitnodiging tot indiening van een inschrijving.

Artikel 39

Openbare procedures: bestek, stukken en nadere inlichtingen

1. Wanneer de aanbestedende diensten bij openbare procedures niet met elektronische middelen overeenkomstig artikel 38, lid 6, vrije, rechtstreekse en volledige toegang bieden tot het bestek en alle aanvullende stukken, worden het bestek en de aanvullende stukken binnen zes dagen na ontvangst van de aanvraag aan de ondernemers toegezonden, mits deze aanvraag tijdig voor de uiterste datum voor de indiening van de inschrijvingen is gedaan.

2. Nadere inlichtingen over het bestek en de aanvullende stukken worden, mits tijdig aangevraagd, uiterlijk zes dagen voor de uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen door de aanbestedende diensten of de bevoegde diensten verstrekt.

Afdeling 3

Inhoud en verzendingswijze van de informatie

Artikel 40

Uitnodigingen tot inschrijving, tot deelneming aan de dialoog of tot onderhandelingen

1. Bij niet-openbare procedures, de concurrentiegerichte dialoog en procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht in de zin van artikel 30 nodigen de aanbestedende diensten de uitgekozen gegadigden gelijktijdig en schriftelijk uit tot inschrijving, tot onderhandelingen of, in de concurrentiegerichte dialoog, tot deelneming aan de dialoog.

2. De uitnodiging aan de gegadigden behelst:

— hetzij een exemplaar van het bestek of van het beschrijvend document en van alle aanvullende stukken,

— hetzij de vermelding van de toegang tot het bestek en tot de andere onder het eerste streepje vermelde stukken, wanneer deze rechtstreeks langs elektronische weg toegankelijk zijn overeenkomstig artikel 38, lid 6.

3. Wanneer het bestek, het beschrijvend document, en/of de aanvullende stukken bij een andere instantie moeten worden aangevraagd dan de aanbestedende dienst die voor de gunningsprocedure verantwoordelijk is, vermeldt de uitnodiging het adres van deze instantie en, in voorkomend geval, de uiterste datum voor deze aanvraag, alsmede het bedrag dat verschuldigd is en de wijze van betaling om de stukken te verkrijgen. De bevoegde diensten zenden de documentatie onmiddellijk na ontvangst van de aanvraag aan de ondernemers toe.

4. Nadere inlichtingen over het bestek, het beschrijvend document of de aanvullende stukken worden, mits tijdig aangevraagd, uiterlijk zes dagen voor de uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen door de aanbestedende diensten of de bevoegde diensten verstrekt. In geval van versnelde niet-openbare procedures of van versnelde procedures van gunning door onderhandelingen bedraagt deze termijn vier dagen.

5. De uitnodiging tot inschrijving, tot deelneming aan de dialoog of tot onderhandelingen moet bovendien ten minste de volgende elementen omvatten:

a) een verwijzing naar de bekendgemaakte aankondiging van de opdracht;

b) de uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen, het adres waar deze moeten worden ingediend en de taal of talen waarin zij moeten worden gesteld;

c) bij de concurrentiegerichte dialoog, de aanvangsdatum en het adres van de raadpleging, alsook de daarbij gebruikte taal of talen;

d) opgave van de stukken die eventueel moeten worden bijgevoegd, hetzij ter staving van de door de gegadigde overeenkomstig artikel 44 verstrekte controleerbare verklaringen, hetzij ter aanvulling van de in dat artikel vermelde inlichtingen en zulks onder dezelfde voorwaarden als gesteld in de artikelen 47 en 48;

e) het relatieve gewicht van de gunningscriteria van de opdracht of, in voorkomend geval, de afnemende volgorde van belangrijkheid van de criteria, indien deze niet in de aankondiging van de opdracht, het bestek of het beschrijvende document is vermeld.

Bij opdrachten waarvoor de regels van artikel 29 gelden, staan de in dit lid, onder b), bedoelde inlichtingen evenwel niet in de uitnodiging tot deelneming aan de dialoog, maar in de uitnodiging tot indiening van een inschrijving.

Artikel 41

Informatieverstrekking aan gegadigden en inschrijvers

1. De aanbestedende diensten stellen de gegadigden en inschrijvers ten spoedigste in kennis van de besluiten die zijn genomen inzake de sluiting van een raamovereenkomst, de gunning van een opdracht of de toelating tot een dynamisch aankoopsysteem, met inbegrip van de redenen waarom zij hebben besloten geen raamovereenkomst te sluiten, een opdracht waarvoor een oproep tot mededinging was gedaan niet te plaatsen en de procedure opnieuw te beginnen of een dynamisch aankoopsysteem in te stellen; deze informatie wordt desgevraagd schriftelijk verstrekt.

2. De aanbestedende dienst stelt, ten spoedigste, op verzoek van de betrokken partij:

— iedere afgewezen gegadigde in kennis van de redenen voor de afwijzing,

— iedere afgewezen inschrijver in kennis van de redenen voor de afwijzing, inclusief, voor de gevallen bedoeld in artikel 23, leden 4 en 5, de redenen voor zijn besluit dat er geen gelijkwaardigheid voorhanden is of dat de werken, leveringen of diensten niet aan de functionele en prestatie-eisen voldoen,

— iedere inschrijver die een aan de eisen beantwoordende inschrijving heeft gedaan, in kennis van de kenmerken en voordelen van de uitgekozen inschrijving, alsmede van de naam van de begunstigde of de partijen bij de raamovereenkomst.

De aanbestedende dienst verstrekt deze informatie zo spoedig mogelijk, doch binnen een termijn die in geen geval langer zijn dan 15 dagen na ontvangst van het schriftelijk verzoek.

3. De aanbestedende diensten kunnen evenwel besluiten bepaalde, in lid 1 bedoelde gegevens betreffende de gunning van de opdrachten, de sluiting van raamovereenkomsten of de toelating tot een dynamisch aankoopsysteem niet mee te delen indien openbaarmaking van die gegevens de toepassing van de wet in de weg zou staan, met het openbaar belang in strijd zou zijn, de rechtmatige commerciële belangen van publieke of particuliere ondernemers zou kunnen schaden, of afbreuk aan de eerlijke mededinging tussen hen zou kunnen doen.

Afdeling 4

Communicatiemiddelen

Artikel 42

Regels betreffende de communicatiemiddelen

1. Elke in deze titel bedoelde mededeling en uitwisseling van informatie kan, naar keuze van de aanbestedende dienst, geschieden via de post, per fax, langs elektronische weg overeenkomstig de leden 4 en 5, per telefoon in de in lid 6 bedoelde gevallen en onder de in dat artikel bepaalde voorwaarden, of door een combinatie van deze middelen.

2. De gekozen communicatiemiddelen moeten algemeen beschikbaar zijn en mogen de toegang van de ondernemers tot de gunningsprocedure niet beperken.

3. De mededeling, uitwisseling en opslag van informatie vinden zodanig plaats dat de integriteit van de gegevens en de vertrouwelijkheid van de inschrijvingen en van de verzoeken tot deelneming worden gewaarborgd en dat de aanbestedende diensten pas bij het verstrijken van de uiterste termijn voor de indiening kennisnemen van de inhoud van de inschrijvingen en van de verzoeken tot deelneming.

4. De voor mededelingen langs elektronische weg te gebruiken middelen, en de technische kenmerken daarvan, moeten niet-discriminerend en algemeen beschikbaar zijn en in combinatie met algemeen gebruikte informatie- en communicatietechnologieproducten kunnen functioneren.

5. De volgende regels zijn van toepassing op de toezending en de middelen voor de elektronische ontvangst van inschrijvingen, alsmede op de middelen voor de elektronische ontvangst van verzoeken tot deelneming:

a) informatie betreffende de specificaties die nodig zijn voor de elektronische indiening van inschrijvingen en verzoeken tot deelneming, inclusief de encryptie, moet voor belanghebbende partijen beschikbaar zijn. De middelen voor de elektronische ontvangst van inschrijvingen en verzoeken tot deelneming moeten bovendien voldoen aan de eisen van bijlage X;

b) de lidstaten kunnen met inachtneming van artikel 5 van Richtlijn1999/93/EG eisen dat bij elektronische inschrijvingen gebruik wordt gemaakt van een geavanceerde elektronische handtekening die voldoet aan lid 1 van dat artikel;

c) de lidstaten kunnen vrijwillige toelatingsregelingen ter verbetering van het niveau van de voor deze middelen verleende certificeringsdienst instellen of handhaven;

d) inschrijvers of gegadigden verbinden zich ertoe de in de artikelen 45 tot en met 50 en artikel 52 bedoelde documenten, certificaten en verklaringen, indien deze niet in elektronische vorm beschikbaar zijn, in te dienen vóór het verstrijken van de uiterste termijn voor de indiening van inschrijvingen of verzoeken tot deelneming.

6. De volgende regels zijn van toepassing op de verzending van verzoeken tot deelneming:

a) De verzoeken tot deelneming aan een procedure voor de plaatsing van een overheidsopdracht kunnen schriftelijk of telefonisch gedaan worden.

b) Wanneer verzoeken tot deelneming telefonisch worden gedaan, moet vóór het verstrijken van de ontvangsttermijn een schriftelijke bevestiging worden gezonden.

c) De aanbestedende diensten kunnen eisen dat per fax ingediende verzoeken tot deelneming per post of langs elektronische weg worden bevestigd, wanneer dat nodig is om over een wettig bewijs te beschikken. Een dergelijke eis moet samen met de termijn voor de verzending van de bevestiging per post of langs elektronische weg, door de aanbestedende dienst in de aankondiging van de opdracht worden vermeld.

Afdeling 5

Processen-verbaal

Artikel 43

Inhoud van de processen-verbaal

Over elke opdracht, elke raamovereenkomst en elke instelling van een dynamisch aankoopsysteem stellen de aanbestedende diensten een proces-verbaal op, dat ten minste het volgende bevat:

a) de naam en het adres van de aanbestedende dienst, het voorwerp en de waarde van de opdracht, de raamovereenkomst of het dynamisch aankoopsysteem;

b) de namen van de uitgekozen gegadigden of inschrijvers met motivering van die keuze;

c) de namen van de uitgesloten gegadigden of inschrijvers met motivering van die uitsluiting;

d) de redenen voor de afwijzing van abnormaal laag bevonden inschrijvingen;

e) de naam van de begunstigde en de motivering voor de keuze van zijn inschrijving, alsmede, indien bekend, het gedeelte van de opdracht of de raamovereenkomst dat de begunstigde voornemens is aan derden in onderaanneming te geven;

f) voor procedures van gunning door onderhandelingen: de in de artikelen 30 en 31 genoemde omstandigheden die de toepassing van deze procedures rechtvaardigen;

g) wat betreft de concurrentiegerichte dialoog, de omstandigheden als bedoeld in artikel 29, die de toepassing van deze procedure rechtvaardigen;

h) in voorkomend geval, de redenen waarom de aanbestedende dienst besloten heeft een opdracht niet te plaatsen of een raamovereenkomst niet te sluiten, of geen dynamisch aankoopsysteem in te stellen.

De aanbestedende diensten nemen passende maatregelen om het verloop van de langs elektronische weg gevoerde gunningsprocedures te documenteren.

Dit proces-verbaal, of de hoofdpunten ervan, worden de Commissie op haar verzoek meegedeeld.

HOOFDSTUK VII

Verloop van de procedure

Afdeling 1

Algemene bepalingen

Artikel 44

Controle van de geschiktheid en selectie van de deelnemers, en gunning van de opdrachten

1. Opdrachten worden gegund op basis van de in artikel 53 en 55 bepaalde criteria, rekening houdend met artikel 24, nadat de aanbestedende diensten de geschiktheid van de niet ingevolge de artikelen 45 en 46 uitgesloten ondernemers hebben gecontroleerd op grond van de criteria van economische en financiële draagkracht, technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid, genoemd in de artikelen 47 tot en met 52, en, in voorkomend geval, de niet-discriminerende criteria als bedoeld in lid 3.

2. De aanbestedende diensten kunnen minimumeisen inzake draagkracht en bekwaamheden overeenkomstig de artikelen 47 en 48 stellen waaraan de gegadigden en de inschrijvers moeten voldoen.

De in de artikelen 47 en 48 bedoelde inlichtingen en de minimumeisen inzake draagkracht en bekwaamheden moeten verband houden met en in verhouding staan tot het voorwerp van de opdracht.

Deze minimumeisen worden vermeld in de aankondiging van de opdracht.

3. Bij niet-openbare procedures, procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht en concurrentiegerichte dialoog, kunnen de aanbestedende diensten het aantal geschikte gegadigden dat zij zullen uitnodigen tot indiening van een inschrijving, onderhandelingen of dialoog, beperken op voorwaarde dat er een voldoende aantal geschikte kandidaten is. De aanbestedende diensten vermelden in de aankondiging van de opdracht de objectieve en niet-discriminerende criteria of regels die zij voornemens zijn te gebruiken, het minimumaantal en, in voorkomend geval, het maximumaantal gegadigden dat zij voornemens zijn uit te nodigen.

Bij niet-openbare procedures bedraagt het minimumaantal vijf. Bij procedures van gunning door onderhandelingen met bekendmaking van een aankondiging van een opdracht bedraagt het minimumaantal drie. Het aantal uitgenodigde gegadigden moet in elk geval volstaan om daadwerkelijke mededinging te waarborgen.

De aanbestedende diensten nodigen een aantal gegadigden uit dat ten minste gelijk is aan het vooraf bepaalde minimumaantal gegadigden. Wanneer het aantal gegadigden die aan de selectiecriteria en de minimumniveaus voldoen lager is dan het minimumaantal, kan de aanbestedende dienst de procedure voortzetten door de gegadigde of de gegadigden met de vereiste bekwaamheden uit te nodigen. De aanbestedende dienst mag in deze procedure geen ondernemers opnemen die niet om deelneming hebben verzocht, noch gegadigden die niet over de vereiste bekwaamheden beschikken.

4. Wanneer de aanbestedende diensten gebruik maken van de in artikel 29, lid 4, en artikel 30, lid 4, bedoelde mogelijkheid tot vermindering van het aantal oplossingen dat besproken moet worden of het aantal inschrijvingen waarover moet worden onderhandeld, verminderen zij dat aantal door toepassing van de gunningscriteria die in de aankondiging van de opdracht, het bestek of in het beschrijvend document zijn vermeld. In de slotfase moet dit aantal zodanig zijn dat daadwerkelijke mededinging kan worden gegarandeerd, voor zover er een voldoende aantal geschikte oplossingen of gegadigden zijn.

Afdeling 2

Kwalitatieve selectiecriteria

Artikel 45

Persoonlijke situatie van de gegadigde of inschrijver

1. Van deelneming aan een overheidsopdracht wordt uitgesloten, iedere gegadigde of inschrijver jegens wie bij een onherroepelijk vonnis een veroordeling om een of meer van de hieronder opgegeven redenen is uitgesproken, waarvan de aanbestedende dienst kennis heeft:

a) deelneming aan een criminele organisatie in de zin van artikel 2, lid 1, van Gemeenschappelijk Optreden 98/773/JBZ van de Raad [1],

b) omkoping in de zin van artikel 3, van het besluit van de Raad van 26 mei 1997 [2], respectievelijk artikel 3, lid 1, van Gemeenschappelijk Optreden 98/742/JBZ van de Raad [3],

c) fraude in de zin van artikel 1 van de overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap [4],

d) witwassen van geld in de zin van artikel 1 van Richtlijn 91/308/EEG van de Raad van 10 juni 1991 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld [5],

De lidstaten bepalen overeenkomstig hun nationaal recht en onder eerbiediging van het communautair recht de voorwaarden voor de toepassing van dit lid.

Zij kunnen bepalen dat om dwingende redenen van algemeen belang kan worden afgeweken van de in de eerste alinea bedoelde verplichting.

Met het oog op de toepassing van dit lid verzoeken de aanbestedende diensten de gegadigden of inschrijvers indien nodig om de in lid 3 bedoelde documenten te verstrekken en kunnen zij, indien zij twijfels over de persoonlijke situatie van die gegadigden/inschrijvers hebben, de bevoegde autoriteiten verzoeken om de inlichtingen die zij nodig achten over de persoonlijke situatie van die gegadigden of inschrijvers. Wanneer de inlichtingen betrekking hebben op een gegadigde of inschrijver die in een andere lidstaat dan de aanbestedende dienst gevestigd is, kan de aanbestedende dienst om de medewerking van de bevoegde autoriteiten verzoeken. Naar gelang van het nationale recht van de lidstaat waarin de gegadigde of de inschrijver gevestigd is, kunnen deze verzoeken betrekking hebben op rechtspersonen en/of natuurlijke personen, met inbegrip, in voorkomend geval, van de bedrijfsleider of van enig persoon met vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid bij de gegadigde of de inschrijver.

2. Van deelneming aan een opdracht kan worden uitgesloten iedere ondernemer:

a) die in staat van faillissement of van liquidatie verkeert, wiens werkzaamheden zijn gestaakt, jegens wie een surséance van betaling of een akkoord geldt of die in een andere vergelijkbare toestand verkeert ingevolge een soortgelijke procedure die voorkomt in de nationale wet- of regelgevingen;

b) wiens faillissement of liquidatie is aangevraagd of tegen wie een procedure van surséance van betaling of akkoord dan wel een andere soortgelijke procedure die voorkomt in de nationale wet- of regelgevingen, aanhangig is gemaakt;

c) jegens wie een rechterlijke uitspraak met kracht van gewijsde volgens de wetgeving van het land is gedaan, waarbij een delict is vastgesteld dat in strijd is met zijn beroepsgedragsregels;

d) die in de uitoefening van zijn beroep een ernstige fout heeft begaan, vastgesteld op elke grond die de aanbestedende diensten aannemelijk kunnen maken;

e) die niet aan zijn verplichtingen heeft voldaan ten aanzien van de betaling van de socialezekerheidsbijdragen overeenkomstig de wettelijke bepalingen van het land waar hij is gevestigd of van het land van de aanbestedende dienst;

f) die niet aan zijn verplichtingen heeft voldaan ten aanzien van de betaling van zijn belastingen overeenkomstig de wettelijke bepalingen van het land waar hij is gevestigd of van het land van de aanbestedende dienst;

---

[1] PB L 351 van 29.1.1998, blz. 1.
[2] PB C 195 van 25.6.1997, blz. 1.
[3] PB L 358 van 31.12.1998, blz. 2.
[4] PB C 316 van 27.11.1995, blz. 48.
[5] PB L 166 van 28.6.1991, blz. 77-83. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 2001/97/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 344 van 28.12.2001, blz. 76).

g) die zich in ernstige mate schuldig heeft gemaakt aan valse verklaringen bij het verstrekken van de inlichtingen die ingevolge deze afdeling kunnen worden verlangd, of die inlichtingen niet heeft verstrekt.

De lidstaten bepalen overeenkomstig hun nationaal recht en onder eerbiediging van het communautair recht de voorwaarden voor de toepassing van dit lid.

3. Als voldoende bewijs dat de ondernemer niet verkeert in een van de situaties bedoeld in lid 1 en in lid 2, onder a), b), c), e) en f) wordt door de aanbestedende diensten aanvaard:

a) voor lid 1 en lid 2, onder a), b), en c), een uittreksel uit zijn strafregister of, bij gebreke daarvan, een gelijkwaardig document, afgegeven door een bevoegde rechterlijke of administratieve instantie van het land van oorsprong of van herkomst, waaruit blijkt dat aan de betrokken eisen is voldaan;

b) voor lid 2, onder e) en f), een door de bevoegde instantie van de betrokken lidstaat afgegeven getuigschrift.

Wanneer een document of getuigschrift niet door het betrokken land wordt afgegeven, of daarin niet alle in lid 1 en in lid 2, onder a), b) en c), bedoelde gevallen worden vermeld, kan dit worden vervangen door een verklaring onder ede — of, in de lidstaten waar niet in een eed is voorzien, door een plechtige verklaring — die door betrokkene ten overstaan van een bevoegde rechterlijke of administratieve instantie, een notaris of een bevoegde beroepsorganisatie van het land van oorsprong of herkomst wordt afgelegd.

4. De lidstaten wijzen de instanties en organisaties aan die voor de afgifte van de in lid 3 bedoelde documenten en getuigschriften bevoegd zijn en stellen de Commissie daarvan in kennis. Deze mededeling geschiedt onverminderd het toepasselijke recht inzake gegevensbescherming.

Artikel 46

Bevoegdheid de beroepsactiviteit uit te oefenen

Elke ondernemer die aan een overheidsopdracht wenst deel te nemen, kan worden verzocht aan te tonen dat hij volgens de voorschriften van de lidstaat waar hij is gevestigd, in het beroepsregister of in het handelsregister is ingeschreven, of een verklaring onder ede of een attest te verstrekken als bedoeld in bijlage IX A voor overheidsopdrachten voor werken, in bijlage IX B voor overheidsopdrachten voor leveringen en in bijlage IX C voor overheidsopdrachten voor diensten.

Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor diensten kan de aanbestedende dienst, indien de gegadigden of de inschrijvers over een bijzondere vergunning moeten beschikken of indien zij lid van een bepaalde organisatie moeten zijn om in hun land van herkomst de betrokken dienst te kunnen verlenen, verlangen dat zij aantonen dat zij over deze vergunning beschikken of lid van de bedoelde organisatie zijn.

Artikel 47

Economische en financiële draagkracht

1. In het algemeen kan de financiële en economische draagkracht van de ondernemer worden aangetoond door een of meer van de volgende referenties:

a) passende bankverklaringen of, in voorkomend geval, het bewijs van een verzekering tegen beroepsrisico's;

b) overlegging van balansen of van balansuittreksels, indien de wetgeving van het land waar de ondernemer is gevestigd, de bekendmaking van balansen voorschrijft;

c) een verklaring betreffende de totale omzet en, in voorkomend geval, de omzet van de bedrijfsactiviteit die het voorwerp van de opdracht is, over ten hoogste de laatste drie beschikbare boekjaren, afhankelijk van de oprichtingsdatum of van de datum waarop de ondernemer met zijn bedrijvigheid is begonnen, voor zover de betrokken omzetcijfers beschikbaar zijn.

2. Een ondernemer kan zich in voorkomend geval en voor een welbepaalde opdracht beroepen op de draagkracht van andere lichamen, ongeacht de juridische aard van zijn banden met die lichamen. In dat geval moet hij bij de aanbestedende dienst aantonen dat hij werkelijk kan beschikken over de voor de uitvoering van de opdracht noodzakelijk middelen van die lichamen, bijvoorbeeld door overlegging van de verbintenis daartoe van deze lichamen.

3. Onder dezelfde voorwaarden kan een combinatie van ondernemers zoals bedoeld in artikel 4, zich beroepen op de draagkracht van de deelnemers aan de combinatie of van andere lichamen.

4. De aanbestedende diensten geven in de aankondiging van de opdracht of in de uitnodiging tot inschrijving de in lid 1 bedoelde referentie of referenties aan die zij verlangen, evenals de andere bewijsstukken die ter inzage moeten worden overlegd.

5. Wanneer de ondernemer om gegronde redenen niet in staat is de door de aanbestedende dienst gevraagde referenties over te leggen, kan hij zijn economische en financiële draagkracht aantonen met andere bescheiden die de aanbestedende dienst geschikt acht.

Artikel 48

Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid

1. De technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid van de ondernemers worden beoordeeld en gecontroleerd overeenkomstig de leden 2 en 3.

2. De technische bekwaamheid van de ondernemer kan op een of meer van de volgende manieren worden aangetoond, afhankelijk van de aard, de hoeveelheid of omvang en het doel van de werken, leveringen of diensten:

a) i) aan de hand van een lijst van de werken die de afgelopen vijf jaar werden verricht, welke lijst vergezeld gaat van certificaten die bewijzen dat de belangrijkste werken naar behoren zijn uitgevoerd. In deze certificaten wordt het bedrag van de werken vermeld, alsmede de plaats en het tijdstip waarop ze werden uitgevoerd; voorts wordt aangegeven of de werken volgens de regels der kunst zijn uitgevoerd en tot een goed einde zijn gebracht; in voorkomend geval worden de certificaten door de bevoegde instantie rechtstreeks aan de aanbestedende dienst toegezonden;

ii) aan de hand van een lijst van de voornaamste leveringen of diensten die gedurende de afgelopen drie jaar werden verricht, met vermelding van het bedrag en de datum en van de publiek- of privaatrechtelijke instanties waarvoor zij bestemd waren. De leveringen en diensten worden aangetoond:

— in het geval van leveringen of diensten voor een aanbestedende dienst: door certificaten die de bevoegde autoriteit heeft afgegeven of medeondertekend;

— in het geval van leveringen of diensten voor een particuliere afnemer: door certificaten van de afnemer of, bij ontstentenis daarvan, eenvoudigweg door een verklaring van de ondernemer;

b) aan de hand van een opgave van de al dan niet tot de onderneming van de ondernemer behorende technici of technische organen, in het bijzonder van die welke belast zijn met de kwaliteitscontrole en, in het geval van overheidsopdrachten voor werken, van die welke de aannemer ter beschikking zullen staan om de werken uit te voeren;

c) aan de hand van een beschrijving van de technische uitrusting van de leverancier of de dienstverlener, van de maatregelen die hij treft om de kwaliteit te waarborgen en de mogelijkheden die hij biedt ten aanzien van ontwerpen en onderzoek;

d) in het geval van complexe producten of diensten of wanneer deze bij wijze van uitzondering aan een bijzonder doel moeten beantwoorden, aan de hand van een controle door de aanbestedende dienst of, in diens naam, door een bevoegd officieel orgaan van het land waar de leverancier of de dienstverlener gevestigd is, onder voorbehoud van instemming door dit orgaan; deze controle heeft betrekking op de productiecapaciteit van de leverancier of op de technische capaciteit van de dienstverlener en, zo nodig, op diens mogelijkheden inzake ontwerpen en onderzoek en de maatregelen die hij treft om de kwaliteit te waarborgen;

e) aan de hand van de studie- en beroepsdiploma's van de dienstverlener of de aannemer en/of het kaderpersoneel van de onderneming en in het bijzonder van degenen die met de dienstverlening of de leiding van de werken zijn belast;

f) voor overheidsopdrachten voor het uitvoeren van werken of het verlenen van diensten, en uitsluitend in passende gevallen, de vermelding van de maatregelen inzake milieubeheer die de ondernemer kan toepassen in het kader van de uitvoering van de opdracht;

g) aan de hand van een verklaring betreffende de gemiddelde jaarlijkse personeelsbezetting van de onderneming van de dienstverlener of de aannemer, en de omvang van het kaderpersoneel gedurende de laatste drie jaar;

h) aan de hand van een verklaring welke de outillage, het materieel en de technische uitrusting vermeldt waarover de dienstverlener of de aannemer voor het verlenen van de opdracht beschikt;

i) aan de hand van de omschrijving van het gedeelte van de opdracht dat de dienstverlener eventueel in onderaanneming wil geven;

j) wat de te leveren producten betreft:

i) aan de hand van monsters, beschrijvingen en/of foto's, waarvan op verzoek van de aanbestedende dienst de echtheid moet kunnen worden aangetoond;

ii) aan de hand van certificaten die door als bevoegd erkende officiële instituten of diensten voor kwaliteitscontrole zijn opgesteld, waarin wordt verklaard dat duidelijk door referenties geïdentificeerde producten aan bepaalde specificaties of normen beantwoorden.

3. Een ondernemer kan zich in voorkomend geval en voor welbepaalde opdrachten beroepen op de draagkracht van andere entiteiten, ongeacht de juridische aard van zijn banden met die entiteiten. In dat geval moet hij de aanbestedende dienst aantonen dat hij kan beschikken over de voor de uitvoering van de opdracht noodzakelijke middelen, bijvoorbeeld door overlegging van de verbintenis van deze entiteiten om de ondernemer de nodige middelen ter beschikking te stellen.

4. Onder dezelfde voorwaarden kan een combinatie van ondernemers zoals bedoeld in artikel 3, zich beroepen op de draagkracht van de deelnemers aan de combinatie of van andere entiteiten.

5. Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen waarvoor plaatsings- of installatiewerkzaamheden nodig zijn, voor het verlenen van diensten en/of de uitvoering van werken, kan de geschiktheid van ondernemers om die diensten te verlenen of die installatiewerkzaamheden of werken uit te voeren, worden beoordeeld aan de hand van met name hun knowhow, efficiëntie, ervaring en betrouwbaarheid.

6. De aanbestedende dienst geeft in de aankondiging of in de uitnodiging tot indiening van een inschrijving aan, welke van de in de lid 2 genoemde referenties hij verlangt.

Artikel 49

Kwaliteitsnormen

Ingeval de aanbestedende diensten de overlegging verlangen van door onafhankelijke instanties opgestelde verklaringen dat de ondernemer aan bepaalde kwaliteitsnormen voldoet, dienen deze diensten te verwijzen naar kwaliteitsbewakingsregelingen die op de Europese normenreeksen op dit terrein zijn gebaseerd en die zijn gecertificeerd door instanties die voldoen aan de Europese normenreeks voor certificering. Zij erkennen gelijkwaardige certificaten van in andere lidstaten gevestigde instellingen. Zij aanvaarden eveneens andere bewijzen inzake gelijkwaardige maatregelen op het gebied van de kwaliteitsbewaking van ondernemers.

Artikel 50

Normen inzake milieubeheer

Ingeval de aanbestedende diensten in de in artikel 48, lid 2, punt f), bedoelde gevallen de overlegging verlangen van een door onafhankelijke instellingen opgestelde verklaring dat de ondernemer aan bepaalde normen inzake milieubeheer voldoet, verwijzen zij naar het communautair milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS) of naar normen inzake milieubeheer die gebaseerd zijn op de desbetreffende Europese of internationale normen die gecertificeerd zijn door instellingen die beantwoorden aan het Gemeenschapsrecht of aan de toepasselijke Europese of internationale normen voor certificering. Zij erkennen gelijkwaardige certificaten van in andere lidstaten gevestigde instellingen. Zij aanvaarden tevens andere bewijzen inzake gelijkwaardige maatregelen op het gebied van milieubeheer die de ondernemers overleggen.

Artikel 51

Aanvullende documentatie en inlichtingen

De aanbestedende dienst kan verlangen dat de ondernemers de uit hoofde van de artikelen 45 tot en met 50 overgelegde verklaringen en bescheiden aanvullen of nader toelichten.

Artikel 52

Officiële lijsten van erkende ondernemingen en certificering door publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen

1. De lidstaten kunnen hetzij officiële lijsten van erkende aannemers, leveranciers of dienstverleners, hetzij een certificering door publiekrechtelijke of privaatrechtelijke certificeringsinstellingen instellen.

De lidstaten passen de voorwaarden voor de inschrijving op die lijsten en de voorwaarden voor de afgifte van certificaten door de certificeringsinstellingen aan aan artikel 45, lid 1 en lid 2, onder a) tot en met d), en onder g), artikel 46, artikel 47, leden 1, 4 en 5, artikel 48, leden 1, 2, 5 en 6, artikel 49 en, in voorkomend geval, artikel 50.

De lidstaten passen deze voorwaarden tevens aan aan artikel 47, lid 2, en artikel 48, lid 3, voor verzoeken tot inschrijving van ondernemers die deel uitmaken van een groep en die gebruik maken van middelen die hen door andere ondernemingen van de groep ter beschikking worden gesteld. In dat geval moeten deze ondernemers voor de instantie die de officiële lijst opstelt bewijzen dat zij gedurende de volledige geldigheidsduur van het bewijs van inschrijving op de officiële lijst over deze middelen zullen beschikken, en dat deze ondernemingen voor diezelfde periode zullen blijven voldoen aan de eisen op het gebied van de kwalitatieve selectie als bepaald in de in de tweede alinea genoemde artikelen waarop deze ondernemers zich voor hun inschrijving beroepen.

2. De ondernemers die op een officiële lijst zijn opgenomen of in het bezit zijn van een certificaat, kunnen bij elke opdracht een door de bevoegde autoriteit afgegeven bewijs van inschrijving of het door de bevoegde certificeringsinstelling afgegeven certificaat aan de aanbestedende dienst overleggen. Op dit bewijs of dit certificaat worden de referenties vermeld op grond waarvan de inschrijving op de lijst/de certificering mogelijk was, alsmede de classificatie op deze lijst.

3. De door de bevoegde autoriteit bevestigde opneming op een officiële lijst of het door de certificeringsinstelling afgegeven certificaat vormt voor de aanbestedende diensten van de andere lidstaten slechts een vermoeden van geschiktheid met betrekking tot artikel 45, lid 1 en lid 2, onder a) tot en met d) en onder g), artikel 46, artikel 47, lid 1, onder b) en c), artikel 48, lid 2, punt a), onder i), en punten b), e), g) en h), voor aannemers, artikel 48, lid 2, punt a), onder ii), en punten b), c), d) en j), voor leveranciers, en artikel 48, lid 2, punt a), onder ii), en punten c) tot en met i), voor dienstverleners.

4. De gegevens die uit de opneming op een officiële lijst of de certificering kunnen worden afgeleid, kunnen niet zonder verantwoording ter discussie worden gesteld. Met betrekking tot de betaling van socialezekerheidsbijdragen en belastingen en heffingen kan van elk ingeschreven ondernemer bij elke opdracht een aanvullende verklaring worden verlangd.

Lid 3 en de eerste alinea van het onderhavige lid worden door de aanbestedende diensten van de andere lidstaten alleen toegepast op leveranciers die zijn gevestigd in de lidstaat die de officiële lijst heeft opgesteld.

5. Voor de opneming van ondernemers uit andere lidstaten op een officiële lijst of voor de certificering van die ondernemers door de in lid 1 bedoelde instellingen mogen geen andere bewijzen en verklaringen worden verlangd dan die van nationale ondernemers en in geen geval andere dan die welke zijn vermeld in de artikelen 45 tot en met 49 en, in voorkomend geval, artikel 50.

De opneming op een lijst of certificering kan evenwel niet aan ondernemers uit andere lidstaten worden voorgeschreven voor deelneming aan een overheidsopdracht. De aanbestedende diensten erkennen gelijkwaardige certificaten van de in andere lidstaten gevestigde instellingen. Zij aanvaarden ook andere gelijkwaardige bewijsmiddelen.

6. Ondernemers kunnen te allen tijde om de opneming op een officiële lijst of om de afgifte van een certificaat verzoeken. Zij moeten binnen een redelijk korte termijn in kennis worden gesteld van het besluit van de met de opstelling van de lijst belaste autoriteit of de bevoegde certificeringsinstelling.

7. De in lid 1 bedoelde certificeringsinstellingen zijn instellingen die voldoen aan de Europese certificeringsnormen.

8. De lidstaten die officiële lijsten of certificeringsinstellingen als bedoeld in lid 1 hebben, delen de andere lidstaten het adres van de instelling mee waaraan verzoeken tot opneming op de lijst kunnen worden gericht.

Afdeling 3

Gunning van de opdracht

Artikel 53

Gunningscriteria

1. Onverminderd de nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de vergoeding van bepaalde diensten, zijn de criteria aan de hand waarvan de aanbestedende diensten een overheidsopdracht gunnen:

a) hetzij, indien de gunning aan de inschrijver met de economisch voordeligste inschrijving plaatsvindt, verschillende criteria die verband houden met het voorwerp van de opdracht, zoals de kwaliteit, de prijs, de technische waarde, de esthetische en functionele kenmerken, de milieukenmerken, de gebruikskosten, de rentabiliteit, de klantenservice en de technische bijstand, de datum van levering en de termijn voor levering of uitvoering;

b) hetzij alleen de laagste prijs.

2. Onverminderd de bepalingen van de derde alinea van dit lid, specificeert in het in lid 1, onder a), bedoelde geval de aanbestedende dienst in de aankondiging van de opdracht of in het bestek of, bij de concurrentiegerichte dialoog, in het beschrijvende document, het relatieve gewicht dat hij toekent aan elk van de door hem gekozen criteria voor de bepaling van de economisch voordeligste inschrijving.

Dit gewicht kan worden uitgedrukt in een marge met een passend verschil tussen minimum en maximum.

Wanneer volgens de aanbestedende dienst om aantoonbare redenen geen weging mogelijk is, vermeldt de aanbestedende dienst in de aankondiging van de opdracht of in het bestek of, bij de concurrentiegerichte dialoog, in het beschrijvende document, de criteria in dalende volgorde van belangrijkheid.

Artikel 54

Gebruik van elektronische veilingen

1. De lidstaten kunnen voorzien in de mogelijkheid dat de aanbestedende diensten elektronische veilingen houden.

2. Bij openbare procedures, niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen en in het geval bedoeld in artikel 30, lid 1, onder a), kunnen de aanbestedende diensten beslissen dat de gunning van de overheidsopdracht zal worden voorafgegaan door een elektronische veiling, wanneer de nauwkeurige specificaties voor de opdracht kunnen worden opgesteld.

Onder dezelfde voorwaarden kan een elektronische veiling worden gebruikt bij het opnieuw tot mededinging oproepen van de partijen bij een raamovereenkomst, als bedoeld in artikel 32, lid 4, tweede alinea, tweede streepje, alsmede bij de oproep tot mededinging voor opdrachten die worden gegund in het kader van het dynamische aankoopsysteem als bedoeld in artikel 33.

De elektronische veiling heeft betrekking op:

— hetzij alleen de prijzen wanneer de opdracht wordt gegund op basis van de laagste prijs;

— hetzij de prijzen en/of de waarden van de elementen van de inschrijvingen zoals aangegeven in het bestek wanneer de opdracht wordt gegund op basis van de economisch voordeligste inschrijving.

3. De aanbestedende diensten die beslissen gebruik te maken van een elektronische veiling, maken daarvan melding in de aankondiging van de opdracht.

Het bestek bevat onder andere de volgende informatie:

a) de elementen waarvan de waarden vallen onder de elektronische veiling, voor zover deze elementen kwantificeerbaar zijn zodat ze kunnen worden uitgedrukt in cijfers of procenten;

b) de eventuele limieten van de waarden die kunnen worden ingediend, zoals zij voortvloeien uit de specificaties van het voorwerp van de opdracht;

c) de informatie die tijdens de elektronische veiling ter beschikking van de inschrijvers zal worden gesteld en het tijdstip waarop die informatie in voorkomend geval ter beschikking zal worden gesteld;

d) relevante informatie betreffende het verloop van de elektronische veiling;

e) de voorwaarden waaronder de inschrijvers een bod kunnen doen en met name de vereiste minimumverschillen die in voorkomend geval voor de biedingen vereist zijn;

f) relevante informatie betreffende het gebruikte elektronische systeem en de nadere technische bepalingen en specificaties voor de verbinding.

4. Alvorens over te gaan tot de elektronische veiling, verlenen de aanbestedende diensten een eerste volledige beoordeling van de inschrijvingen aan de hand van het/de gunningscriterium/a en de weging daarvan zoals die zijn vastgesteld.

Alle inschrijvers die een aan de eisen beantwoordende inschrijving hebben gedaan, worden tegelijkertijd langs elektronische weg uitgenodigd om nieuwe prijzen en/of nieuwe waarden in te dienen; het verzoek bevat alle relevante informatie voor de individuele verbinding met het gebruikte elektronische systeem en preciseert het tijdstip en het aanvangsuur van de elektronische veiling. De elektronische veiling kan in verschillende fasen verlopen. De elektronische veiling kan op zijn vroegst twee werkdagen na de datum van verzending van de uitnodigingen beginnen.

5. Wanneer voor de gunning het criterium van de economisch voordeligste inschrijving wordt gehanteerd, gaat de uitnodiging vergezeld van het resultaat van de volledige beoordeling van de inschrijving van de betrokken inschrijver, uitgevoerd overeenkomstig de in artikel 53, lid 2, eerste alinea, bepaalde wegingscriteria.

De uitnodiging vermeldt tevens de wiskundige formule die tijdens de elektronische veiling de automatische herklasseringen naar gelang van de ingediende nieuwe prijzen en/of nieuwe waarden zal bepalen. In deze formule is het relatieve gewicht verwerkt dat aan alle vastgestelde criteria is toegekend om de economisch voordeligste inschrijving te bepalen, zoals dat in de aankondiging van de opdracht of het bestek is aangegeven; daartoe moeten eventuele marges evenwel vooraf in een bepaalde waarde worden uitgedrukt.

Wanneer variaties zijn toegestaan, moeten voor elke variatie afzonderlijke formules worden verstrekt.

6. Tijdens elke fase van de elektronische veiling delen de aanbestedende diensten ogenblikkelijk aan alle inschrijvers ten minste de informatie mee die de inschrijvers de mogelijkheid biedt op elk moment hun respectieve klassering te kennen. De aanbestedende diensten kunnen ook andere informatie betreffende andere ingediende prijzen of waarden meedelen indien dat in het bestek is vermeld. Zij kunnen tevens op ieder ogenblik meedelen hoeveel inschrijvers aan de fase van de veiling deelnemen. Zij mogen tijdens het verloop van de fasen van de elektronische veiling evenwel in geen geval de identiteit van de inschrijvers bekendmaken.

7. De aanbestedende diensten kunnen de elektronische veiling op een of meer van de onderstaande wijzen afsluiten:

a) zij kunnen in de uitnodiging om deel te nemen aan de veiling een vooraf vastgestelde datum en een vooraf vastgesteld tijdstip voor de sluiting aangeven;

b) zij kunnen de veiling afsluiten wanneer zij geen nieuwe prijzen meer ontvangen die beantwoorden aan de vereisten betreffende de minimumverschillen. In dit geval preciseren de aanbestedende diensten in de uitnodiging om deel te nemen aan de veiling de termijn die zij na ontvangst van de laatste aanbieding in acht zullen nemen alvorens de veiling te sluiten;

c) zij kunnen de veiling afsluiten wanneer alle fasen van de veiling die in de uitnodiging om deel te nemen aan de veiling zijn vermeld, afgehandeld zijn.

Wanneer de aanbestedende diensten besloten hebben om de elektronische veiling overeenkomstig punt c) af te sluiten, in voorkomend geval in combinatie met de in punt b) bepaalde regelingen, vermeldt de uitnodiging om deel te nemen aan de veiling het tijdschema voor elk van de fasen van de veiling.

8. Na de sluiting van de elektronische veiling gunnen de aanbestedende diensten de opdracht overeenkomstig artikel 53, op basis van de resultaten van de elektronische veiling.

De aanbestedende diensten mogen geen misbruik maken van de methode van de elektronische veiling, noch mogen zij de methode gebruiken om concurrentie te beletten, te beperken of te vervalsen of om wijzigingen aan te brengen in het voorwerp van de opdracht zoals omschreven in de aankondiging van de opdracht en vastgelegd in het bestek.

Artikel 55

Abnormaal lage inschrijvingen

1. Wanneer voor een bepaalde opdracht inschrijvingen worden gedaan die in verhouding tot de te verlenen dienst abnormaal laag lijken, verzoekt de aanbestedende dienst, voordat hij deze inschrijvingen kan afwijzen, schriftelijk om de door hem dienstig geachte preciseringen over de samenstelling van de desbetreffende inschrijving.

Deze preciseringen kunnen met name verband houden met:

a) de doelmatigheid van het bouwproces, van het productieproces van de producten of van de dienstverlening;

b) de gekozen technische oplossingen en/of uitzonderlijk gunstige omstandigheden waarvan de inschrijver bij de uitvoering van de werken, de levering van de producten of het verlenen van de diensten kan profiteren;

c) de originaliteit van het ontwerp van de inschrijver;

d) de naleving van de bepalingen inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden die gelden op de plaats waar de opdracht wordt uitgevoerd;

e) de eventuele ontvangst van staatssteun door de inschrijver.

2. De aanbestedende dienst onderzoekt in overleg met de inschrijver de samenstelling aan de hand van de ontvangen toelichtingen.

3. Wanneer een aanbestedende dienst constateert dat een inschrijving abnormaal laag is doordat de inschrijver overheidssteun heeft gekregen, kan de inschrijving alleen op uitsluitend die grond worden afgewezen wanneer de inschrijver desgevraagd niet binnen een door de aanbestedende dienst bepaalde voldoende lange termijn kan aantonen dat de betrokken steun rechtmatig is toegekend. Wanneer de aanbestedende dienst in een dergelijke situatie een inschrijving afwijst, stelt hij daarvan de Commissie in kennis.

TITEL III

REGELS OP HET GEBIED VAN CONCESSIES VOOR OPENBARE WERKEN

HOOFDSTUK I

Op concessies voor openbare werken toepasselijke regels

Artikel 56

Toepassingsgebied

Dit hoofdstuk is van toepassing op alle door aanbestedende diensten gesloten concessieovereenkomsten voor openbare werken waarvan de waarde EUR 6 242 000 of meer bedraagt.

Deze waarde wordt berekend volgens de regels voor overheidsopdrachten voor openbare werken van artikel 9.

Artikel 57

Uitsluitingen van het toepassingsgebied

Deze titel is niet van toepassing op concessieovereenkomsten voor openbare werken die:

a) gesloten zijn onder dezelfde voorwaarden als de in de artikelen 13, 14 en 15 bedoelde overheidsopdrachten voor diensten;

b) gesloten zijn door aanbestedende diensten die een of meer activiteiten uitoefenen als bedoeld in de artikelen 3 tot en met 7 van Richtlijn 2004/17/EG, indien deze concessieovereenkomsten met het oog op de uitoefening van deze activiteiten zijn gesloten.

Deze richtlijn blijft evenwel van toepassing op de overheidsopdrachten die worden geplaatst door aanbestedende diensten welke een of meer van de in artikel 6 van Richtlijn 2004/17/EG bedoelde activiteiten uitoefenen, wanneer die overheidsopdrachten betrekking hebben op die specifieke activiteiten, zolang de betrokken lidstaat gebruik maakt van de in artikel 71, tweede alinea, van voornoemde richtlijn bedoelde mogelijkheid om de toepassing ervan uit te stellen.

Artikel 58

Bekendmaking van de aankondiging betreffende concessieovereenkomsten voor openbare werken

1. De aanbestedende diensten die gebruik willen maken van een concessieovereenkomst voor openbare werken, geven hun voornemen hiertoe in een aankondiging te kennen.

2. De aankondigingen betreffende concessieovereenkomsten voor openbare werken bevatten de in bijlage VII C bedoelde inlichtingen en in voorkomend geval ook alle door de aanbestedende dienst nuttig geachte inlichtingen in de vorm van de standaardformulieren die door de Commissie overeenkomstig de in artikel 77, lid 2, bedoelde procedure zijn vastgesteld.

3. De aankondigingen worden overeenkomstig artikel 36, leden 2 tot en met 8, bekendgemaakt.

4. Artikel 37 betreffende de bekendmaking van aankondigingen is ook op concessieovereenkomsten voor openbare werken van toepassing.

Artikel 59

Termijn

Aanbestedende diensten die gebruik willen maken van een concessieovereenkomst voor openbare werken, stellen voor de indiening van de inschrijvingen op de concessie een termijn vast van ten minste 52 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging behalve in het geval bedoeld in artikel 38, lid 5.

Artikel 38, lid 7 is van toepassing.

Artikel 60

Onderaanneming

De aanbestedende dienst kan:

a) hetzij de houder van een concessie voor openbare werken verplichten opdrachten van ten minste 30% van de totale waarde van de werken waarvoor een concessie wordt verleend, aan derden uit te besteden, met dien verstande dat de mogelijkheid wordt opengelaten dat de gegadigden dit percentage verhogen. Dit minimumpercentage dient in de concessieovereenkomst voor openbare werken te worden vermeld;

b) hetzij de gegadigden voor de concessie verzoeken zelf in hun inschrijvingen aan te geven welk percentage van de totale waarde van de werken waarvoor de concessie wordt verleend, zij in voorkomend geval aan derden denken uit te besteden.

Artikel 61

Gunning van aanvullende werken aan de concessiehouder

Deze richtlijn is niet van toepassing op aanvullende werken die noch in het aanvankelijk overwogen ontwerp van de concessie, noch in het oorspronkelijke contract waren opgenomen en die als gevolg van onvoorziene omstandigheden voor de uitvoering van het werk zoals dat daarin is beschreven en dat door de aanbestedende dienst aan de concessiehouder wordt opgedragen, noodzakelijk zijn geworden, mits zij worden gegund aan de ondernemer die dit werk uitvoert:

— wanneer deze aanvullende werken uit technisch of economisch oogpunt niet los van de oorspronkelijke opdracht kunnen worden uitgevoerd zonder de aanbestedende diensten grote ongemakken te bezorgen, of

— wanneer deze werken, hoewel zij van de uitvoering van de oorspronkelijke opdracht kunnen worden gescheiden, voor de vervolmaking ervan strikt noodzakelijk zijn.

Het totale bedrag van de voor de aanvullende diensten of werken geplaatste opdrachten mag echter niet hoger zijn dan 50% van het bedrag van het hoofdwerk waarvoor de concessie is verleend.

HOOFDSTUK II

Regels voor de plaatsing van opdrachten door concessiehouders die zelf aanbestedende dienst zijn

Artikel 62

Regels

Wanneer de concessiehouder een aanbestedende dienst is in de zin van artikel 1, lid 9, is hij gehouden ten aanzien van de door derden uit te voeren werken de bepalingen van deze richtlijn voor de plaatsing van overheidsopdrachten voor werken in acht te nemen.

HOOFDSTUK III

Regels voor de plaatsing van opdrachten door concessiehouders die zelf geen aanbestedende dienst zijn

Artikel 63

Regels voor de bekendmaking: drempel en uitzonderingen

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen opdat de houders van een concessie voor openbare werken die zelf geen aanbestedende dienst zijn bij de plaatsing van opdrachten voor werken bij derden de in artikel 64 bepaalde regels voor de bekendmaking toepassen, wanneer de waarde van deze opdrachten EUR 6 242 000 of meer bedraagt.

Bekendmaking is echter niet vereist wanneer een opdracht voor werken aan de in artikel 31 genoemde voorwaarden voldoet.

De waarde van de opdrachten wordt berekend volgens de in artikel 9 bepaalde regels inzake overheidsopdrachten voor werken.

2. Als derden worden niet beschouwd ondernemingen die een combinatie hebben gevormd om de concessie te verwerven, of met deze ondernemingen verbonden ondernemingen.

Onder „verbonden onderneming" wordt verstaan, elke onderneming waarop de concessiehouder direct of indirect een overheersende invloed kan uitoefenen, of elke onderneming die een overheersende invloed kan uitoefenen op de concessiehouder of die, tezamen met de concessiehouder, onderworpen is aan de overheersende invloed van een andere onderneming uit hoofde van eigendom, financiële deelneming of op haar van toepassing zijnde voorschriften. Het vermoeden van overheersende invloed bestaat wanneer een onderneming, direct of indirect, ten opzichte van een andere onderneming:

a) de meerderheid van het geplaatste kapitaal van de onderneming bezit, of

b) beschikt over de meerderheid van de stemmen die verbonden zijn aan de door de onderneming uitgegeven aandelen, of

c) meer dan de helft van de leden van het bestuursorgaan, het leidinggevend of het toezichthoudend orgaan van de onderneming kan benoemen.

Bij de inschrijving voor de concessie moet een limitatieve lijst van deze ondernemingen worden gevoegd. Deze lijst wordt bijgewerkt naar gelang van latere wijzigingen in de bindingen tussen de ondernemingen.

Artikel 64

Bekendmaking van de aankondiging

1. Houders van concessies voor openbare werken die zelf geen aanbestedende dienst zijn en die een opdracht voor werken bij een derde wensen te plaatsen, geven hun voornemen hiertoe in een aankondiging te kennen.

2. De aankondigingen bevatten de in bijlage VII C genoemde inlichtingen en in voorkomend geval ook alle door de houder van de concessie voor openbare werken nuttig geachte inlichtingen in de vorm van de standaardformulieren die door de Commissie overeenkomstig de in artikel 77, lid 2, bedoelde procedure zijn vastgesteld.

3. De aankondiging wordt overeenkomstig artikel 36, leden 2 tot en met 8, bekendgemaakt.

4. Artikel 37 betreffende de vrijwillige bekendmaking van aankondigingen is eveneens van toepassing.

Artikel 65

Termijnen voor de ontvangst van verzoeken tot deelneming en de ontvangst van inschrijvingen

Bij opdrachten voor werken die worden geplaatst door houders van concessies voor openbare werken die zelf geen aanbestedende dienst zijn, bedraagt de door de concessiehouder vast te stellen termijn voor de ontvangst van de verzoeken tot deelneming ten minste 37 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht, en de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen ten minste 40 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht of van de uitnodiging tot inschrijving.

Artikel 38, leden 5, 6 en 7, is van toepassing.

TITEL IV

REGELS VOOR PRIJSVRAGEN OP HET GEBIED VAN DIENSTEN

Artikel 66

Algemene bepalingen

1. De regels voor het uitschrijven van een prijsvraag worden vastgesteld overeenkomstig de artikelen 66 tot en met 74 en worden degenen die belangstellen in deelneming aan de prijsvraag ter beschikking gesteld.

2. De toelating van deelnemers tot prijsvragen mag niet worden beperkt:

a) tot het grondgebied van een lidstaat of een deel daarvan;

b) op grond van het feit dat de deelnemers, ingevolge de wetgeving van de lidstaat waar de prijsvraag wordt uitgeschreven, hetzij natuurlijke personen hetzij rechtspersonen moeten zijn.

Artikel 67

Toepassingsgebied

1. De prijsvragen worden overeenkomstig deze titel georganiseerd door:

a) de in bijlage IV genoemde aanbestedende diensten (centrale overheidsinstanties), vanaf een drempel van ten minste EUR 162 000;

b) andere dan de in bijlage IV genoemde aanbestedende diensten, vanaf een drempel van ten minste EUR 249 000;

c) alle aanbestedende diensten vanaf een drempel van ten minste EUR 249 000 wanneer de prijsvraag betrekking heeft op diensten van categorie 8 van bijlage II A, telecommunicatiediensten van categorie 5 waarvan de CPV-posten overeenkomen met de CPC-indelingen 7524, 7525 en 7526 en/of diensten van bijlage II B.

2. Deze titel is van toepassing op:

a) prijsvragen die in het kader van een procedure voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor diensten worden georganiseerd;

b) prijsvragen met prijzengeld en/of betaling van de deelnemers.

In de onder a) bedoelde gevallen betreft de drempel de geraamde waarde van de overheidsopdracht voor diensten, exclusief BTW, met inbegrip van het eventuele prijzengeld en/of betaling van de deelnemers.

In de onder b) bedoelde gevallen betreft de drempel het totale bedrag van het prijzengeld en de betalingen, met inbegrip van de geraamde waarde exclusief BTW van de overheidsopdracht voor diensten die later kan worden gegund overeenkomstig artikel 31, lid 3, indien de aanbestedende dienst een dergelijke gunning in de aankondiging van de prijsvraag niet uitsluit.

Artikel 68

Uitsluitingen van het toepassingsgebied

Deze titel is niet van toepassing op:

a) prijsvragen voor diensten in de zin van Richtlijn 2004/17/EG, die worden uitgeschreven door aanbestedende diensten die een of meer van de in de artikelen 3 tot en met 7 van de genoemde richtlijn bedoelde activiteiten uitoefenen, en die worden uitgeschreven om deze activiteiten voort te zetten, noch op prijsvragen die van het toepassingsgebied van genoemde richtlijn zijn uitgesloten;

Deze richtlijn blijft echter van toepassing op prijsvragen voor diensten die door aanbestedende diensten die één of meer van de in artikel 6 van Richtlijn 2004/17/EG bedoelde activiteiten uitoefenen en voor deze activiteiten zijn uitgeschreven zolang de betrokken lidstaat gebruik maakt van de in artikel 71, tweede alinea, van Richtlijn 2004/17/EG bedoelde mogelijkheid om de toepassing ervan uit te stellen.

b) prijsvragen die worden uitgeschreven onder dezelfde voorwaarden als die in de artikelen 13, 14 en 15 van deze richtlijn voor overheidsopdrachten voor diensten.

Artikel 69

Aankondigingen

1. De aanbestedende diensten die een prijsvraag willen uitschrijven, geven hun voornemen hiertoe in een aankondiging van een prijsvraag te kennen.

2. De aanbestedende diensten die een prijsvraag hebben uitgeschreven, zenden overeenkomstig artikel 36 een aankondiging betreffende de resultaten van de prijsvraag toe en moeten de verzenddatum kunnen aantonen.

Indien openbaarmaking van de gegevens over de uitslag van de prijsvraag de toepassing van de wet in de weg zou staan, met het openbaar belang in strijd zou zijn, de rechtmatige commerciële belangen van een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke onderneming zou kunnen schaden of afbreuk aan de eerlijke mededinging tussen dienstverleners zou kunnen doen, behoeven deze gegevens niet te worden bekendgemaakt.

3. Artikel 37 betreffende de bekendmaking van aankondigingen is ook op prijsvragen van toepassing.

Artikel 70

Opmaak en wijze van bekendmaking van aankondigingen betreffende prijsvragen

1. De in artikel 69 bedoelde aankondigingen bevatten de in bijlage VII D genoemde inlichtingen in de vorm van de standaardformulieren die door de Commissie overeenkomstig de in artikel 77, lid 2, bedoelde procedure zijn vastgesteld.

2. De aankondigingen worden overeenkomstig artikel 36, leden 2 tot en met 8, bekendgemaakt.

Artikel 71

Communicatiemiddelen

1. Artikel 42, leden 1, 2 en 4, is van toepassing op alle mededelingen betreffende prijsvragen.

2. De mededelingen, uitwisselingen en opslag van gegevens geschieden op zodanige wijze dat de integriteit en het vertrouwelijke karakter van alle door de deelnemers aan de prijsvraag ingezonden informatie gehandhaafd worden en dat de jury eerst na afloop van de voor de indiening van plannen en ontwerpen gestelde termijn kennisneemt van de inhoud daarvan.

3. De onderstaande voorschriften zijn van toepassing op de middelen voor elektronische ontvangst van plannen en ontwerpen:

a) de gegevens met betrekking tot de specificaties die nodig zijn voor de indiening van plannen en ontwerpen langs elektronische weg, met inbegrip van versleuteling, moeten ter beschikking van de belanghebbenden staan. Voorts moeten de middelen voor elektronische ontvangst van plannen en ontwerpen in overeenstemming zijn met de vereisten in bijlage X;

b) de lidstaten kunnen vrijwillige toelatingsregelingen ter verbetering van het niveau van de voor deze middelen verleende certificeringsdienst instellen of handhaven.

Artikel 72

Selectie van deelnemers

Bij prijsvragen met een beperkt aantal deelnemers stellen de aanbestedende diensten duidelijke en niet-discriminerende selectiecriteria vast. In alle gevallen moet het aantal gegadigden dat tot deelneming aan de prijsvraag wordt uitgenodigd, worden bepaald in het licht van de noodzaak een daadwerkelijke mededinging te waarborgen.

Artikel 73

Samenstelling van de jury

De jury bestaat uitsluitend uit natuurlijke personen die onafhankelijk van de deelnemers aan de prijsvraag zijn. Wanneer van de deelnemers aan een prijsvraag een bijzondere beroepskwalificatie wordt geëist, moet ten minste een derde van de juryleden deze kwalificatie of een gelijkwaardige kwalificatie bezitten.

Artikel 74

Beslissingen van de jury

1. De jury is autonoom in haar beslissingen en adviezen.

2. Zij onderzoekt de projecten op basis van door de gegadigden anoniem voorgelegde ontwerpen en uitsluitend op grond van de criteria die in de aankondiging van de prijsvraag zijn vermeld.

3. Zij stelt een door haar leden ondertekend verslag op met de door haar op basis van de merites van elk project vastgestelde rangorde van de projecten, vergezeld van haar opmerkingen en eventuele punten die verduidelijking behoeven.

4. De anonimiteit moet geëerbiedigd worden totdat het advies of de beslissing van de jury bekend is.

5. Gegadigden kunnen zo nodig worden uitgenodigd om door de jury in haar notulen vermelde vragen te beantwoorden teneinde duidelijkheid te verschaffen omtrent bepaalde aspecten van de projecten.

6. Van de dialoog tussen de leden van de jury en de gegadigden worden volledige notulen opgesteld.

TITEL V

STATISTISCHE VERPLICHTINGEN, UITVOERINGSBEVOEGDHEDEN EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 75

Statistische verplichtingen

Om de resultaten van de toepassing van deze richtlijn te kunnen beoordelen, zenden de lidstaten de Commissie uiterlijk op 31 oktober van ieder jaar een overeenkomstig artikel 76 opgesteld statistisch overzicht van de in het voorgaande jaar door de aanbestedende diensten geplaatste overheidsopdrachten, uitgesplitst naar opdrachten voor leveringen, opdrachten voor diensten en opdrachten voor werken.

Artikel 76

Inhoud van het statistische overzicht

1. Voor iedere in bijlage IV genoemde aanbestedende dienst worden in het statistische overzicht ten minste vermeld:

a) het aantal en de waarde van de geplaatste opdrachten die onder deze richtlijn vallen;

b) het aantal en de totale waarde van de opdrachten geplaatst op grond van de afwijkingen van de Overeenkomst.

Voorzover mogelijk worden de in de eerste alinea, onder a), genoemde gegevens als volgt uitgesplitst:

a) naar de toegepaste procedure voor het plaatsen van de opdrachten;

b) binnen iedere procedure, de werken overeenkomstig bijlage I, de producten en diensten overeenkomstig bijlage II, aangeduid met de categorie van CPV-nomenclatuur;

c) naar de nationaliteit van de ondernemer waaraan de opdracht is gegund.

Voor opdrachten die zijn geplaatst door middel van een procedure van gunning door onderhandelingen, worden de in de eerste alinea, onder a), bedoelde gegevens bovendien uitgesplitst naar de in de artikelen 29 en 31 genoemde omstandigheden en worden het aantal en de waarde van de opdrachten opgegeven die zijn gegund per lidstaat en per derde land van vestiging van degenen aan wie de opdrachten zijn gegund.

2. Voor iedere categorie aanbestedende diensten die niet in bijlage IV voorkomen, worden in het statistische overzicht ten minste vermeld:

a) het aantal en de waarde van de geplaatste opdrachten, uitgesplitst overeenkomstig lid 1, tweede alinea;

b) de totale waarde van de geplaatste opdrachten op grond van de afwijkingen van de overeenkomst.

3. In het statistische overzicht worden andere statistische gegevens vermeld die overeenkomstig de overeenkomst worden verlangd.

De in de eerste alinea bedoelde gegevens worden bepaald volgens de in artikel 77, lid 2, bedoelde procedure.

Artikel 77

Het Raadgevend Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij artikel 1 van Besluit 71/306/EEG van de Raad [1] ingestelde Comité inzake overheidsopdrachten, hierna „comité" genoemd.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 3 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit.

3. Het comité stelt zijn reglement van orde vast.

Artikel 78

Herziening van de drempels

1. De Commissie controleert iedere twee jaar vanaf de inwerkingtreding van deze richtlijn de in artikel 7 vastgestelde drempels en past ze zo nodig aan overeenkomstig de procedure van artikel 77, lid 2.

De waarde van deze drempels wordt berekend op basis van de gemiddelde dagwaarde van de euro uitgedrukt in bijzondere trekkingsrechten over de periode van 24 maanden die eindigt op de laatste dag van de maand augustus onmiddellijk voorafgaande aan de eerste januari waarop de herziening ingaat. De waarde van de aldus herziene drempels in euro wordt, zonodig, naar beneden afgerond op het duizendtal om ervoor te zorgen dat de in de overeenkomst gestipuleerde vigerende drempels, uitgedrukt in BTR, worden nageleefd.

2. Bij de in lid 1 bedoelde herziening brengt de Commissie overeenkomstig de procedure van artikel 77, lid 2:

a) de drempels die zijn vastgesteld in artikel 8, eerste alinea, onder a), artikel 56 en artikel 63, lid 1, eerste alinea, in overeenstemming met de herziene drempel voor overheidsopdrachten voor werken;

b) de drempels die zijn vastgesteld in artikel 8, eerste alinea, onder b), en artikel 67, lid 1, onder a), in overeenstemming met de herziene drempel voor door de in bijlage IV bedoelde aanbestedende diensten geplaatste overheidsopdrachten voor diensten;

c) de drempels die zijn vastgesteld in artikel 67, lid 1, onder b) en c), in overeenstemming met de herziene drempel voor door niet in bijlage IV bedoelde aanbestedende diensten geplaatste overheidsopdrachten voor diensten.

3. De tegenwaarden van de overeenkomstig lid 1 vastgestelde drempels in de nationale valuta's van de lidstaten die niet aan de monetaire unie deelnemen, worden in beginsel met ingang van 1 januari 2004 iedere twee jaar herzien. Deze waarden worden berekend op grond van het gemiddelde van de in euro uitgedrukte dagelijkse waarde van de genoemde valuta's over de periode van 24 maanden die eindigt op de laatste dag van augustus onmiddellijk voorafgaande aan de op 1 januari van kracht wordende herziening.

4. De in lid 1 bedoelde drempels en hun tegenwaarde in de in lid 3 bedoelde nationale valuta's worden door de Commissie aan het begin van de maand november die volgt op de herziening in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* bekendgemaakt.

Artikel 79

Wijzigingen

De Commissie kan, volgens de in artikel 77, lid 2, bedoelde procedure overgaan tot wijziging van:

a) de technische aspecten van de in artikel 78, lid 1, tweede alinea, en lid 3, vastgestelde berekeningswijzen;

[1] PB L 185 van 16.8.71, blz. 15. Besluit gewijzigd bij Besluit 77/63/EEG (PB L 13 van 15.1.1977, blz. 15).

b) de regels voor het opstellen, het verzenden, de ontvangst, de vertaling, de bundeling en de verspreiding van de in de artikelen 35, 58, 64 en 69, eerste alinea, bedoelde aankondigingen, alsook voor de in artikel 35, lid 4, vierde alinea, en de artikelen 75 en 76 bedoelde statistische overzichten;

c) de regels voor bijzondere verwijzingen naar specifieke posten van de CPV-nomenclatuur in de aankondigingen;

d) de in bijlage III opgenomen lijsten van de instellingen en van de categorieën publiekrechtelijke instellingen, wanneer dit op basis van de kennisgevingen van de lidstaten noodzakelijk blijkt;

e) de in bijlage IV opgenomen lijsten van centrale overheidsinstanties, indien aanpassing noodzakelijk is om gevolg te geven aan de overeenkomst;

f) de in bijlage I opgenomen nomenclatuurindeling, voorzover hierdoor niet het materiële toepassingsgebied van deze richtlijn wordt gewijzigd, en de regels voor de verwijzing in de aankondigingen naar specifieke posten van die nomenclatuur;

g) de in bijlage II opgenomen nomenclatuurindeling, voorzover hierdoor niet het materiële toepassingsgebied van deze richtlijn wordt gewijzigd, en de regels voor de verwijzing in de aankondigingen naar specifieke bepalingen van die nomenclatuur binnen de in de bijlage vermelde categorieën diensten;

h) de wijzen van verzending en bekendmaking van gegevens als bedoeld in bijlage VIII, om redenen in verband met de technische vooruitgang of om administratieve redenen;

i) de technische aspecten en kenmerken van de middelen voor elektronische ontvangst als bedoeld in van bijlage X, punten a), f) en g).

Artikel 80

Uitvoering

De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 januari 2006 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking ervan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 81

Controlemechanismen

Overeenkomstig Richtlijn 89/665/EEG van de Raad van 21 december 1989 houdende de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toepassing van de beroepsprocedures inzake het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen en voor de uitvoering van werken [1] waarborgen de lidstaten via doeltreffende, toegankelijke en transparante mechanismen dat deze richtlijn wordt toegepast.

Te dien einde kunnen zij, onder andere, een onafhankelijke instantie aanwijzen of oprichten.

Artikel 82

Intrekkingen

Richtlijn 92/50/EEG, met uitzondering van artikel 41, en de Richtlijnen 93/36/EEG en 93/37/EEG worden met ingang van de in artikel 80 genoemde datum ingetrokken, onverminderd de verplichtingen van de lidstaten wat de in bijlage XI aangegeven termijnen voor omzetting en toepassing betreft.

Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijnen gelden als verwijzingen naar deze richtlijn en worden gelezen volgens de concordantietabel in bijlage XII.

Artikel 83

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

[1] PB L 395 van 30.12.1989, blz.33. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 92/50/EEG (PB L 209 van 24.7.1992, blz. 1).

Artikel 84

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Straatsburg, 31 maart 2004.

Voor het Europees Parlement	*Voor de Raad*
De voorzitter	*De voorzitter*
P. COX	D. ROCHE

BIJLAGE I

LIJST VAN WERKZAAMHEDEN IN DE ZIN VAN ARTIKEL 1, LID 2, ONDER b) [1]

NACE [2]					
Sectie F			BOUWNIJVERHEID		code CPV
Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	
45			Bouwnijverheid	Deze afdeling omvat: Nieuwbouw, restauratiewerk en gewone reparaties.	45000000
	45.1		Het bouwrijp maken van terreinen		45100000
		45.11	Slopen van gebouwen; grondverzet	Deze klasse omvat: — het slopen van gebouwen en andere bouwwerken; — het ruimen van bouwterreinen; — het grondverzet: graven, ophogen, egaliseren en nivelleren van bouwterreinen, graven van sleuven en geulen, verwijderen van rotsen, grondverzet met behulp van explosieven enz.; — het geschikt maken van terreinen voor mijnbouw: — verwijderen van deklagen en overige werkzaamheden in verband met de ontsluiting van delfstoffen en de voorbereiding van de ontginning. Deze klasse omvat voorts: — de drainage van bouwterreinen; — de drainage van land- en bosbouwgrond.	45110000
		45.12	Proefboren en boren	Deze klasse omvat: — het proefboren en het nemen van bodemmonsters ten behoeve van de bouw of voor geofysische, geologische of dergelijke doeleinden. Deze klasse omvat niet: — het boren van putten voor de aardolie- of aardgaswinning, zie 11.20; — het boren van waterputten, zie 45.25; — het delven van mijnschachten, zie 45.25; — de aardolie- en aardgasexploratie en geofysisch, geologisch en seismisch onderzoek, zie 74.20.	45120000
	45.2		Burgerlijke en utiliteitsbouw, weg- en waterbouw;		45200000

[1] Bij verschillen tussen CPV en NACE, is de NACE-nomenclatuur van toepassing.

NACE (1)					
Sectie F			BOUWNIJVERHEID		code CPV
Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	
		45.21	Algemene bouwkundige en civieltechnische werken	Deze klasse omvat: de bouw van alle soorten gebouwen; de uitvoering van civieltechnische werken: bruggen (inclusief die voor verhoogde wegen), viaducten, tunnels en ondergrondse doorgangen, pijpleidingen, kabels en hoogspanningsleidingen over lange afstand, pijpleidingen, kabels en hoogspanningsleidingen in de bebouwde kom, bijkomende werken; het monteren en optrekken van geprefabriceerde constructies ter plaatse. Deze klasse omvat niet: diensten in verband met de aardolie- en de aardgaswinning, zie 11.20; het optrekken van volledige geprefabriceerde constructies van zelf vervaardigde onderdelen, niet van beton, zie 20, 26, 28; bouwwerkzaamheden aan of in stadions, zwembaden, sporthallen, tennisbanen, golfterreinen en andere sportaccommodaties, andere dan het optrekken van gebouwen, zie 45.23; installatiewerkzaamheden, zie 45.3; de afwerking van gebouwen, zie 45.4; architecten en ingenieurs, zie 74.20; projectbeheer voor de bouw, zie 74.20.	45210000
		45.22	Dakbedekking en bouw van dakconstructies	Deze klasse omvat: de bouw van daken; dakbedekking; het waterdicht maken.	45220000
		45.23	Wegenbouw	Deze klasse omvat: de bouw van autowegen, straten en andere wegen en paden voor voertuigen en voetgangers; de bouw van spoorwegen; de bouw van start- en landingsbanen; bouwwerkzaamheden aan of in stadions, zwembaden, sporthallen, tennisbanen, golfterreinen en andere sportaccommodaties, andere dan het optrekken van gebouwen; het schilderen van markeringen op wegen en parkeerplaatsen. Deze klasse omvat niet: voorafgaand grondverzet, zie 45.11.	45230000

NACE (1)					
Sectie F			BOUWNIJVERHEID		code CPV
Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	
		45.24	Waterbouw	Deze klasse omvat: de aanleg van: waterwegen, haven- en rivierwerken, jachthavens, sluizen enz.; dammen en dijken; baggerwerk; werkzaamheden onder water.	45240000
		45.25	Overige gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	Deze klasse omvat: gespecialiseerde bouwwerkzaamheden ten behoeve van diverse bouwwerken, waarvoor specifieke ervaring of een speciale uitrusting nodig is: bouw van funderingen, inclusief heien; boren en aanleggen van waterputten, delven van mijnschachten; opbouw van niet zelf vervaardigde elementen van staal; buigen van staal; metselen, inclusief zetten van natuursteen; optrekken en afbreken van steigers en werkplatforms, inclusief verhuur van steigers en werkplatforms; bouw van schoorstenen en industriële ovens. Deze klasse omvat niet: de verhuur van steigers zonder optrekken en afbreken, zie 71.32.	45250000
	45.3		Installatie		45300000
		45.31	Elektrische installatie	Deze klasse omvat: de installatie in gebouwen en andere bouwwerken van: elektrische bedrading en toebehoren; telecommunicatiesystemen; elektrische verwarmingssystemen; antennes; apparatuur voor brandalarm; alarminstallaties tegen diefstal; liften en roltrappen; bliksemafleiders enz.	45310000

NACE (1)					
Sectie F			BOUWNIJVERHEID		code CPV
Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	
		45.32	Isolatie	Deze klasse omvat: het aanbrengen in gebouwen en andere bouwwerken van isolatiemateriaal (warmte, geluid, trillingen). Deze klasse omvat niet: het waterdicht maken, zie 45.22.	45320000
		45.33	Loodgieterswerk	Deze klasse omvat: de installatie in gebouwen en andere bouwwerken van: waterleidingen en artikelen voor sanitair gebruik; gasaansluitingen; apparatuur en leidingen voor verwarming, ventilatie, koeling en klimaatregeling; sprinklerinstallaties. Deze klasse omvat niet: de installatie en reparatie van elektrische verwarmingsinstallaties, zie 45.31.	45330000
		45.34	Overige bouwinstallatie	Deze klasse omvat: de installatie van verlichtings- en signaleringssystemen voor wegen, spoorwegen, luchthavens en havens; de installatie in en aan gebouwen en andere bouwwerken van toebehoren, niet elders geklasseerd.	45340000
	45.4		Afwerking van gebouwen		45400000
		45.41	Stukadoorswerk	Deze klasse omvat: het aanbrengen van pleister- en stukadoorswerk (inclusief het aanbrengen van een hechtgrond) aan de binnen- of buitenzijde van gebouwen en andere bouwwerken.	45410000
		45.42	Schrijnwerk	Deze klasse omvat: het plaatsen van niet zelf vervaardigde deuren, vensters, kozijnen, inbouwkeukens, trappen, winkelinrichtingen en dergelijke, van hout of van ander materiaal; de binnenafwerking, zoals plafonds, wandbekleding van hout, verplaatsbare tussenwanden enz. Deze klasse omvat niet: het leggen van parket of andere houten vloerbedekking, zie 45.43.	45420000

NACE (1)					
Sectie F			BOUWNIJVERHEID		code CPV
Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	
		45.43	Vloerafwerking en behangen	Deze klasse omvat: het aanbrengen in gebouwen en andere bouwwerken van: vloer- of wandtegels van keramische stoffen, beton of gehouwen steen; parket en andere houten vloerbedekking; tapijt en vloerbedekking van linoleum, rubber of kunststof; vloerbedekking en wandbekleding van terrazzo, marmer, graniet of lei; behang.	45430000
		45.44	Schilderen en glaszetten	Deze klasse omvat: het schilderen van het binnen- en buitenwerk van gebouwen; het schilderen van wegen- en waterbouwkundige werken; het aanbrengen van glas, spiegels enz. Deze klasse omvat niet: de installatie van vensters, zie 45.42.	45440000
		45.45	Overige werkzaamheden in verband met de afwerking van gebouwen	Deze klasse omvat: de installatie van particuliere zwembaden; gevelreiniging met behulp van stoom, door middel van zandstralen enz.; overige werkzaamheden in verband met de afwerking van gebouwen, n.e.g. Deze klasse omvat niet: het reinigen van het interieur van gebouwen en andere bouwwerken, zie 74.70.	45450000
	45.5		Verhuur van bouw- of sloopmachines met bedieningspersoneel		45500000
		45.50	Verhuur van bouw- of sloopmachines met bedieningspersoneel	Deze klasse omvat niet: de verhuur van bouw- en sloopmachines zonder bedieningspersoneel, zie 71.32.	

(1) Verordening (EEG) nr. 3037/90 van de Raad van 9 oktober 1990 betreffende de statistische nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese Gemeenschap (PB L 293 van 24.10.1990, blz. 1). Verordening gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 761/93 van de Commissie (PB L 83 van 3.4.1993, blz. 1).

BIJLAGE II

DIENSTEN IN DE ZIN VAN ARTIKEL 1, LID 2, ONDER d)

BIJLAGE II A [1]

Categorie	Benaming	CPC-indeling [2]	CPV-indeling
1	Onderhoud en reparatie	6112, 6122, 633, 886	50100000 tot en met 50982000 (met uitzondering van 50310000 tot en met 50324200 en 50116510-9, 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0)
2	Vervoer te land [2], met inbegrip van vervoer per pantserwagen en koerier, met uitzondering van postvervoer	712 (m.u.v. 71235), 7512, 87304	60112000-6 tot en met 60129300-1 (met uitzondering van 60121000 tot en met 60121600, 60122200-1, 60122230-0), en 64120000-3 tot en met 64121200-2
3	Luchtvervoer van passagiers en vracht, met uitzondering van postvervoer	73 (m.u.v. 7321)	62100000-3 tot en met 62300000-5 (met uitzondering van 62121000-6, 62221000-7)
4	Postvervoer te land [2] en door de lucht	71235, 7321	60122200-1, 60122230-0 62121000-6, 62221000-7
5	Telecommunicatie	752	64200000-8 tot en met 64228200-2, 72318000-7, en 72530000-9 tot en met 72532000-3
6	Diensten van financiële instellingen: a) verzekeringsdiensten b) bankdiensten en diensten in verband met beleggingen [3]	Ex 81, 812, 814	66100000-1 tot en met 66430000-3 en 67110000-1 tot en met 67262000-1 [1]
7	Diensten in verband met computers	84	50300000-8 tot en met 50324200-4, 72100000-6 tot en met 72591000-4 (met uitzondering van 72318000-7 en 72530000-9 tot en met 72532000-3)
8	Onderzoeks- en ontwikkelingswerk [4]	85	73000000-2 tot en met 73300000-5 (met uitzondering van 73200000-4, 73210000-7, 7322000-0)
9	Accountants en boekhouders	862	74121000-3 tot en met 74121250-0
10	Markt- en opinieonderzoek	864	74130000-9 tot en met 74133000-0, en 74423100-1, 74423110-4
11	Advies inzake bedrijfsvoering en beheer en aanverwante diensten [5]	865, 866	73200000-4 tot en met 73220000-0, 74140000-2 tot en met 74150000-5 (met uitzondering van 74142200-8), en 74420000-9, 74421000-6, 74423000-0, 74423200-2, 74423210-5, 74871000-5, 93620000-0

[1] In geval van verschillen tussen CPV en CPC, is de CPC-nomenclatuur van toepassing.

Categorie	Benaming	CPC-indeling (1)	CPV-indeling
12	Diensten van architecten; diensten van ingenieurs en geïntegreerde diensten van ingenieurs bij kant-en-klaar opgeleverde projecten; diensten in verband met stedenbouw en landschapsarchitectuur; diensten in verband met aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen; diensten voor keuring en controle	867	74200000-1 tot en met 74276400-8, en 74310000-5 tot en met 74323100-0, en 74874000-6
13	Reclamewezen	871	74400000-3 tot en met 74422000-3 (met uitzondering van 74420000-9 en 74421000-6)
14	Reiniging van gebouwen en beheer van onroerend goed	874, 82201 t/m 82206	70300000-4 tot en met 70340000-6, en 74710000-9 tot en met 7476000-4
15	Uitgeven en drukken, voor een vast bedrag of op contractbasis	88442	78000000-7 tot en met 78400000-1
16	Straatreiniging en afvalverzameling; afvalwaterverzameling en -verwerking en aanverwante diensten	94	90100000-8 tot en met 90320000-6, en 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0

(1) CPC-nomenclatuur (voorlopige versie), gebruikt om het toepassingsgebied van Richtlijn 92/50/EEG te bepalen.
(2) Met uitzondering van vervoer per spoor, dat onder categorie 18 valt.
(3) Met uitzondering van financiële diensten betreffende de uitgifte, de aankoop, de verkoop en de overdracht van effecten of andere financiële instrumenten, en door de centrale banken verleende diensten.
Uitgesloten zijn tevens diensten betreffende de verwerving of de huur, ongeacht de financiële modaliteiten ervan, van grond, bestaande gebouwen of andere onroerende zaken of betreffende de rechten hierop; de overeenkomsten betreffende financiële diensten die voorafgaand aan, gelijktijdig met of als vervolg op het koop- of huurcontract worden verstrekt, zijn echter, ongeacht hun vorm, aan deze richtlijn onderworpen.
(4) Met uitzondering van onderzoeks- en ontwikkelingswerk anders dan dat waarvan de resultaten in hun geheel toebehoren aan de aanbestedende dienst voor gebruik ervan in de uitoefening van zijn eigen werkzaamheden, voorzover de dienstverlening volledig door de aanbestedende dienst wordt beloond.
(5) Met uitzondering van diensten voor arbitrage en bemiddeling.

BIJLAGE II B

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
17	Hotels en restaurants	64	55000000-0 tot en met 55524000-9, en 93400000-2 tot en met 93411000-2
18	Vervoer per spoor	711	60111000-9, en 60121000-2 tot en met 60121600-8
19	Vervoer over water	72	61000000-5 tot en met 61530000-9, en 63370000-3 tot en met 63372000-7
20	Vervoersondersteunende activiteiten	74	62400000-6, 62440000-8, 62441000-5, 62450000-1, 63000000-9 tot en met 63600000-5 (met uitzondering van 63370000-3, 63371000-0, 63372000-7), en 74322000-2, 93610000-7
21	Rechtskundige diensten	861	74110000-3 tot en met 74114000-1
22	Arbeidsbemiddeling (1)	872	74500000-4 tot en met 74540000-6 (met uitzondering van 74511000-4), en 95000000-2 tot en met 95140000-5
23	Opsporing en beveiliging, met uitzondering van vervoer per pantserwagen	873 (m.u.v. 87304)	74600000-5 tot en met 74620000-1
24	Onderwijs	92	80100000-5 tot en met 80430000-7
25	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	93	74511000-4, en 85000000-9 tot en met 85323000-9 (met uitzondering van 85321000-5 en 85322000-2)
26	Cultuur, sport en recreatie	96	74875000-3 tot en met 74875200-5, en 92000000-1 tot en met 92622000-7 (met uitzondering van 92230000-2)
27	Overige diensten (2)		

(1) Met uitzondering van arbeidsovereenkomsten.
(2) Met uitzondering van overeenkomsten voor de aankoop, ontwikkeling, productie of coproductie van programmamateriaal door radio-omroeporganisaties en overeenkomsten betreffende zendtijd.

BIJLAGE III

LIJST VAN DE PUBLIEKRECHTELIJKE INSTELLINGEN EN DE CATEGORIEËN PUBLIEKRECHTELIJKE INSTELLINGEN ALS BEDOELD IN ARTIKEL 1, LID 7, TWEEDE ALINEA

I - BELGIË

Instellingen

A

— Agence fédérale pour l'Accueil des demandeurs d'Asile — Federaal Agentschap voor Opvang van Asielzoekers

— Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire — Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

— Agence fédérale de Contrôle nucléaire — Federaal Agentschap voor nucleaire Controle

— Agence wallonne à l'Exportation

— Agence wallonne des Télécommunications

— Agence wallonne pour l'Intégration des Personnes handicapées

— Aquafin

— Arbeitsambt der Deutschsprachigen Gemeinschaft

— Archives générales du Royaume et Archives de l'Etat dans les Provinces — Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën

B

— Banque nationale de Belgique — Nationale Bank van België

— Belgisches Rundfunk- und Fernsehzentrum der Deutschsprachigen Gemeinschaft

— Berlaymont 2000

— Bibliothèque royale Albert Ier — Koninklijke Bibliotheek Albert I

— Bruxelles-Propreté - Agence régionale pour la Propreté — Net Brussel – Gewestelijk Agentschap voor Netheid

— Bureau d'Intervention et de Restitution belge — Belgisch Interventie- en Restitutiebureau

— Bureau fédéral du Plan — Federaal Planbureau

C

— Caisse auxiliaire de Paiement des Allocations de Chômage — Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen

— Caisse auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité — Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekeringen

— Caisse de Secours et de Prévoyance en Faveur des Marins — Hulp- en Voorzorgskas voor Zeevarenden

— Caisse de Soins de Santé de la Société Nationale des Chemins de Fer Belges — Kas der geneeskundige verzorging van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

— Caisse nationale des Calamités — Nationale Kas voor Rampenschade

— Caisse spéciale de Compensation pour Allocations familiales en Faveur des Travailleurs occupés dans les Entreprises de Batellerie — Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van de Arbeiders der Ondernemingen voor Binnenscheepvaart

— Caisse spéciale de Compensation pour Allocations familiales en Faveur des Travailleurs occupés dans les Entreprises de Chargement, Déchargement et Manutention de Marchandises dans les Ports, Débarcadères, Entrepôts et Stations (appelée habituellement «Caisse spéciale de Compensation pour Allocations familiales des Régions maritimes») — Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van de Arbeiders gebezigd door Ladings- en Lossingsondernemingen en door de Stuwadoors in de Havens, Losplaatsen, Stapelplaatsen en Stations (gewoonlijk genoemd „Bijzondere Compensatiekas voor Kindertoeslagen van de Zeevaartgewesten")

— Centre d'Etude de l'Energie nucléaire — Studiecentrum voor Kernenergie

— Centre de recherches agronomiques de Gembloux

— Centre hospitalier de Mons

— Centre hospitalier de Tournai

— Centre hospitalier universitaire de Liège

— Centre informatique pour la Région de Bruxelles-Capitale — Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest

— Centre pour l'Egalité des Chances et la Lutte contre le Racisme — Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding

— Centre régional d'Aide aux Communes

— Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudiën

— Centrum voor landbouwkundig Onderzoek te Gent

— Comité de Contrôle de l'Electricité et du Gaz — Controlecomité voor Elektriciteit en Gas

— Comité national de l'Energie — Nationaal Comité voor de Energie

— Commissariat général aux Relations internationales

— Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie

— Commissariat général pour les Relations internationales de la Communauté française de Belgique

— Conseil central de l'Economie — Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

— Conseil économique et social de la Région wallonne

— Conseil national du Travail — Nationale Arbeidsraad

— Conseil supérieur de la Justice — Hoge Raad voor de Justitie

— Conseil supérieur des Indépendants et des petites et moyennes Entreprises — Hoge Raad voor Zelfstandigen en de kleine en middelgrote Ondernemingen

— Conseil supérieur des Classes moyennes

— Coopération technique belge — Belgische technische Coöperatie

D

— Dienstelle der Deutschprachigen Gemeinschaft für Personen mit einer Behinderung

— Dienst voor de Scheepvaart

— Dienst voor Infrastructuurwerken van het gesubsidieerd Onderwijs

— Domus Flandria

E

— Entreprise publique des Technologies nouvelles de l'Information et de la Communication de la Communauté française

— Export Vlaanderen

F

— Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven

— Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector

— Fonds bijzondere Jeugdbijstand

— Fonds communautaire de Garantie des Bâtiments scolaires

— Fonds culturele Infrastructuur

— Fonds de Participation

— Fonds de Vieillissement — Zilverfonds

— Fonds d'Aide médicale urgente — Fonds voor dringende geneeskundige Hulp

— Fonds de Construction d'Institutions hospitalières et médico-sociales de la Communauté française

— Fonds de Pension pour les Pensions de Retraite du Personnel statutaire de Belgacom — Pensioenfonds voor de Rustpensioenen van het statutair Personeel van Belgacom

— Fonds des Accidents du Travail — Fonds voor Arbeidsongevallen

— Fonds des Maladies professionnelles — Fonds voor Beroepsziekten

— Fonds d'Indemnisation des Travailleurs licenciés en Cas de Fermeture d'Entreprises — Fonds tot Vergoeding van de in geval van Sluiting van Ondernemingen ontslagen Werknemers

— Fonds du Logement des Familles nombreuses de la Région de Bruxelles-Capitale — Woningfonds van de grote Gezinnen van het Brusselse hoofdstedelijk Gewest

— Fonds du Logement des Familles nombreuses de Wallonie

— Fonds Film in Vlaanderen

— Fonds national de Garantie des Bâtiments scolaires — Nationaal Waarborgfonds voor Schoolgebouwen

— Fonds national de Garantie pour la Réparation des Dégâts houillers — Nationaal Waarborgfonds inzake Kolenmijnschade

— Fonds piscicole de Wallonie

— Fonds pour le Financement des Prêts à des Etats étrangers — Fonds voor Financiering van de Leningen aan Vreemde Staten

— Fonds pour la Rémunération des Mousses — Fonds voor Scheepsjongens

— Fonds régional bruxellois de Refinancement des Trésoreries communales — Brussels gewestelijk herfinancieringsfonds van de gemeentelijke thesaurieën

— Fonds voor flankerend economisch Beleid

— Fonds wallon d'Avances pour la Réparation des Dommages provoqués par des Pompages et des Prises d'Eau souterraine

G

— Garantiefonds der Deutschsprachigen Gemeinschaft für Schulbauten

— Grindfonds

H

— Herplaatsingfonds

— Het Gemeenschapsonderwijs

— Hulpfonds tot financieel Herstel van de Gemeenten

I

— Institut belge de Normalisation — Belgisch Instituut voor Normalisatie

— Institut belge des Services postaux et des Télécommunications — Belgisch Instituut voor Postdiensten en telecommunicatie

— Institut bruxellois francophone pour la Formation professionnelle

— Institut bruxellois pour la Gestion de l'Environnement — Brussels Instituut voor Milieubeheer

— Institut d'Aéronomie spatiale — Instituut voor Ruimte-aëronomie

— Institut de Formation permanente pour les Classes moyennes et les petites et moyennes Entreprises

— Institut des Comptes nationaux — Instituut voor de nationale Rekeningen

— Institut d'Expertise vétérinaire — Instituut voor veterinaire Keuring

— Institut du Patrimoine wallon

— Institut für Aus-und Weiterbildung im Mittelstand und in kleinen und mittleren Unternehmen

— Institut géographique nationale — Nationaal geografisch Instituut

— Institution pour le Développement de la Gazéification souterraine — Instelling voor de Ontwikkeling van ondergrondse Vergassing

— Institution royale de Messine — Koninklijke Gesticht van Mesen

— Institutions universitaires de droit public relevant de la Communauté flamande — Universitaire instellingen van publiek recht afhangende van de Vlaamse Gemeenschap

— Institutions universitaires de droit public relevant de la Communauté française — Universitaire instellingen van publiek recht afhangende van de Franse Gemeenschap

— Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité — Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering

— Institut national d'Assurances sociales pour Travailleurs indépendants — Rijksinstituut voor de sociale Verzekeringen der Zelfstandigen

— Institut national des Industries extractives — Nationaal Instituut voor de Extractiebedrijven

— Institut national de Recherche sur les Conditions de Travail — Nationaal Onderzoeksinstituut voor Arbeidsomstandigheden

— Institut national des Invalides de Guerre, anciens Combattants et Victimes de Guerre — Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oudstrijders en Oorlogsslachtoffers

— Institut national des Radioéléments — Nationaal Instituut voor Radio-elementen

— Institut national pour la Criminalistique et la Criminologie — Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie

— Institut pour l'Amélioration des Conditions de Travail — Instituut voor Verbetering van de Arbeidsvoorwaarden

— Institut royal belge des Sciences naturelles — Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen

— Institut royal du Patrimoine culturel — Koninklijk Instituut voor het kunstpatrimonium

— Institut royal météorologique de Belgique — Koninklijk meteorologisch Instituut van België

— Institut scientifique de Service public en Région wallonne

— Institut scientifique de la Santé publique - Louis Pasteur — Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid - Louis Pasteur

— Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen

— Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer

— Instituut voor het archeologisch Patrimonium

— Investeringsdienst voor de Vlaamse autonome Hogescholen

— Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant

J

— Jardin botanique national de Belgique — Nationale Plantentuin van België

K

— Kind en Gezin

— Koninklijk Museum voor schone Kunsten te Antwerpen

L

— Loterie nationale — Nationale Loterij

M

— Mémorial national du Fort de Breendonk — Nationaal Gedenkteken van het Fort van Breendonk

— Musée royal de l'Afrique centrale — Koninklijk Museum voor Midden-Afrika

— Musées royaux d'Art et d'Histoire — Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis

— Musées royaux des Beaux-Arts de Belgique — Koninklijke Musea voor schone Kunsten van België

O

— Observatoire royal de Belgique — Koninklijke Sterrenwacht van België

— Office central d'Action sociale et culturelle du Ministère de la Défense — Centrale Dienst voor sociale en culturele Actie van het Ministerie van Defensie

— Office communautaire et régional de la Formation professionnelle et de l'Emploi

— Office de Contrôle des Assurances — Controledienst voor de Verzekeringen

— Office de Contrôle des Mutualités et des Unions nationales de Mutualités — Controledienst voor de Ziekenfondsen en de Landsbonden van Ziekenfondsen

— Office de la Naissance et de l'Enfance

— Office de Promotion du Tourisme

— Office de Sécurité sociale d'Outre-Mer — Dienst voor de overzeese sociale Zekerheid

— Office for foreign Investors in Wallonie

— Office national d'Allocations familiales pour Travailleurs salariés — Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers

— Office national de l'Emploi — Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

— Office national de Sécurité sociale — Rijksdienst voor sociale Zekerheid

— Office national de Sécurité sociale des Administrations provinciales et locales — Rijksdienst voor sociale Zekerheid van de provinciale en plaatselijke Overheidsdiensten

— Office national des Pensions — Rijksdienst voor Pensioenen

— Office national des Vacances annuelles — Rijksdienst voor jaarlijkse Vakantie

— Office national du Ducroire — Nationale Delcrederedienst

— Office régional bruxellois de l'Emploi — Brusselse gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling

— Office régional de Promotion de l'Agriculture et de l'Horticulture

— Office régional pour le Financement des Investissements communaux

— Office wallon de la Formation professionnelle et de l'Emploi

— Openbaar psychiatrisch Ziekenhuis-Geel

— Openbaar psychiatrisch Ziekenhuis-Rekem

— Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest

— Orchestre national de Belgique — Nationaal Orkest van België

— Organisme national des Déchets radioactifs et des Matières fissiles — Nationale Instelling voor radioactief Afval en Splijtstoffen

P

— Palais des Beaux-Arts — Paleis voor Schone Kunsten

— Participatiemaatschappij Vlaanderen

— Pool des Marins de la Marine marchande — Pool van de Zeelieden der Koopvaardij

R

— Radio et Télévision belge de la Communauté française

— Régie des Bâtiments — Regie der Gebouwen

— Reproductiefonds voor de Vlaamse Musea

S

— Service d'Incendie et d'Aide médicale urgente de la Région de Bruxelles-Capitale — Brusselse hoofdstedelijk Dienst voor Brandweer en dringende medische Hulp

— Société belge d'Investissement pour les pays en développement — Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden

— Société d'Assainissement et de Rénovation des Sites industriels dans l'Ouest du Brabant wallon

— Société de Garantie régionale

— Sociaal-economische Raad voor Vlaanderen

— Société du Logement de la Région bruxelloise et sociétés agréées – — Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij en erkende maatschappijen

— Société publique d'Aide à la Qualité de l'Environnement

— Société publique d'Administration des Bâtiments scolaires bruxellois

— Société publique d'Administration des Bâtiments scolaires du Brabant wallon

— Société publique d'Administration des Bâtiments scolaires du Hainaut

— Société publique d'Administration des Bâtiments scolaires de Namur

— Société publique d'Administration des Bâtiments scolaires de Liège

— Société publique d'Administration des Bâtiments scolaires du Luxembourg

— Société publique de Gestion de l'Eau

— Société wallonne du Logement et sociétés agréées

— Sofibail

— Sofibru

— Sofico

T

— Théâtre national

— Théâtre royal de la Monnaie — Koninklijke Muntschouwburg

— Toerisme Vlaanderen

— Tunnel Liefkenshoek

U

— Universitair Ziekenhuis Gent

V

— Vlaams Commissariaat voor de Media

— Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

— Vlaams Egalisatierentefonds

— Vlaamse Hogescholenraad

— Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en erkende maatschappijen

— Vlaamse Instelling voor technologisch Onderzoek

— Vlaamse interuniversitaire Raad

— Vlaamse Landmaatschappij

— Vlaamse Milieuholding

— Vlaamse Milieumaatschappij

— Vlaamse Onderwijsraad

— Vlaamse Opera

— Vlaamse Radio- en Televisieomroep

— Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteit- en Gasmarkt

— Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde

— Vlaams Fonds voor de Lastendelging

— Vlaams Fonds voor de Letteren

— Vlaams Fonds voor de sociale Integratie van Personen met een Handicap

— Vlaams Informatiecentrum over Land- en Tuinbouw

— Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden

— Vlaams Instituut voor de Bevordering van het wetenschappelijk en technologisch Onderzoek in de Industrie

— Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie

— Vlaams Instituut voor het Zelfstandig ondernemen

— Vlaams Landbouwinvesteringsfonds

— Vlaams Promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing

— Vlaams Zorgfonds

— Vlaams Woningfonds voor de grote Gezinnen

II - DENEMARKEN

Instellingen

Danmarks Radio

Det landsdækkende TV2

Danmarks Nationalbank

Sund og Bælt Holding A/S

A/S Storebælt

A/S Øresund

Øresundskonsortiet

Ørestadsselskabet I/S

Byfornyelsesselskabet København

Hovedstadsområdets Sygehusfællesskab

Statens og Kommunernes Indkøbsservice

Post Danmark

Arbejdsmarkedets Tillægspension

Arbejdsmarkedets Feriefond

Lønmodtagernes Dyrtidsfond

Naviair

Categorieën

— De Almene Boligorganisationer (socialehuisvestingsorganisaties),

— Lokale kirkelige myndigheder (lokale kerkelijke besturen),

— Andre forvaltningssubjekter (andere bestuurslichamen).

III - DUITSLAND

1. **Categorieën**

Lichamen, instellingen en stichtingen die zijn opgericht door de staat, de deelstaten of de gemeenten, met name op de volgende gebieden:

1.1. *Lichamen*

— Wissenschaftliche Hochschulen und verfasste Studentenschaften (wetenschappelijke hoge scholen en gereglementeerde studentenverenigingen),

— berufsständische Vereinigungen (Rechtsanwalts-, Notar-, Steuerberater-, Wirtschaftsprüfer-, Architekten-, Ärzte- und Apothekerkammern) (Orden van advocaten, notarissen, belastingadviseurs, accountants, architecten, artsen en apothekers),

— Wirtschaftsvereinigungen (Landwirtschafts-, Handwerks-, Industrie- und Handelskammern, Handwerksinnungen, Handwerkerschaften) [bedrijfsverenigingen (landbouwschappen, Kamer van Ambachten en Neringen, Kamer van Koophandel en Industrie, vakbonden en verenigingen van handwerkslieden)],

— Sozialversicherungen (Krankenkassen, Unfall- und Rentenversicherungsträger) [sociale verzekeringen (ziekenfondsen, ongevallenverzekerings- en pensioenverzekeringsfondsen)],

— kassenärztliche Vereinigungen (verenigingen van ziekenfondsartsen),

— Genossenschaften und Verbände (coöperatieve verenigingen en verenigingen).

1.2. *Instellingen en stichtingen*

Niet-commerciële, onder de controle van de staat vallende instellingen die in het algemeen belang werkzaam zijn, met name op de volgende gebieden:

— Rechtsfähige Bundesanstalten (rijksinstituten met rechtspersoonlijkheid),

— Versorgungsanstalten und Studentenwerke (verzorgingsinstellingen en studentenvoorzieningen),

— Kultur-, Wohlfahrts- und Hilfsstiftungen (culturele, welzijns- en bijstandsstichtingen).

2. **Privaatrechtelijke rechtspersonen**

Niet-commerciële, onder de controle van de staat vallende instellingen die in het algemeen belang werkzaam zijn, met inbegrip van de „Kommunale Versorgungsunternehmen" (gemeentelijke tehuizen), met name op de volgende gebieden:

— Gesundheitswesen (Krankenhäuser, Kurmittelbetriebe, medizinische Forschungseinrichtungen, Untersuchungs- und Tierkörperbeseitigungsanstalten) [gezondheidszorg (ziekenhuizen, kuuroorden, geneesmiddelenonderzoekinstituten, onderzoekinstituten en destructiediensten)],

— Kultur (öffentliche Bühnen, Orchester, Museen, Bibliotheken, Archive, zoologische und botanische Gärten) [cultuur (openbare theaters, orkesten, musea, bibliotheken, archieven, zoölogische en botanische tuinen)],

— Soziales (Kindergärten, Kindertagesheime, Erholungseinrichtungen, Kinder- und Jugendheime, Freizeiteinrichtungen, Gemeinschafts- und Bürgerhäuser, Frauenhaeuser, Altersheime, Obdachlosenunterkünfte) [maatschappelijk werk (kleuterscholen, kinderdagverblijven, revalidatiecentra, kinder- en jeugdtehuizen, recreatie-instellingen, culturele centra en buurthuizen, vrouwenhuizen, bejaardentehuizen, opvangtehuizen voor daklozen)],

— (Schwimmbäder, Sportanlagen und -einrichtungen) [sport (zwembaden, sportinstituten en -voorzieningen)],

— (Feuerwehren, Rettungsdienste) [veiligheid (brandweer, reddingsdiensten)],

— (Umschulungs-, Aus-, Fort- und Weiterbildungseinrichtungen, Volkshochschulen) [vorming (omscholings-, opleidings-, bij- en nascholingsinstituten, volkshogescholen)],

— Forschung und Entwicklung (Großforschungseinrichtungen, wissenschaftliche Gesellschaften und Vereine, Wissenschaftsförderung) [wetenschap, onderzoek en ontwikkeling (grote onderzoekinstituten, wetenschappelijke genootschappen en verenigingen, wetenschapsbevordering)],

— (Straßenreinigung, Abfall- und Abwasserbeseitigung) [reinigingsdiensten (straatreiniging, huisvuil- en afvalwaterverwijdering)],

— und Wohnungswirtschaft (Stadtplanung, Stadtentwicklung, Wohnungsunternehmen, soweit im Allgemeininteresse tätig, Wohnraumvermittlung) [bouwbedrijf en volkshuisvesting (stadsplanologie, stadsontwikkeling, coöperatieve woningbouwverenigingen, woningbureaus)],

— (Wirtschaftsförderungsgesellschaften) [economie (economiestimulerende organisaties)],

— und Bestattungswesen (begraafplaatsen en begrafenisondernemingen),

— mit den Entwicklungsländern (Finanzierung, technische Zusammenarbeit, Entwicklungshilfe, Ausbildung) [samenwerking met de ontwikkelingslanden (financiering, technische samenwerking, ontwikkelingshulp, opleiding)].

IV. GRIEKENLAND

Categorieën

a) Overheidsbedrijven en overheidsorganen

b) Privaatrechtelijke rechtspersonen die het eigendom van de staat zijn of die volgens de toepasselijke bepalingen regelmatig worden gesubsidieerd uit staatsmiddelen ten belope van ten minste 50% van hun jaarlijkse begroting, of die voor ten minste 51% van het bedrijfskapitaal het eigendom van de staat zijn.

c) Privaatrechtelijke rechtspersonen die het eigendom van publiekrechtelijke rechtspersonen zijn, van lokale besturen van alle niveaus, met inbegrip van de centrale vereniging van het lokale Griekse bestuur (K.E.Δ.K.E.), lokale verenigingen van gemeenten, alsook overheidsbedrijven en -organen, en de onder b) genoemde rechtspersonen, of die volgens de toepasselijke bepalingen of hun eigen statuten regelmatig door hen worden gesubsidieerd ten belope van ten minste 50% van hun jaarlijkse begroting, of de bovengenoemde rechtspersonen die ten minste 51% van het bedrijfskapitaal van die publiekrechtelijke rechtspersonen bezitten.

V. SPANJE

Categorieën

— Andere organen en publiekrechtelijke entiteiten die onder de «Ley de Contratos de las Administraciones Públicas», vallen dan die welke deel uitmaken van de Administración General del Estado (algemene staatsadministratie).

— Andere organen en publiekrechtelijke entiteiten die onder de «Ley de Contratos de las Administraciones Públicas», vallen dan die welke deel uitmaken van de Administración de las Comunidades Autónomas (administratie van de autonome gemeenten).

— Andere organen en publiekrechtelijke entiteiten die onder de «Ley de Contratos de las Administraciones Públicas», vallen dan die welke deel uitmaken van de «Corporaciones Locales» (lokale besturen).

— Entidades Gestoras y los Servicios Comunes de la Seguridad Social (de beheersorganen en de gemeenschappelijke diensten van de sociale zekerheid).

VI. FRANKRIJK

Instellingen

— Collège de France

— Conservatoire national des arts et métiers

— Observatoire de Paris

— Institut national d'histoire de l'art (INHA)

— Centre national de la recherche scientifique (CNRS)

— Institut national de la recherche agronomique (INRA)

— Institut national de la santé et de la recherche médicale (INSERM)

— Institut de recherche pour le développement (IRD)

— Agence nationale pour l'emploi (ANPE)

— Caisse nationale des allocations familiales (CNAF)

— Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés (CNAMTS)

— Caisse nationale d'assurance vieillesse des travailleurs salariés (CNAVTS)

— Compagnies et établissements consulaires: chambres de commerce et d'industrie (CCI), chambres des métiers et chambres d'agriculture

— Office national des anciens combattants et victimes de guerre (ONAC)

Categorieën

1. *Nationale openbare instellingen*

— Agences de l'eau

— Écoles d'architecture

— Universités

— Instituts universitaires de formation des maîtres (IUFM)

2. *Regionale, departementale of lokale openbare instellingen van bestuurlijke aard*

— collèges

— lycées

— établissements publics hospitaliers

— offices publics d'habitations à loyer modéré (OPHLM)

3. *Groeperingen van territoriale lichamen*

— établissements publics de coopération intercommunale

— institutions interdépartementales et interrégionales

VII. IERLAND

Instellingen

Enterprise Ireland [Marketing, technology and enterprise development]

Forfás [Policy and advice for enterprise, trade, science, technology and innovation]

Industrial Development Authority Enterprise Ireland

FÁS [Industrial and employment training]

Health and Safety Authority

Bord Fáilte Éireann [Tourism development]

CERT [Training in hotel, catering and tourism industries]

Irish Sports Council

National Roads Authority

Údarás na Gaeltachta

[Authority for Gaelic speaking regions] — Teagasc

[Agricultural research, training and development]

An Bord Bia [Food industry promotion]

An Bord Glas [Horticulture industry promotion]

Irish Horseracing Authority

Bord na gCon [Greyhound racing support and development]

Marine Institute

Bord Iascaigh Mhara [Fisheries Development]

Equality Authority

Legal Aid Board

Categorieën

Regional Health Boards (Regionale ziekenhuisraden)

Hospitals and similar institutions of a public character (Ziekenhuizen en soortgelijke openbare instellingen)

Vocational Education Committees (Comités voor beroepsopleiding)

Colleges and educational institutions of a public character (Colleges en instellingen van openbaar onderwijs)

Central and Regional Fisheries Boards (Centrale en regionale visserijraden)

Regional Tourism Organisations (Regionale toeristische organisaties)

National Regulatory and Appeals bodies [such as in the telecommunications, energy, planning etc. areas] (Nationale regelgevende en beroepsinstanties, bv. in de sector telecommunicatie, energie, stedenbouw enz....)

Agencies established to carry out particular functions or meet needs in various public sectors [e.g. Healthcare Materials Management Board, Health Sector Employers Agency, Local Government Computer Services Board, Environmental Protection Agency, National Safety Council, Institute of Public Administration, Economic and Social Research Institute, National Standards Authority etc.] (organen die in het leven zijn geroepen om bijzondere functies te vervullen of om te voldoen aan de behoeften van de overheidssectoren: Healthcare Materials Management Board, Health Sector Employers Agency, Local Government Computer Services Board, Environmental Protection Agency, National Safety Council, Institute of Public Administration, Economic and Social Research Institute, National Standards Authority, enz.)

(Andere overheidsorganen die voldoen aan de definitie van publiekrechtelijke organen als bedoeld in artikel 1, lid 7, van deze richtlijn)

VIII. ITALIË

Instellingen

Società „Stretto di Messina"

Ente autonomo mostra d'oltremare e del lavoro italiano nel mondo

Ente nazionale per l'aviazione civile – ENAC

Ente nazionale per l'assistenza al volo - ENAV

ANAS SpA.

Categorieën

— Enti portuali e aeroportuali (haven- en luchthavenentiteiten),

— Consorzi per le opere idrauliche (consortia voor hydraulische werken),

— Università statali, gli istituti universitari statali, i consorzi per i lavori interessanti le università (staatsuniversiteiten, universitaire instituten van de staat, consortia voor de aanpassingswerken van de universiteiten),

— Istituzioni pubbliche di assistenza e di beneficenza (openbare bijstands en welzijnsinstellingen),

— Istituti superiori scientifici e culturali, osservatori astronomici, astrofisici, geofisici o vulcanologici (hoge wetenschappelijke en culturele instituten, astronomische, astrofysische, geofysische en vulcanologische observatoria),

— Enti di ricerca e sperimentazione (entiteiten voor onderzoek en experimenten),

— Enti che gestiscono forme obbligatorie di previdenza e di assistenza (entiteiten die de verplichte systemen van sociale zekerheid en bijstand beheren),

— Consorzi di bonifica (saneringsconsortia),

— Enti di sviluppo e di irrigazione (ontwikkelings- en irrigatie-eenheden),

— Consorzi per le aree industriali (consortia voor de industriezones),

— Comunità montane (berggemeenschappen),

— Enti preposti a servizi di pubblico interesse (entiteiten voor openbare-dienstverrichting),

— Enti pubblici preposti ad attività di spettacolo, sportive, turistiche e del tempo libero (openbare entiteiten voor activiteiten m.b.t. voorstellingen, sport, toerisme en vrijetijd),

— Enti culturali e di promozione artistica (culturele entiteiten en entiteiten voor de bevordering van de kunsten).

IX. LUXEMBURG

Categorieën

— Openbare staatsinstellingen onder het toezicht van een lid van de regering.

— Openbare instellingen onder toezicht van de gemeenten.

— Syndicaten van gemeenten opgericht krachtens de wet van 23 februari 2001 betreffende de syndicaten van gemeenten.

X. NEDERLAND

Instellingen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

— Nederlands Instituut voor Brandweer en rampenbestrijding (NIBRA)

— Nederlands Bureau Brandweer Examens (NBBE)

— Landelijk Selectie- en Opleidingsinstituut Politie (LSOP)

— 25 afzonderlijke politieregio's

— Stichting ICTU

Ministerie van Economische Zaken

— Stichting Syntens

— Van Swinden Laboratorium B.V.

— Nederlands Meetinstituut B.V.

— Instituut voor Vliegtuigontwikkeling en Ruimtevaart (NIVR)

— Stichting Toerisme Recreatie Nederland (TRN)

— Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)

— Gelderse Ontwikkelingsmaatschappij (GOM)

— Overijsselse Ontwikkelingsmaatschappij (OOM)

— LIOF (Limburg Investment Development Company LIOF)

— Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM)

— Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM)

— Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit

Ministerie van Financiën

— De Nederlandsche Bank N.V.

— Autoriteit Financiële Markten

— Pensioen- & Verzekeringskamer

Ministerie van Justitie

— Stichting Reclassering Nederland (SRN)

— Stichting VEDIVO

— Voogdij- en gezinsvoogdij-instellingen

— Stichting Halt Nederland (SHN)

— Particuliere Internaten

— Particuliere Jeugdinrichtingen

— Schadefonds Geweldsmisdrijven

— Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA)

— Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO)

— Landelijke organisaties slachtofferhulp

— Bescherming Persoongegevens

— Stichting Studiecentrum Rechtspleging (SSR)

— Raden voor de Rechtsbijstand

— Stichting Rechtsbijstand Asiel

— Stichtingen Rechtsbijstand

— Landelijk Bureau Racismebestrijding (LBR)

— Clara Wichmaninstituut

— Tolkencentra

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

— Bureau Beheer Landbouwgronden

— Faunafonds

— Staatsbosbeheer

— Stichting Voorlichtingsbureau voor de Voeding

— Universiteit Wageningen

— Stichting DLO

— (Hoofd) productschappen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

A. Algemene omschrijvingen

— de openbare of uit de openbare kas bekostigde bijzondere scholen voor basisonderwijs in de zin van de Wet op het primair onderwijs

— de openbare of uit de openbare kas bekostigde scholen voor speciaal onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, dan wel instellingen voor speciaal en voortgezet onderwijs in de zin van de Wet op de expertisecentra

— de openbare of uit de openbare kas bekostigde bijzondere scholen of inrichtingen voor voortgezet onderwijs in de zin van de Wet op het Voortgezet Onderwijs

— de openbare of uit de openbare kas bekostigde bijzondere instellingen in de zin van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs

— de openbare of uit de openbare kas bekostigde bijzondere scholen in de zin van de Experimentenwet Onderwijs

— de bekostigde universiteiten en hogescholen, de Open Universiteit, en de academische ziekenhuizen, bedoeld in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, alsmede de instellingen voor internationaal onderwijs voorzover zij voor meer dan 50% van overheidswege worden bekostigd Wetenschappelijk Onderzoek

— schoolbegeleidingsdiensten in de zin van de Wet op het primair onderwijs of de Wet op de expertisecentra

— landelijke pedagogische centra in de zin van de Wet subsidiëring landelijke onderwijsondersteunende activiteiten

— omroepverenigingen als bedoeld in de Mediawet

— fondsen als bedoeld in de Wet op het Specifiek Cultuurbeleid

— landelijke organen voor het beroepsonderwijs

— stichtingen als bedoeld in de Wet Verzelfstandiging Rijksmuseale Diensten

— overige musea, die voor meer dan 50% door OCenW worden bekostigd

— overige organisaties en instellingen op het terrein van onderwijs, cultuur en wetenschappen die voor meer dan 50% door OcenW worden bekostigd

B. Nominatieve opsomming

— Informatie Beheer Groep

— Stichting Participatiefonds voor het onderwijs

— Stichting Uitvoering Kinderopvangregelingen/Kintent

— Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF

— Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen

— Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs (Nuffic)

— Stichting Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut

— Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

— Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek

— College van Beroep voor het hoger Onderwijs

— Vereniging van openbare bibliotheken NBLC

— Koninklijke Bibliotheek

— Stichting Muziek Centrum van de Omroep

— Stichting Ether Reclame

— Stichting Radio Nederland Wereldomroep

— Nederlandse Programmastichting

— Nederlandse Omroepstichting

— Commissariaat voor de Media

— Stichting Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties

— Stichting Lezen

— Dienst Omroepbijdragen

— Centrum voor innovatie en opleidingen

— Bedrijfsfonds voor de Pers

— Centrum voor innovatie van opleidingen

— Instituut voor Toetsontwikkeling (Cito)

— Instituut voor Leerplanontwikkeling

— Landelijk Dienstverlenend Centrum voor studie- en beroepskeuzevoorlichting

— Max Goote Kenniscentrum voor Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie

— Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs

— BVE-Raad

— Colo, Vereniging kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven

— Stichting kwaliteitscentrum examinering beroepsonderwijs

— Vereniging Jongerenorganisatie Beroepsonderwijs

— Combo, Stichting Combinatie Onderwijsorganisatie

— Stichting Financiering Structureel Vakbondsverlof Onderwijs

— Stichting Samenwerkende Centrales in het COPWO

— Stichting SoFoKles

— Europees Platform

— Stichting mobiliteitsfonds HBO

— Nederlands Audiovisueel Archiefcentrum

— Stichting minderheden Televisie Nederland

— Stichting omroep allochtonen

— Stichting Multiculturele Activiteiten Utrecht

— School der Poëzie

— Nederlands Perscentrum

— Nederlands Letterkundig Museum en documentatiecentrum

— Bibliotheek voor varenden

— Christelijke bibliotheek voor blinden en slechtzienden

— Federatie van Nederlandse Blindenbibliotheken

— Nederlandse luister- en braillebibliotheek

— Federatie Slechtzienden- en Blindenbelang

— Bibliotheek Le Sage Ten Broek

— Doe Maar Dicht Maar

— Elf Ilizjra

— Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten

— Fund for Central and East European Bookprojects

— Jongeren Onderwijs Media

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

— Sociale Verzekeringsbank

— Arbeidsvoorzieningsorganisatie

— Stichting Silicose Oud-Mijnwerkers

— Stichting Pensioen- & Verzekeringskamer

— Sociaal Economische Raad (SER)

— Raad voor Werk en Inkomen (RWI)

— Centrale organisatie voor werk en inkomen

— Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

— RDW Voertuig informatie en toelating

— Luchtverkeersbeveiligingsorganisatie (LVB)

— Nederlandse Loodsencorporatie (NLC)

— Regionale Loodsencorporatie (RLC)

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu

— Kadaster

— Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting

— Stichting Bureau Architectenregister

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

— Commissie Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië (COAR)

— College ter beoordeling van de Geneesmiddelen (CBG)

— Commissies voor gebiedsaanwijzing

— College sanering Ziekenhuisvoorzieningen

— Zorgonderzoek Nederland (ZON)

— Keuringsinstellingen Wet medische hulpmiddelen:

N.V. KEMA/Stichting TNO Certification

College Bouw Ziekenhuisvoorzieningen (CBZ)

— College voor Zorgverzekeringen (CVZ)

— Nationaal Comité 4 en 5 mei

— Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR)

— College Tarieven Gezondheidszorg (CTG)

— Stichting Uitvoering Omslagregeling Wet op de Toegang Ziektekostenverzekering (SUO)

— Stichting tot bevordering van de Volksgezondheid en Milieuhygiëne (SVM)

— Stichting Facilitair Bureau Gemachtigden Bouw VWS

— Stichting Sanguin Bloedvoorziening

— College van Toezicht op de Zorgverzekeringen organen ex artikel 14, lid 2c, Wet BIG

— Ziekenfondsen

— Nederlandse Transplantatiestichting (NTS)

— Regionale Indicatieorganen (RIO's)

XI. OOSTENRIJK

Alle organen die onderworpen zijn aan de begrotingscontrole van het „Rechnungshof" (Rekenkamer) — en die van niet-industriële of commerciële aard zijn.

XII. PORTUGAL

Categorieën

— Institutos públicos sem carácter comercial ou industrial (openbare instellingen van niet-industriële of niet-commerciële aard),

— Serviços públicos personalizados (Openbare diensten met rechtspersoonlijkheid)

— Fundações públicas (openbare stichtingen),

— Estabelecimentos públicos de ensino, investigação científica e saúde (openbare instellingen voor onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en gezondheidszorg),

XIII. FINLAND

De organen of openbare ondernemingen of openbaar gecontroleerde ondernemingen van niet-industriële of niet-commerciële aard.

XIV. ZWEDEN

Alle niet-commerciële organen waarvan de overheidsopdrachten onderworpen zijn aan de controle van de nationale dienst voor overheidsopdrachten.

XV. VERENIGD KONINKRIJK

Instellingen

— Design Council,

— Health and Safety Executive,

— National Research Development Corporation,

— Public Health Laboratory Service Board,

— Advisory, Conciliation and Arbitration Service,

— Commission for the New Towns,

— National Blood Authority,

— National Rivers Authority,

— Scottish Enterprise,

— Scottish Homes,

— Welsh Development Agency.

Categorieën

— Maintained schools, (gesubsidieerde scholen)

— Universities and Colleges financed for the most part by other contracting authorities, (universiteiten en colleges die voor het merendeel gefinancierd worden door andere gunningsorganen)

— National Museums and Galleries, (nationale galerijen en musea)

— Research Councils, (met de bevordering van het onderzoek belaste raden)

— Fire Authorities (diensten van de brandweer)

— National Health Service Strategic Health Authorities (de strategische instanties voor de gezondheid van de nationale gezondheidsdienst)

— Police Authorities (politieautoriteiten)

— New Town Development Corporations (verenigingen voor de ontwikkeling van nieuwe steden)

— Urban Development Corporations (verenigingen voor stadsontwikkeling).

BIJLAGE IV

CENTRALE OVERHEIDSINSTANTIES (1)

BELGIË

— l'Etat	— de Staat
— les communautés	— gemeenschappen
— les commissions communautaires	— gemeenschapscommissies
— les régions	— gewesten
— les provinces	— provincies
— les communes	— gemeenten
— les centres publics d'aide sociale	— openbare centra voor maatschappelijk welzijn
— les fabriques d'églises et les organismes chargés de la gestion du temporel des autres cultes reconnus	— kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporaliën van de erkende erediensten
— les sociétés de développement régional	— gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen
— les polders et wateringues	— polders en wateringen
— les comités de remembrement des biens ruraux	— ruilverkavelingscomités
— les zones de police	— politiezones
— les associations formées par plusieurs des pouvoirs adjudicateurs ci-dessus.	— verenigingen gevormd door een of meer van de bovengenoemde aanbestedende overheden

DENEMARKEN

1. Folketinget - het Deense Parlement	Rigsrevisionen - Nationale Rekenkamer
2. Statsministeriet - Diensten van de Eerste Minister	
3. Udenrigsministeriet - Ministerie van Buitenlandse Zaken	
4. Beskæftigelsesministeriet - Ministerie van Werkgelegenheid	5 styrelser og institutioner - (5 diensten en instellingen)
5. Domstolsstyrelsen - De beheersdiensten van hoven en rechtbanken	
6. Finansministeriet - Ministerie van Financiën	5 styrelser og institutioner - (5 diensten en instellingen)
7. Forsvarsministeriet - Ministerie van Defensie	Adskillige institutioner - (verscheidene instellingen)
8. Indenrigs- og Sundhedsministeriet - Ministerie van Binnenlandse Zaken en Volksgezondheid	Adskillige styrelser og institutioner, herunder Statens Serum Institut - (verscheidene diensten en instellingen, waaronder het Statens Serum Institut)
9. Justitsministeriet - Ministerie van Justitie	Rigspolitichefen, 2 direktorater samt et antal styrelser - (Hoofd van de Rijkspolitie; 2 directoraten en een aantal diensten)
10. Kirkeministeriet Ministerie van Eredienst	10 stiftsøvrigheder - (10 diocesane overheden)
11. Kulturministeriet - Ministerie van Cultuur	Departement samt et antal statsinstitutioner - (Bestuursdepartement en een aantal instellingen)
12. Miljøministeriet - Ministerie van Milieubeheer	6 styrelser - (6 diensten)

(1) In deze richtlijn wordt onder „centrale overheidsinstanties" verstaan: de instanties die *ter indicatie* in deze bijlage *vermeld zijn*, alsmede de instanties die hen zijn opgevolgd voorzover op nationaal niveau rectificaties, wijzigingen of aanpassingen zijn aangebracht.

13. Ministeriet for Flygtninge, Invandrere og Integration - Ministerie van Vluchtelingen- en Immigrantenzaken en Integratie	1 styrelse - (1 dienst)
14. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri - Ministerie van Voedselvoorziening, Landbouw en Visserij	9 direktorater og institutioner - (9 directoraten en instellingen)
15. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og herunder Udvikling - Ministerie van Wetenschap, Technologie en Ontwikkeling	Adskillige styrelser og institutioner, Forskningscenter Risø og Statens uddannelsesbygninger - (verscheidene diensten en instellingen waaronder het nationaal onderzoekscentrum Risoe en de nationale instituten voor onderzoek en opleiding)
16. Skatteministeriet - Ministerie van de Schatkist	1 styrelse og institutioner - (1 dienst en/of instelling)
17. Socialministeriet - Ministerie van Sociale Zaken	3 styreler og institutioner - (3 diensten en instellingen)
18. Trafikministeriet - Ministerie van Transport	12 styrelser og institutioner, herunder Øresundsbrokonsortiet - (12 diensten en instellingen, waaronder het Øresundsbrokonsortiet)
19. Undervisningsministeriet - Ministerie van Onderwijs	3 styrelser, 4 undervisningsinstitutioner og 5 andre institutioner - (3 diensten, 4 onderwijsinstellingen, 5 andere instellingen)
20. Økonomi- og Erhvervsministeriet - Ministerie van Economische en Bedrijfsleven	Adskillige styrelser og institutioner – (verscheidene diensten en instellingen)

DUITSLAND

Auswärtiges Amt	Bondsministerie van Buitenlandse Zaken
Bundesministerium des Innern (nur zivile Güter)	Bondsministerie van Binnenlandse Zaken (uitsluitend civiele goederen)
Bundesministerium der Justiz	Bondsministerie van Justitie
Bundesministerium der Finanzen	Bondsministerie van Financiën
Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie	Bondsministerie van Economische Zaken en Technologie
Bundesministerium für Verbraucherschutz, Ernährung und Landwirtschaft	Bondsministerie van Consumentenbescherming, Voedselvoorziening en Landbouw
Bundesministerium für Arbeit und Sozialordnung	Bondsministerie van Werkgelegenheid en Sociale Zaken
Bundesministerium der Verteidigung (keine militärischen Güter)	Bondsministerie van Defensie (geen militaire goederen)
Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend	Bondsministerie van Gezins-, Vrouwen- en Jeugdzaken en Bejaardenzorg
Bundesministerium für Gesundheit	Bondsministerie van Volksgezondheid
Bundesministerium für Verkehr, Bau- und Wohnungswesen	Bondsministerie van Verkeer en Bouw- en Woonbeleid
Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit	Bondsministerie van Milieubeheer, Natuurbehoud en Reactorveiligheid
Bundesministerium für Bildung und Forschung	Bondsministerie van Onderwijs en Onderzoek
Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung	Bondsministerie van Economische Samenwerking en Ontwikkeling

GRIEKENLAND

1. Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης	Ministerie van Binnenlandse Zaken, Ambtenarenzaken en Decentralisatie
2. Υπουργείο Εξωτερικών	Ministerie van Buitenlandse Zaken
3. Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών	Ministerie van Economie en Financiën
4. Υπουργείο Ανάπτυξης	Ministerie van Ontwikkeling
5. Υπουργείο Δικαιοσύνης	Ministerie van Justitie
6. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων	Ministerie van Onderwijs en Eredienst
7. Υπουργείο Πολιτισμού	Ministerie van Cultuur

8. Υπουργείο Υγείας – Πρόνοιας	Ministerie van Volksgezondheid en Sociale Zaken
9. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων	Ministerie van Milieubeheer, Ruimtelijke Ordening en Openbare Werken
10. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Ministerie van Arbeid en Sociale Zekerheid
11. Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών	Ministerie van Verkeer
12. Υπουργείο Γεωργίας	Ministerie van Landbouw
13. Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας	Ministerie van Koopvaardij
14. Υπουργείο Μακεδονίας- Θράκης	Ministerie voor Macedonië en Thracië
15. Υπουργείο Αιγαίου	Ministerie voor de Egeïsche Zee
16. Υπουργείο Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης	Ministerie van Perszaken en Massamedia
17. Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς	Secretariaat-generaal voor de Jeugd
18. Γενική Γραμματεία Ισότητας	Secretariaat-generaal voor Gelijke Kansen
19. Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Secretariaat-generaal voor de Sociale Zekerheid
20. Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού	Secretariaat-generaal voor Grieken in het Buitenland
21. Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας	Secretariaat-generaal voor de Industrie
22. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας	Secretariaat-generaal voor Onderzoek en Ontwikkeling
23. Γενική Γραμματεία Αθλητισμού	Secretariaat-generaal voor de Sport
24. Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων	Secretariaat-generaal voor Openbare Werken
25. Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος	Nationaal Bureau voor de Statistiek
26. Εθνικός Οργανισμός Κοινωνικής Φροντίδας	Nationale Welzijnsorganisatie
27. Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας	Socialehuisvestingsorganisatie
28. Εθνικό Τυπογραφείο	Staatsdrukkerij
29. Γενικό Χημείο του Κράτους	Staatslaboratorium
30. Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας	Grieks Snelwegenfonds
31. Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Universiteit van Athene
32. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Universiteit van Thessaloniki
33. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	Universiteit van Thracië
34. Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Universiteit van de Egeïsche Eilanden
35. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Universiteit van Ioannina
36. Πανεπιστήμιο Πατρών	Universiteit van Patras
37. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	Universiteit van Macedonië
38. Πολυτεχνείο Κρήτης	Polytechnisch Instituut van Kreta
39. Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων	Technisch Instituut Sivitanidios
40. Αιγινήτειο Νοσοκομείο	Medisch Centrum Eginitio
41. Αρεταίειο Νοσοκομείο	Medisch Centrum Areteio
42. Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης	Nationaal Centrum van het Openbaar Bestuur
43. Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού Α.Ε.	Organisatie voor het beheer van Overheidsmatrieel
44. Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων	Landbouwverzekeringsorganisatie
45. Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων	Dienst Schoolgebouwen

46. Γενικό Επιτελείο Στρατού (1)	Generale Staf van de Landmacht
47. Γενικό Επιτελείο Ναυτικού (1)	Generale Staf van de Zeemacht
48. Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας (1)	Generale Staf van de Luchtmacht
49. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας	Griekse Commissie Kernenergie
50. Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων	Secretariaat-generaal van het Voortgezet Onderwijs

(1) Niet voor oorlogsdoeleinden bestemd materiaal vermeld in bijlage V.

SPANJE

Presidencia del Gobierno	Ministerie van Algemene Zaken
Ministerio de Asuntos Exteriores	Ministerie van Buitenlandse Zaken
Ministerio de Justicia	Ministerie van Justitie
Ministerio de Defensa	Ministerie van Defensie
Ministerio de Hacienda	Ministerie van Financiën
Ministerio de Interior	Ministerie van Binnenlandse Zaken
Ministerio de Fomento	Ministerie van Opbouw
Ministerio de Educación, Cultura y Deportes	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Sport
Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales	Ministerie van Arbeid en Sociale Zaken
Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación	Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening
Ministerio de la Presidencia	Kabinet van de Eerste Minister
Ministerio de Administraciones Públicas	Ministerie van Ambtenarenzaken
Ministerio de Sanidad y Consumo	Ministerie van Volksgezondheid en Consumentenzaken
Ministerio de Economía	Ministerie van Economische Zaken
Ministerio de Medio Ambiente	Ministerie van Milieubeheer
Ministerio de Ciencia y Tecnología	Ministerie van Wetenschappen en Technologie

FRANKRIJK

1. **Ministeries**

— Services du Premier ministre	— Diensten van de Eerste Minister
— Ministère des affaires étrangères	— Ministerie van Buitenlandse Zaken
— Ministère des affaires sociales, du travail et de la solidarité	— Ministerie van Sociale Zaken, Arbeid en Solidariteit
— Ministère de l'agriculture, de l'alimentation, de la pêche et des affaires rurales	— Ministerie van Landbouw, Voedselzaken, Visserij en Plattelandszaken
— Ministère de la culture et de la communication	— Ministerie van Cultuur en Communicatie
— Ministère de la défense (1)	— Ministerie van Defensie
— Ministère de l'écologie et du développement durable	— Ministerie van Ecologie en Duurzame Ontwikkeling
— Ministère de l'économie, des finances et de l'industrie	— Ministerie van Economische Zaken, Financiën en Industrie

— Ministère de l'équipement, des transports, du logement, du tourisme et de la mer	— Ministerie van Infrastructuur, Verkeer, Huisvesting, Toerisme en Zeezaken
— Ministère de la fonction publique, de la réforme de l'Etat et de l'aménagement du territoire	— Ministerie van Ambtenarenzaken, Staatshervorming en Ruimtelijke Ordening
— Ministère de l'intérieur, de la sécurité intérieure et des libertés locales	— Ministerie van Binnenlandse Zaken, Binnenlandse Veiligheid en Locale Vrijheden
— Ministère de la justice	— Ministerie van Justitie
— Ministère de la jeunesse, de l'éducation nationale et de la recherche	— Ministerie van Jeugdzaken, Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek
— Ministère de l'outre-mer	— Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen
— Ministère de la santé, de la famille et des personnes handicapées	— Ministerie van Gezondheid, Gezins- en Gehandicaptenarbeid
— Ministère des sports	— Ministerie van Sport

(*) Niet voor oorlogsdoeleinden bestemd materiaal.

2. **Nationale openbare instellingen**

— Académie de France à Rome	— Vestiging van de Academie van Frankrijk te Rome
— Académie de marine	— Academie van Zeevaart
— Académie des sciences d'outre-mer	— Academie van Wetenschappen betreffende tropische gebieden
— Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS)	— Centraal orgaan van de sociale verzekeringsinstanties
— Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT)	— Nationaal orgaan voor de verbetering van de arbeidsomstandigheden
— Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH)	— Nationaal orgaan voor de verbetering van de huisvesting
— Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM)	— Nationaal orgaan voor de schadeloosstelling van Fransen uit de overzeese gebieden
— Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA)	— Permanent overlegorgaan van de kamers van landbouw
— Bibliothèque nationale de France	— Nationale bibliotheek van Frankrijk
— Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg	— Nationale universiteitsbibliotheek te Straatsburg
— Bibliothèque publique d'information	— Openbare cultuurinformatiebibliotheek
— Caisse des dépôts et consignations	— Bank voor overheidspensioenfondsen en overheidsinvesteringen
— Caisse nationale des autoroutes (CNA)	— Nationaal autosnelwegenfonds
— Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS)	— Nationaal sociale-zekerheidsfonds voor militair personeel
— Centre des monuments nationaux (CMN)	— Centrum voor nationale monumenten
— Caisse de garantie du logement locatif social	— Garantiefonds sociale huurwoningen
— Casa de Velasquez	— Casa de Velasquez (Frans Instituut voor kunst en wetenschap in Madrid)
— Centre d'enseignement zootechnique	— Onderwijscentrum voor zoötechniek
— Centre d'études du milieu et de pédagogie appliquée du ministère de l'agriculture	— Studiecentrum van het Ministerie van Landbouw voor milieu en toegepaste pedagogie, landbouw en aquicultuur
— Centre d'études supérieures de sécurité sociale	— Studiecentrum voor de sociale zekerheid

— Centres de formation professionnelle agricole	— Centra voor de beroepsopleiding in de landbouw
— Centre national d'art et de culture Georges Pompidou	— Nationaal kunst- en cultuurcentrum Georges Pompidou
— Centre national de la cinématographie	— Nationaal centrum voor filmkunde
— Centre national d'études et de formation pour l'enfance inadaptée	— Nationaal onderzoeks- en opleidingscentrum inzake het onderwijs aan gehandicapte kinderen
— Centre national d'études et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts (CEMAGREF)	— Nationaal onderzoeks- en proefcentrum voor apparatuur in civiele technieken voor landbouw, landinrichting, waterbeheer en bosbouw
— Centre national des lettres	— Nationaal centrum voor de letteren
— Centre national de documentation pédagogique	— Nationaal centrum voor onderwijsdocumentatie
— Centre national des oeuvres universitaires et scolaires (CNOUS)	— Nationaal centrum voor studentenvoorzieningen
— Centre hospitalier des Quinze-Vingts	— Medisch centrum „Les Quinze-Vingts"
— Centre national de promotion rurale de Marmilhat	— Nationaal centrum voor beroepsopleiding en bijscholing in de land- en tuinbouw en plattelandsontwikkeling te Marmilhat
— Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS)	— Opleidings- en ondersteuningscentra voor opleiding en sport
— Centres régionaux des œuvres universitaires (CROUS)	— Regionale centra voor studentenvoorzieningen
— Centres régionaux de la propriété forestière	— Regionale centra voor de particuliere bosbouw
— Centre de sécurité sociale des travailleurs migrants	— Centrum voor de sociale zekerheid van migrerende werknemers
— Commission des opérations de bourse	— Controlecommissie voor de beurs
— Conseil supérieur de la pêche	— Hoge Raad voor de Visserij
— Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres	— Instantie voor het behoud van kust- en meergebieden
— Conservatoire national supérieur de musique de Paris	— Nationaal conservatorium te Parijs
— Conservatoire national supérieur de musique de Lyon	— Nationaal conservatorium te Lyon
— Conservatoire national supérieur d'art dramatique	— Nationale school voor de dramatische kunsten
— École centrale – Lyon	— Technische hogeschool en kenniscentrum, Lyon
— École centrale des arts et manufactures	— Nationale technische hogeschool, Parijs
— Ecole du Louvre	— Hogeschool voor kunstwetenschappen, archeologie en restauratietechnieken (Louvre)
— École française d'archéologie d'Athènes	— Frans archeologisch instituut te Athene
— École française d'Extrême-Orient	— Frans instituut voor talen, kunst en archeologie van het Verre Oosten
— École française de Rome	— Frans instituut voor geschiedenis, archeologie en sociale wetenschappen betreffende Italië (Rome)
— École des hautes études en sciences sociales	— Onderzoeksschool voor de sociale wetenschappen
— École nationale d'administration	— Nationale bestuurshogeschool
— École nationale de l'aviation civile (ENAC)	— Nationale school voor de burgerluchtvaart
— École nationale des Chartes	— Nationale school voor archiefwetenschappen
— École nationale d'équitation	— Nationale school voor de rijkunst
— École nationale du génie rural des eaux et des forêts (ENGREF)	— Nationale hogeschool voor apparatuur en civiele technieken voor landbouw, landinrichting, waterbeheer en bosbouw

— Écoles nationales d'ingénieurs	— Nationale technische hogescholen
— École nationale d'ingénieurs des techniques des industries agricoles et alimentaires	— Nationale hogeschool voor landbouw- en voedseltechnologie
— Écoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles	— Nationale landbouwhogescholen
— Ecole nationale du génie de l'eau et de l'environnement de Strasbourg	— Nationale hogeschool voor water- en milieubeheer Straatsburg
— École nationale de la magistrature	— Nationale opleiding voor de rechterlijke macht
— Écoles nationales de la marine marchande	— Nationale hogere zeevaartscholen
— École nationale de la santé publique (ENSP)	— Nationale school voor de volksgezondheid
— École nationale de ski et d'alpinisme	— Nationale school voor skiën en alpinisme
— École nationale supérieure agronomique – Montpellier	— Nationale hogeschool voor agronomie Montpellier
— École nationale supérieure agronomique – Rennes	— Nationale hogeschool voor agronomie Rennes
— École nationale supérieure des arts décoratifs	— Nationale hogeschool voor decoratieve kunst
— École nationale supérieure des arts et industries – Strasbourg	— Nationale technische hogeschool Straatsburg
— École nationale supérieure des arts et industries textiles – Roubaix	— Nationale hogeschool voor de textielindustrie
— Écoles nationales supérieures d'arts et métiers	— Nationale technische hogescholen ENSAM
— École nationale supérieure des beaux-arts	— Nationale hogeschool voor de schone kunsten
— École nationale supérieure des bibliothécaires	— Nationale hogeschool voor het bibliotheekwezen
— École nationale supérieure de céramique industrielle	— Nationale hogeschool voor materiaalkunde en keramische toepassingen
— École nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA)	— Nationale hogeschool voor elektronica en elektronische toepassingen
— École nationale supérieure des industries agricoles alimentaires	— Nationale hogeschool voor de agro-alimentaire industrie
— École nationale supérieure du paysage	— Nationale hogeschool voor landschapsarchitectuur
— Écoles nationales vétérinaires	— Nationale veterinaire scholen
— École nationale de voile	— Nationale zeilschool
— Écoles normales nationales d'apprentissage	— Nationale scholen voor lerarenopleiding beroepsonderwijs
— Écoles normales supérieures	— Nationale opleidingsinstituten voor academici
— École polytechnique	— Poly-technische school (school voor militaire ingenieurs)
— École technique professionnelle agricole et forestière de Meymac (Corrèze)	— School voor land- en bosbouw te Meymac (Corrèze)
— École de sylviculture - Crogny (Aube)	— Bosbouwschool te Crogny (Aube)
— École de viticulture et d'oenologie de la Tour-Blanche (Gironde)	— School voor wijnbouw en oenologie te la Tour-Blanche (Gironde)
— École de viticulture - Avize (Marne)	— Wijnbouwschool te Avize (Marne)
— Hôpital national de Saint-Maurice	— Nationaal medisch centrum te Saint-Maurice
— Établissement national des invalides de la marine (ENIM)	— Nationaal invalideninstituut van de marine

— Établissement national de bienfaisance Koenigswarter	— Nationale instelling voor gehandicapte kinderen en jongeren Koenigswarter
— Établissement de maîtrise d'ouvrage des travaux culturels (EMOC)	— Bureau dat optreedt als opdrachtgever voor bouw- en restauratiewerken van cultureel belang
— Établissement public du musée et du domaine national de Versailles	— Openbaar orgaan museum en nationaal domein van Versailles
— Fondation Carnegie	— Carnegiestichting
— Fondation Singer-Polignac	— Singer-Polignacstichting
— Fonds d'action et de soutien pour l'intégration et la lutte contre les discriminations	— Steun- en actiefonds voor integratie en discriminatiebestrijding
— Institut de l'élevage et de médecine vétérinaire des pays tropicaux (IEMVPT)	— Instituut voor tropische veeteelt en diergeneeskunde
— Institut français d'archéologie orientale du Caire	— Frans archeologisch instituut te Caïro
— Institut français de l'environnement	— Frans instituut voor het milieu
— Institut géographique national	— Nationaal instituut van de cartografie
— Institut industriel du Nord	— Technische hogeschool te Lille
— Institut national agronomique de Paris-Grignon	— Nationaal instituut voor landbouw- en levenswetenschappen te Parijs-Grignon
— Institut national des appellations d'origine (INAO)	— Nationaal instituut voor de oorsprongsbenamingen
— Institut national d'astronomie et de géophysique (INAG)	— Nationaal instituut voor astronomie en aardwetenschappen
— Institut national de la consommation (INC)	— Nationaal instituut voor consumentenvoorlichting
— Institut national d'éducation populaire (INEP)	— Nationale school voor volwasseneneducatie
— Institut national d'études démographiques (INED)	— Nationaal instituut voor demografisch onderzoek
— Institut national des jeunes aveugles – Paris	— Nationaal instiuut voor visueel gehandicapte kinderen en jongeren te Parijs
— Institut national des jeunes sourds – Bordeaux	— Nationaal instituut voor auditief gehandicapte kinderen en jongeren te Bordeaux
— Institut national des jeunes sourds – Chambéry	— Nationaal instituut voor auditief gehandicapte kinderen en jongeren te Chambéry
— Institut national des jeunes sourds – Metz	— Nationaal instituut voor auditief gehandicapte kinderen en jongeren te Metz
— Institut national des jeunes sourds – Paris	— Nationaal instituut voor auditief gehandicapte kinderen en jongeren te Parijs
— Institut national du patrimoine	— Nationaal opleidingsinstituut voor conservatoren en restauratoren
— Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N2.P3)	— Nationaal instituut voor kernfysica en deeltjesfysica
— Institut national de la propriété industrielle	— Nationaal instituut voor industriële eigendom
— Institut national de recherches archéologiques préventives	— Nationaal instituut voor preventief archeologisch onderzoek
— Institut national de recherche pédagogique (INRP)	— Nationaal instituut voor onderwijsonderzoek
— Institut national des sports et de l'éducation physique	— Nationaal instituut voor sport en lichamelijke opvoeding
— Instituts nationaux polytechniques	— Nationale technische hogescholen
— Instituts nationaux des sciences appliquées	— Nationale hogescholen voor onderzoek en toepassing van de techniek
— Institut national supérieur de chimie industrielle de Rouen	— Nationaal hoger instituut voor de industriële chemie te Rouen

— Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA)	— Nationaal instituut voor informatiserings- en automatiseringsonderzoek
— Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS)	— Nationaal instituut voor onderzoek inzake vervoer en de vervoersveiligheid
— Instituts régionaux d'administration	— Regionale hogescholen voor bestuurswetenschappen
— Institut supérieur des matériaux et de la construction mécanique de Saint-Ouen	— Technische hogeschool te Saint-Ouen
— Musée Auguste-Rodin	— Museum Auguste Rodin
— Musée de l'armée	— Legermuseum
— Musée Gustave-Moreau	— Museum Gustave Moreau
— Musée du Louvre	— Museum het Louvre
— Musée du quai Branly	— Museum aan de Quai Branly
— Musée national de la marine	— Nationaal marinemuseum
— Musée national J.-J.-Henner	— Nationaal museum J.-J.-Henner
— Musée national de la Légion d'honneur	— Nationaal museum van het Legion van Eer
— Muséum national d'histoire naturelle	— Nationaal natuurhistorisch museum
— Office de coopération et d'accueil universitaire	— Centrum voor buitenlandse studenten
— Office français de protection des réfugiés et apatrides	— Bureau van Frankrijk voor de bescherming van vluchtelingen en statenloze personen
— Office national de la chasse et de la faune sauvage	— Nationaal bureau voor de jacht en de wilde fauna
— Office national d'information sur les enseignements et les professions (ONISEP)	— Nationaal voorlichtingsbureau van onderwijsrichtingen en beroepen
— Office des migrations internationales (OMI)	— Bureau voor internationale migratie
— Office universitaire et culturel français pour l'Algérie	— Frans bureau voor universitaire en culturele contacten met Algerije
— Palais de la découverte	— Natuurwetenschappelijk museum
— Parcs nationaux	— Nationale parken
— Syndicat des transports parisiens d'Ile-de-France	— Openbaarvervoersautoriteit Parijs en Ile-de-France
— Thermes nationaux - Aix-les-Bains	— Nationale thermaalbaden te Aix-les-Bains

3. **Andere nationale openbare instelling:**

— Union des groupements d'achats publics (UGAP)	— Gezamenlijk aankoop- en verkoopbureau voor de overheid

IERLAND

President's Establishment	Presidentiële staf
Houses of the Oireachtas [Parliament] and European Parliament	Kamers van het Oireachtas [Parlement]; Europees Parlement
Department of the Taoiseach [Prime Minister]	Ministerie van Algemene Zaken
Central Statistics Office	Centraal bureau voor de statistiek

Department of Finance	Ministerie van financiën
Office of the Comptroller and Auditor General	Algemene Rekenkamer
Office of the Revenue Commissioners	Belastingdienst
Office of Public Works	Dienst Openbare Werken
State Laboratory	Nationaal laboratorium
Office of the Attorney General	Bureau van de Attorney General (hoogste rechtsadvisuer van de regering)
Office of the Director of Public Prosecutions	Bureau van het landelijke openbaar ministerie
Valuation Office	Taxatiebureau van de overheid
Civil Service Commission	Centrale aanwervings- en bevorderingscommissie voor de overheidsdienst
Office of the Ombudsman	Bureau van de ombudsman
Chief State Solicitor's Office	Bureau van de juridisch adviseur en vertegenwoordiger, ook in rechte, van de overheid
Department of Justice, Equality and Law Reform	Ministerie van Justitie, Rechtsgelijkheid en Hervorming van het Recht
Courts Service	Facilitaire dienst voor de rechtspleging
Prisons Service	Dienst gevangeniswezen
Office of the Commissioners of Charitable Donations and Bequests	Bureau van de commissie liefdadigheidsgiften en -legaten
Department of the Environment and Local Government	Ministerie van Milieubeheer en Plaatselijk Bestuur
Department of Education and Science	Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen
Department of Communications, Marine and Natural Resources	Ministerie van Communicatie en Marine en Natuurlijke Hulpbronnen
Department of Agriculture and Food	Ministerie van Landbouw en Voedselvoorziening
Department of Transport	Ministerie van Vervoer
Department of Health and Children	Ministerie van Volksgezondheid en Kinderzaken
Department of Enterprise, Trade and Employment	Ministerie van Ondernemingen, Handel en Werkgelegenheid
Department of Arts, Sports and Tourism	Ministerie van Kunstzaken, Sport en Toerisme
Department of Defence	Ministerie van Defensie
Department of Foreign Affairs	Ministerie van Buitenlandse Zaken
Department of Social and Family Affairs	Ministerie van Sociale Zaken en Gezinszaken
Department of Community, Rural and Gaeltacht [Gaelic speaking regions] Affairs	Ministerie van Gemeenschapszaken, Plattelandszaken en het Gaelische Taalgebied
Arts Council	Raad voor de kunsten
National Gallery	National Gallery

ITALIË

1. **Aankopende instanties**

1. Presidenza del Consiglio dei Ministri	Voorzitterschap van de Ministerraad
2. Ministero degli Affari Esteri	Ministerie van Buitenlandse Zaken
3. Ministero dell'Interno	Ministerie van Binnenlandse Zaken
4. Ministero della Giustizia	Ministerie van Justitie
5. Ministero della Difesa(1)	Ministerie van Defensie
6. Ministero dell'Economia e delle Finanze	Ministerie van Economische Zaken en Financiën (vroeger Ministerie van de Schatkist en Ministerie van Financiën)
7. Ministero delle Attività Produttive	Ministerie van Productieve Activiteiten (vroeger Ministerie van Industrie, Handel, Ambachten, Toerisme en Ministerie van Buitenlandse Handel
8. Ministero delle Comunicazioni	Ministerie van Verkeer (vroeger Ministerie van Posterijen en Telecommunicatie)
9. Ministero delle Politiche agricole e forestali	Ministerie van Land- en Bosbouw (vroeger Ministerie van Landbouwrijkdommen)
10. Ministero dell'Ambiente e tutela del Territorio	Ministerie van Milieubeheer en Landschapsbeheer (vroeger Ministerie van Milieu))
11. Ministero delle Infrastrutture e Transporti	Ministerie van Infrastructuurvoorzieningen en Vervoer (Vroeger Ministerie van Vervoer en Ministerie van Openbare Werken)
12. Ministero del Lavoro e delle politiche sociali	Ministerie van Arbeid en Sociale Zaken (vroeger Ministerie van Arbeid en Sociale Zekerheid)
13. Ministero della Salute	Ministerie van Volksgezondheid
14. Ministero dell'Istruzione, Università e Ricerca	Ministerie van Onderwijs, Universiteiten en Onderzoek
15. Ministero per i Beni e le attività culturali	Ministerie van Cultureel Erfgoed en Cultuur

(1)Niet voor oorlogsdoeleinden bestemd materieel.

2. **Andere nationale openbare instelling:**

CONSIP SPA (Concessiehouder Informaticadiensten Overheid) (1)	CONSIP (Concessionaria Servizi Informatici Pubblici)

(1) Centraal aankoopbureau. Deze nationale openbare instelling treedt op als centraal aankoopbureau voor alle ministeries en, op verzoek, ook voor andere openbare instanties op basis van een concessie- of een kaderovereenkomst).

LUXEMBURG

1. Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural: Administration des services techniques de l'agriculture.	Ministerie van Land- en Wijnbouw en Plattelandsontwikkeling: Directoraat technische diensten op het gebied van de landbouw (ASTA)
2. Ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur, de la Coopération et de la Défense: Armée.	Ministerie van Buitenlandse Zaken, van Buitenlandse Handel, van Ontwikkelingssamenwerking en van Defensie: het leger
3. Ministère de l'Education nationale, de la Formation professionnelle et des Sports: Lycées d'enseignement secondaire et d'enseignement secondaire technique.	Ministerie van Onderwijs, Beroepsopleiding en Sport: lycea voor secundair algemeen en technisch onderwijs
4. Ministère de l'Environnement: Administration de l'environnement.	Ministerie van Milieu: hoofdafdeling voor milieuzaken
5. Ministère d'Etat, département des Communications: Entreprise des P et T (Postes seulement).	Staatsministerie, Directoraat commununicatie: Onderneming voor post en telefonie (uitsluitend de posterijen)
6. Ministère de la Famille, de la Solidarité sociale et de la Jeunesse: Maisons de retraite de l'Etat, Homes d'enfants.	Ministerie van Gezinszaken, Maatschappelijke Solidariteit en Jeugdzaken: bejaardenoorden van de staat, kindertehuizen

7. Ministère de la Fonction publique et de la Réforme administrative: Centre informatique de l'Etat, Service central des imprimés et des fournitures de bureau de l'Etat.	Ministerie van Ambtenarenzaken en Bestuurlijke Hervormingen: centraal computercentrum van de overheid, de centrale dienst voor drukwerk en kantoorbenodigdheden van de centrale overheid
8. Ministère de la Justice: Etablissements pénitentiaires.	Ministerie van Justitie: strafinrichtingen
9. Ministère de l'Intérieur: Police grand-ducale, Service national de la protection civile.	Ministerie van Binnenlandse Zaken, nationale politie, nationale dienst civiele bescherming
10. Ministère des Travaux publics: Administration des bâtiments publics; Administration des ponts et chaussées	Ministerie van Openbare Werken, dienst voor overheidsgebouwen, dienst bruggen en wegen

NEDERLAND

Ministerie van Algemene Zaken

— Bestuursdepartement

— Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid

— Rijksvoorlichtingsdienst:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

— Bestuursdepartement

— Agentschap Informatievoorziening Overheidspersoneel (IVOP)

— Centrale Archief Selectiedienst (CAS)

— Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)

— Beheerorganisatie GBA

— Informatie- en Communicatie Technologie Organisatie OOV (ITO)

— Korps landelijke politiediensten

Ministerie van Buitenlandse Zaken

— Directoraat-Generaal Regiobeleid en Consulaire Zaken (DGRC)

— Directoraat-Generaal Politieke Zaken (DGPZ)

— Directoraat-Generaal Internationale Samenwerking (DGIS)

— Directoraat-Generaal Europese Samenwerking (DGES)

— Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden (CBI)

— Centrale diensten ressorterend onder P/PlvS

— Buitenlandse Posten (ieder afzonderlijk)

Ministerie van Defensie

— Bestuursdepartement

— Staf Defensie Interservice Commando (DICO)

— Defensie Telematica Organisatie (DTO)

— Centrale directie van de Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen

— De afzonderlijke regionale directies van de Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen

— Directie Materieel Koninklijke Marine

— Directie Materieel Koninklijke Landmacht

— Directie Materieel Koninklijke Luchtmacht

— Landelijk Bevoorradingsbedrijf Koninklijke Landmacht (LBBKL)

— Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO)

— Logistiek Centrum Koninklijke Luchtmacht

— Koninklijke Marine, Marinebedrijf

Ministerie van Economische Zaken

— Bestuursdepartement

— Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

— Centraal Planbureau (CPB)

— Bureau voor de Industriële Eigendom (BIE)

— Senter

— Staatstoezicht op de Mijnen (SodM)

— Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)

— Economische Voorlichtingsdienst (EVD)

— Nederlandse Organisatie voor Energie en Milieu (Novem)

— Agentschap Telecom

Ministerie van Financiën

— Bestuursdepartement

— Belastingdienst/Automatiseringscentrum

— Belastingdienst

  — de afzonderlijke Directies der Rijksbelastingen

  — Fiscale inlichtingen- en opsporingsdienst (incl. Economische Controledienst (ECD))

  — Belastingdienst/Opleidingen

— Dienst Domeinen

Ministerie van Justitie

— Bestuursdepartement

— Dienst Justitiële Inrichtingen

— Raad voor de Kinderbescherming

— Centraal justitieel Incasso Bureau

— Openbaar Ministerie

— Immigratie- en Naturalisatiedienst

— Nederlands Forensisch Instituut

— Raad voor de Rechtspraak

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

— Bestuursdepartement

— Agentschap Landelijke Service bij Regelingen (LASER)

— Agentschap Plantenziektenkundige Dienst (PD)

— Algemene Inspectiedienst (AID)

— De afzonderlijke regionale beleidsdirecties

— Agentschap Bureau Heffingen

— Dienst Landelijk Gebied (DLG)

— De afzonderlijke regionale beleidsdirecties

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

— Bestuursdepartement

— Inspectie van het Onderwijs

— Inspectie Cultuurbezit

— Centrale Financiën Instellingen

— Nationaal archief

— Rijksdienst voor archeologie

— Rijksarchiefinspectie

— Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid

— Onderwijsraad

— Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie

— Instituut Collectie Nederland

— Raad voor Cultuur

— Rijksdienst voor de Monumentenzorg

— Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

— Bestuursdepartement (Central policy and staff departments)

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

— Bestuursdepartement

— Directoraat-Generaal Luchtvaart

— Directoraat-Generaal Goederenvervoer

— Directoraat-Generaal Personenvervoer

— Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat

— Hoofdkantoor Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat

— De afzonderlijke regionale directies van Rijkswaterstaat

— De afzonderlijke specialistische diensten van Rijkswaterstaat

— Directoraat-Generaal Water

— Inspecteur-Generaal, Inspectie Verkeer en Waterstaat

— Divisie Luchtvaart van de Inspecteur-Generaal, Inspectie Verkeer en Waterstaat

— Divisie Vervoer van de Inspecteur-Generaal, Inspectie Verkeer en Waterstaat

— Divisie Scheepvaart van de Inspecteur-Generaal, Inspectie Verkeer en Waterstaat

— Centrale diensten

— Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI)

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

— Bestuursdepartement

— Directoraat-Generaal Wonen

— Directoraat-Generaal Ruimte

— Directoraat-Generaal Milieubeheer

— Rijksgebouwendienst

— VROM inspectie

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

— Bestuursdepartement

— Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken

— Inspectie Gezondheidszorg

— Inspectie jeugdhulpverlening en jeugdbescherming

— Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

— Sociaal en Cultureel Planbureau

— Agentschap t.b.v. het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Raad van State

Algemene Rekenkamer

Nationale ombudsman

Kanselarij der Nederlandse Orden

Kabinet der Koningin

OOSTENRIJK

1. Bundeskanzleramt	Bondskanselarij
2. Bundesministerium für auswärtige Angelegenheiten	Bondsministerie van Buitenlandse Zaken
3. Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur	Bondsministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur
4. Bundesministerium für Finanzen	Bondsministerie van Financiën
5. Bundesministerium für Gesundheit und Frauen	Bondsministerie voor Gezondheid en Vrouwen
6. Bundesministerium für Inneres	Bondsministerie van Binnenlandse Zaken
7. Bundesministerium für Justiz	Bondsministerie van Justitie
8. Bundesministerium für Landesverteidigung	Bondsministerie van Defensie
9. Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umweltschutz und Wasserwirtschaft	Bondsministerie van Land- en Bosbouw, Milieubeheer en Waterhuishouding
10. Bundesministerium für soziale Sicherheit, Generationen und Konsumentenschutz	Bondsministerie van Sociale Zekerheid, Generaties en Consumentenbescherming
11. Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie	Bondsministerie van Verkeer, Innovatie en Technologie
12. Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit	Bondsministerie van Economische Zaken en Arbeid
13. Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen	Federale Metrologische Dienst
14. Österreichische Forschungs- und Prüfzentrum Arsenal Gesellschaft m.b.H	Oostenrijks Onderzoeks- en Testcentrum „Arsenal Gesellschaft m.b.H"
15. Bundesprüfanstalt für Kraftfahrzeuge	Federaal Keuringsbureau Motorvoertuigen
16. Bundesbeschaffung GmbH	Federaal Aankoopbureau (GmbH)
17. Bundesrechenzentrum GmbH	Federaal Rekencentrum (GmbH)

PORTUGAL

— Presidência do Conselho de Ministros;	Voorzitterschap van de Ministerraad
— Ministério das Finanças;	Ministerie van Financiën
— Ministério da Defesa Nacional; (2)	Ministerie van Defensie

— Ministério dos Negócios Estrangeiros e das Comunidades Portuguesas;	Ministerie van Buitenlandse Zaken en van de Portugese Gemeenschappen
— Ministério da Administração Interna;	Ministerie van Binnenlandse Zaken
— Ministério da Justiça;	Ministerie van Justitie
— Ministério da Economia;	Ministerie van Economische Zaken
— Ministério da Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas;	Ministerie van Landbouw, Plattelandsontwikkeling en Visserij
— Ministério da Educação;	Ministerie van Onderwijs
— Ministério da Ciência e do Ensino Superior;	Ministerie van Wetenschappen en Hoger Onderwijs
— Ministério da Cultura;	Ministerie van Cultuur
— Ministério da Saúde;	Ministerie van Volksgezondheid
— Ministério da Segurança Social e do Trabalho;	Ministerie van Sociale Zekerheid en Arbeid
— Ministério das Obras Públicas, Transportes e Habitação;	Ministerie van Openbare Werken, Verkeer en Woningbouw
— Ministério das Cidades, Ordenamento do Território e Ambiente.	Ministerie van Stedenbouw, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

(*) Niet voor oorlogsdoeleinden bestemd materiaal vermeld in bijlage V.

FINLAND

OIKEUSKANSLERINVIRASTO – JUSTITIEKANSLERSÄMBETET	DIENSTEN VAN HET MINISTERIE VAN JUSTITIE
KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖ — HANDELS- OCH INDUSTRIMINISTERIET	MINISTERIE VAN HANDEL EN INDUSTRIE
Kuluttajavirasto – Konsumentverket	Finse Dienst Consumentenzaken
Kilpailuvirasto – Konkurrensverket	Finse Mededingingsautoritiet
Kuluttajavalituslautakunta – Konsumentklagonämnden	Commissie voor Consumentenklachten
Patentti- ja rekisterihallitus – Patent- och registerstyrelsen	Nationaal Octrooi- en Registratiebestuur
LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ –KOMMUNIKATIONSMINISTERIET	MINISTERIE VAN VERKEER EN COMMUNICATIE
Viestintävirasto – Kommunikationsverket	Finse Communicatieautoriteit
MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ – JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET	MINISTERIE VAN LAND- EN BOSBOUW
Elintarvikevirasto – Livsmedelsverket	Nationaal Voedselagentschap
Maanmittauslaitos – Lantmäteriverket	Nationaal Kadaster van Finland
OIKEUSMINISTERIÖ – JUSTITIEMINISTERIET	MINISTERIE VAN JUSTITIE
Tietosuojavaltuutetun toimisto – Dataombudsmannens byrå	Diensten van de Ombudsman Gegevensbescherming
Tuomioistuimet – domstolar	hoven en rechtbanken
Korkein oikeus – Högsta domstolen	Hoogste Gerechtshof
Korkein hallinto-oikeus – Högsta förvaltningsdomstolen	Hoogste Administratieve rechtbank
Hovioikeudet – hovrätter	Hoven van Beroep
Käräjäoikeudet – tingsrätter	Rechtbanken van eerste aanleg
Hallinto-oikeudet –förvaltningsdomstolar	Administratieve rechtbanken

Markkinaoikeus - Marknadsdomstolen	Handelsrechtbank
Työtuomioistuin – Arbetsdomstolen	Arbeidsrechtbank
Vakuutusoikeus – Försäkringsdomstolen	Verzekeringsrechtbank
Vankeinhoitolaitos – Fångvårdsväsendet	Dienst Gevangeniswezen
OPETUSMINISTERIÖ — UNDERVISNINGSMINISTERIET	MINISTERIE VAN ONDERWIJS
Opetushallitus — Utbildningsstyrelsen	Nationale Onderwijsraad
Valtion elokuvatarkastamo — Statens filmgranskningsbyrå	Finse Filmkeuring
PUOLUSTUSMINISTERIÖ – FÖRSVARSMINISTERIET	MINISTERIE VAN DEFENSIE
Puolustusvoimat (1)– Försvarsmakten	Finse strijdkrachten
SISÄASIAINMINISTERIÖ – INRIKESMINISTERIET	MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN
Väestörekisterikeskus –Befolkningsregistercentralen	Bevolkingsregister
Keskusrikospoliisi – Centralkriminalpolisen	Landelijke Gerechtelijke Politie
Liikkuva poliisi – Rörliga polisen	Landelijke Verkeerspolitie
Rajavartiolaitos (1) –Gränsbevakningsväsendet	Grenspolitie
SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ	MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID EN SOCIALE VOORZIENINGEN
Työttömyysturvalautakunta – Arbetslöshetsnämnden	Dienst Werkloosheidsuitkeringen
Tarkastuslautakunta – Prövningsnämnden	Instantie voor hoger beroep
Lääkelaitos – Läkemedelsverket	Nationaal Geneesmiddelenagentschap
Terveydenhuollon oikeusturvakeskus – Rättsskyddscentralen för hälsovården	Nationale Centrum voor Medisch-Juridische Aangelegenheden
Tapaturmavirasto – Olycksfallsverket	Dienst Ongevallen
Säteilyturvakeskus – Strålsäkerhetscentralen	Agentschap voor Stralingsbescherming en Nucleaire Veiligheid
TYÖMINISTERIÖ – ARBETSMINISTERIET	MINISTERIE VAN ARBEID
Valtakunnansovittelijain toimisto – Riksförlikningsmännens byrå	Diensten van de Nationale Bemiddelaar
Valtion turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset – Statliga förläggningar för asylsökande	Landelijke Opvangcentra voor Asielzoekers
Työneuvosto – Arbetsrådet i Finland	Arbeidsraad
ULKOASIAINMINISTERIÖ – UTRIKESMINISTERIET	MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
VALTIOVARAINMINISTERIÖ – FINANSMINISTERIET	MINISTERIE VAN FINANCIËN
Valtiontalouden tarkastusvirasto – Statens revisionsverk	Rekenkamer
Valtiokonttori – Statskontoret	Thesaurie
Valtion työmarkkinalaitos – Statens arbetsmarknadsverk	Landelijke Dienst Arbeidsmarkt
Verohallinto – Skatteförvaltningen	Belastingdienst
Tullilaitos – Tullverket	Douane
Valtion vakuusrahasto – Statsgarantifonden	Staatsgarantiefonds
YMPÄRISTÖMINISTERIÖ – MILJÖMINISTERIET	MINISTERIE VAN MILIEUBEHEER

(1) Niet voor oorlogsdoeleinden bestemd materiaal.

ZWEDEN

A	
Akademien för de fria konsterna	Koninklijke Kunstacademie
Alkoholinspektionen	Alcoholinspectie
Alkoholsortimentsnämnden	Commissie voor Alcoholhoudende Producten
Allmänna pensionsfonden	Algemeen Pensioenfonds
Allmänna reklamationsnämnd	Nationale Commissie voor Consumentenklachten
Ambassader	Ambassades
Arbetsdomstolen	Arbeidsrechtbank
Arbetsgivarverk, statens	Nationale Dienst van Overheidswerkgevers
Arbetslivsfonden	Arbeidsfonds
Arbetslivsinstitutet	Nationaal Instituut voor de Arbeid
Arbetsmarknadsstyrelsen	Dienst Arbeidsvoorziening
Arbetsmiljöfonden	Arbeidsmilieufonds
Arbetsmiljöinstitutet	Nationaal Instituut voor het Arbeidsmilieu
Arbetsmiljönämnd, statens	Commissie Arbeidsmilieu voor het Overheidspersoneel
Arbetsmiljöverket	Zweedse Arbeidsmilieu-autoriteit
Arkitekturmuseet	Architectuurmuseum
Arrendenämnder (12)	Commissie Pachtgeschillen (12)
B	
Banverket	Nationaal Spoorwegbestuur
Barnombudsmannen	Kinderombudsman
Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens	Nationale Raad Evaluatie Medische Methodiek
Besvärsnämnden för rättshjälp	Klachtencommissie Rechtsbijstand
Biografbyrå, statens	Filmkeuring
Biografiskt lexikon, svenskt	Zweeds biografisch Lexicon
Birgittaskolan	Birgittaskolan
Blekinge tekniska högskola	Technische Hogeschool Blekinge
Bokföringsnämnden	Zweedse Commissie voor de Jaarverslaggeving
Bostadskreditnämnd, statens (BKN)	Nationaal Waarborgfonds voor Hypothecair krediet
Boverket	Huisvestingsdienst
Brottsförebyggande rådet	Nationale Raad voor Misdaadpreventie
Brottsoffermyndigheten	Agentschap voor Slachtofferhulp
Brottsskadenämnden	Commissie Criminele Schade
Byggforskningsrådet	Raad Bouwonderzoek

C	
Centrala försöksdjursnämnden	Centraal Comité voor Proefdieren
Centrala studiestödsnämnden	Centrale Commissie Studiesteun
Centralnämnden för fastighetsdata	Centrale Commissie Vastgoedgegevens
D	
Danshögskolan	Dansacademie
Datainspektionen	Inspectoraat Computergegevens
Delegationen för utländska investeringar Sverige, ISA	Agentschap voor buitenlandse investeringen in Zweden
Departementen	Ministeries
Domstolsverket	Nationaal Bestuur van de Rechtbanken
Dramatiska institutet	Instituut voor Dramatische Kunsten
E	
Ekeskolan	Ekeskolan
Ekobrottsmyndigheten	Bureau voor Economische Criminaliteit
Ekonomistyrningsverket	Nationale Autoriteit voor Financieel Management
Elsäkerhetsverket	Nationale Dienst voor Elektrische Veiligheid
Energimyndigheten, statens	Nationaal Energiebestuur
EU/FoU-rådet	Raad voor O&O in EU-kader
Exportkreditnämnden	Commissie voor Kredietverzekering bij Export
Exportråd, Sveriges	Zweedse Exportraad
F	
Fastighetsmäklarnämnden	Toezichtscommissie voor Vastgoedmakelaars
Fastighetsverk, statens	Nationale Vastgoedraad
Fideikommissnämnden	Commissie Fideï-Commis
Finansinspektionen	Financiële Inspectie
Fiskeriverket	Nationaal Visserijbestuur
Flygmedicincentrum	Centrum voor Luchtvaartgeneeskunde
Flygtekniska försöksanstalten	Instituut voor Luchtvaartonderzoek
Folkhälsoinstitut,statens	Nationaal Instituut voor Volksgezondheid
Fonden för fukt- och mögelskador	Fonds voor Vocht- en Schimmelschade
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas	Zweedse Onderzoeksraad voor Milieu, Landbouwwetenschappen en Ruimtelijke Ordening
Fortifikationsverket	Dienst Militaire Gebouwen
Förlikningsmannaexpedition, statens	Diensten van de Nationale Bemiddelaar
Försvarets forskningsanstalt	Nationaal Instituut voor Defensieonderzoek
Försvarets materielverk	Aankoopcentrale Defensiematerieel
Försvarets radioanstalt	Nationaal Radio-Instituut Defensie
Försvarshistoriska museer, statens	Nationaal Museum voor Militaire Geschiedenis

Försvarshögskolan	Militaire Hogeschool
Försvarsmakten	Zweedse Strijdkrachten
Försäkringskassorna (21)	Socialeverzekeringskassen (21)
G	
Gentekniknämnden	Centrale Adviescommissie voor Gentechnologie
Geologiska undersökning, Sveriges	Geologisch Onderzoek van Zweden
Geotekniska institut, statens	Nationaal Geotechnisch Instituut
Giftinformationscentralen	Centraal Vergiftigingencentrum
Glesbygdsverket	Nationaal Agentschap voor Plattelandsontwikkeling
Grafiska institutet och institutet för högre kommunikation- och reklamutbildning	Grafisch Instituut en Hogeschool voor Communicatie en Reclame
Granskningsnämnden för radio och TV	Toezichtscommissie Radio en TV
Göteborgs universitet	Universiteit van Göteborg
H	
Handelsflottans kultur- och fritidsråd	Raad voor Cultuur en Vrije Tijd van de Koopvaardij
Handelsflottans pensionsanstalt	Pensioeninstituut van de Koopvaardij
Handikappombudsmannen	Diensten van de Ombudsman Gehandicapten
Handikappråd, statens	Nationale Gehandicaptenraad
Haverikommission, statens	Nationale Averijcommissie
Historiska museer, statens	Nationale Historische Musea
Hjälpmedelsinstitutet	Instituut voor Hulpmiddelen voor gehandicapten
Hovrätterna (6)	Hoven van Beroep (6)
Hyresnämnder (12)	Huurcommissies (12)
Häktena (30)	Huizen van Bewaring (30)
Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd	Commissie Medische Aansprakelijkheid
Högskolan Dalarna	Hogeschool van Dalarna
Högskolan i Borås	Hogeschool van Borås
Högskolan i Gävle	Hogeschool van Gävle
Högskolan i Halmstad	Hogeschool van Halmstad
Högskolan i Kalmar	Hogeschool van Kalmar
Högskolan i Karlskrona/Ronneby	Hogeschool van Karlskrona/Ronneby
Högskolan i Kristianstad	Hogeschool van Kristianstad
Högskolan i Skövde	Hogeschool van Skövde
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla	Hogeschool van Trollhättan/Uddevalla
Högskolan på Gotland	Hogeschool van Gotland
Högskoleverket	Nationale Dienst voor het Hoger Onderwijs
Högsta domstolen	Hoogste Gerechtshof

I	
Idrottshögskolan i Stockholm	Sporthogeschool van Stockholm
Inspektionen för strategiska produkter	Inspectoraat voor Strategische Goederen
Institut för byggnadsforskning, statens	Nationaal Instituut voor Bouwonderzoek
Institut för ekologisk hållbarhet, statens	Nationaal Instituut voor Ecologische Duurzaamheid
Institut för kommunikationsanalys, statens	Nationaal Instituut voor Communicatieonderzoek
Institut för psykosocial miljömedicin, statens	Nationaal Instituut voor psychosociale gezondheidszorg
Institut för särskilt utbildningsstöd	Instituut voor Bijzondere Opleidingssteun
Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering	Instituut voor Evaluatie van het Arbeidsmarktbeleid
Institutet för rymdfysik	Instituut voor Ruimtefysica
Institutionsstyrelse, Statens	Nationaal Bestuur van de Instellingen
Insättnigsgarantinämnden	Depositogarantiecommissie
Integrationsverket	Integratiedienst
Internationella adoptionsfrågor, Statens nämnd för	Nationale Commissie voor Internationale Adoptievraagstukken
Internationella programkontoret för utbildningsområdet	Internationaal Programmabureau voor Onderwijs en Opleiding
J	
Jordbruksverk, statens	Nationale Landbouwdienst
Justitiekanslern	Diensten van het ministerie van Justitie
Jämställdhetsombudsmannen	Ombudsman Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen
K	
Kammarkollegiet	Kroonraad voor het beheer van het onroerend goed van de Zweedse Staat
Kammarrätterna (4)	Beroepscolleges voor fiscale en administratieve zaken (4)
Karlstads universitet	Universiteit van Karlstad
Karolinska Institutet	Karolinska Instituut
Kemikalieinspektionen	Inspectoraat Chemicaliën
Kommerskollegium	Kamer van Koophandel
Koncessionsnämnden för miljöskydd	Commissie voor het toekennen van vergunningen in het kader van de Milieubescherming
Konjunkturinstitutet	Conjunctuurinstituut
Konkurrensverket	Zweedse Dienst voor de Mededinging
Konstfack	Konstfack (Kunstuniversiteit van Stockholm)
Konsthögskolan	Kunsthogeschool
Konstmuseer, statens	Nationale Kunstmusea
Konstnärsnämnden	Kunstenaarscommissie
Konstråd, statens	Nationale Kunstraad
Konsulat	Consulaten
Konsumentverket	Consumentendienst
Kriminaltekniska laboratorium, statens	Nationaal Forensisch Laboratorium
Kriminalvårdens regionkanslier (4)	Regionale Besturen Penitentiaire Instellingen (4)

Kriminalvårdsanstalterna (35)	Lokale penitentiaire instellingen (35)
Kriminalvårdsstyrelsen	Nationaal BestuurPenitentiaire Instellingen
Kristinaskolan	Kristinaskolan
Kronofogdemyndigheterna (10)	Diensten van gerechtsdeurwaarders (10)
Kulturråd, statens	Nationale Cultuurraad
Kungl. Biblioteket	Koninklijke Bibliotheek
Kungl. Konsthögskolan	Koninklijke Kunstacademie
Kungl. Musikhögskolan	Koninklijke Muziekacademie van Stockholm
Kungl. Tekniska högskolan	Koninklijke Technische Hogeschool
Kustbevakningen	Zweedse Kustwacht
Kvalitets- och kompetensråd, statens	Nationale Raad voor Kwaliteit en Vakbekwaamheid
Kärnkraftinspektion, statens	Nationaal Inspectoraat Kernenergie
L	
Lagrådet	Wetgevingsraad
Lantbruksuniveritet, Sveriges	Zweedse Landbouwuniversiteit
Lantmäteriverket	Nationaal Kadaster
Linköpings universitet	Universiteit van Linköping
Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet	Koninklijk Arsenaal
Livsmedelsverk, statens	Nationale Dienst Levensmiddelen
Ljud- och bildarkiv, statens	Nationaal Beeld- en Geluidsarchief
Lotteriinspektionen	Loterijinspectie
Luftfartsverket	Luchtvaartbestuur
Luleå tekniska universitet	Technische Universiteit van Luleå
Lunds universitet	Universiteit van Lunds
Läkemedelsverket	Geneesmiddelenagentschap
Länsarbetsnämnderna (20)	Districtscommissies Arbeid (20)
Länsrätterna (23)	Districtsrechtbanken(23)
Länsstyrelserna (21)	Districtsbesturen(21)
Lärarhögskolan i Stockholm	Hogeschool voor lerarenopleiding van Stockholm
M	
Malmö högskola	Universiteit van Malmö
Manillaskolan	Manillaskolan (Bijzondere school voor dove en slechthorende kinderen)
Marknadsdomstolen	Handelsrechtbank
Medlingsinstitutet	Mediation Instituut
Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges	Zweeds Meteorologisch en Hydrologisch Instituut
Migrationsverket	Zweedse Migratiedienst
Militärhögskolor	Militaire Academies
Mitthögskolan	Mitthögskolan-hogeschool
Moderna museet	Museum voor Moderne Kunst

Museer för världskultur, statens	Nationale Musea voor Wereldcultuur
Musiksamlingar, statens	Nationale Muziekcollectie
Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning	Dienst Gekwalificeerd Beroepsonderwijs
Myndigheten för Sveriges nätuniversitet	Dienst e-Universiteit Zweden
Mälardalens högskola	Hogeschool van Mälardalen
N	
Nationalmuseum	Nationaal Museum
Nationellt centrum för flexibelt lärande	Nationaal Centrum voor Flexibel Leren
Naturhistoriska riksmuseet	Natuurhistorisch Rijksmuseum
Naturvårdsverket	Dienst Natuurzorg
Nordiska Afrikainstitutet	Instituut voor Noordelijk Afrika
Notarienämnden	Commissie Griffiers
Nämnden för offentlig upphandling	Nationale Raad voor Overheidsopdrachten
O	
Ombudsmannen mot diskriminering på grundav sexuell läggning	Diensten van de Ombudsman voor discriminatie wegens sexuele geaardheid
Ombudsmannen mot etnisk diskriminering	Diensten van de Ombudsman voor discriminatie op grond van etnische afstamming
Operahögskolan i Stockholm	Hogeschool voor Opera van Stockholm
P	
Patent- och registreringsverket	Octrooi- en Registratiebureau
Patentbesvärsrätten	Appelinstantie Octrooien
Pensionsverk, statens	Nationale Dienst voor Ambtenarenpensioenen
Person- och adressregisternämnd, statens	Landelijk Bevolkingsregister
Pliktverk, Totalförsvarets	Nationaal Agentschap voor de Dienstplicht
Polarforskningssekretariatet	Secretariaat voor Polair Onderzoek
Polismyndigheter (21)	Politieautoriteiten (21)
Post- och telestyrelsen	Bestuur Post- en Telecommunicatie
Premiepensionsmyndigheten	Autoriteit Premiereservepensioenen
Presstödsnämnden	Commissie Perssteun
R	
Radio- och TV–verket	Dienst Radio en Televisie
Regeringskansliet	Ministeries en Kabinetten
Regeringsrätten	Hoogste juridische instantie voor bestuurszaken
Revisorsnämnden	Toezichtscommissie van Overheidsaccountants
Riksantikvarieämbetet	Rijksdienst Monumentenzorg en Historische Verzamelingen
Riksarkivet	Rijksarchief
Riksbanken	Zweedse Centrale Bank

Riksdagens förvaltningskontor	Administratieve diensten van het Zweedse parlement
Riksdagens ombudsmän	Parlementaire ombudsman
Riksdagens revisorer	Accountants van het Zweedse Parlement
Riksförsäkringsverket	Rijksdienst voor de Sociale Zekerheid
Riksgäldskontoret	Dienst Staatsschuld
Rikspolisstyrelsen	Rijkspolitiebestuur
Riksrevisionsverket	Rekenkamer
Riksskatteverket	Rijksbelastingdienst
Rikstrafiken	Nationaal Bestuur Openbaar Vervoer
Riksutställningar, Stiftelsen	Stichting Nationale Tentoonstellingen
Riksåklagaren	Diensten van de Procureur-Generaal
Rymdstyrelsen	Nationaal Bestuur voor de Ruimtevaart
Råd för byggnadsforskning, statens	Nationale Raad Bouwonderzoek
Rådet för grundläggande högskoleutbildning	Raad voor het gewone hoger onderwijs
Räddningsverk, statens	Zweedse Reddingsdiensten
Rättshjälpsmyndigheten	Nationale Autoriteit Rechtsbijstand
Rättsmedicinalverket	Nationale Dienst voor Forensische Geneeskunde
S	
Sameskolstyrelsen och sameskolor	Sami-onderwijsbestuur en Sami-scholen
Sametinget	Sami-Parlement
Sjöfartsverket	Dienst Zeevaart
Sjöhistoriska museer, statens	Nationale musea voor maritieme geschiedenis
Skattemyndigheterna (10)	Belastingdiensten (10)
Skogsstyrelsen	Nationaal Bosbestuur
Skolverk, statens	Rijksdienst voor het lager- en middelbaar onderwijs
Smittskyddsinstitutet	Zweeds Instituut voor de Bescherming tegen Infectieziekten
Socialstyrelsen	Nationale Gezondheids- en Welzijnsraad
Specialpedagogiska institutet	Zweeds instituut voor buitengewoon onderwijs
Specialskolemyndigheten	Nationaal Bestuur van de scholen voor kinderen met een handicap of leermoeilijkheden
Språk- och folkminnesinstitutet	Instituut voor Taal en Folklore
Sprängämnesinspektionen	Nationaal Inspectoraat Springstoffen
Statens personregisternämnd, SPAR-nämnden	Rijksdienst Bevolkingsregister
Statistiska centralbyrån	Centraal Bureau voor de Statistiek
Statskontoret	Bureau voor Overheidsmanagement
Stockholms universitet	Universiteit van Stockholm
Strålskyddsinstitut, statens	Zweeds Instituut voor Stralingsbescherming
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll	Zweedse Dienst voor Erkenning en Overeenstemmingsbeoordeling
Styrelsen för internationell utvecklings- samarbete, SIDA	Zweeds Agentschap voor Internationale Ontwikkelingssamenwerking

Styrelsen för psykologiskt försvar	Bestuur voor Psychologische Verdediging
Svenska institutet	Svenska institutet
Säkerhetspolisen	Zweedse Veiligheidsdienst
Södertörns högskola	Södertörns högskola
T	
Talboks- och punktskriftsbiblioteket	Bibliotheek van gesproken boeken en publicaties in braille
Teaterhögskolan	Theaterhogeschool
Tekniska museet, stiftelsen	Stichting Technologiemuseum
Tingsrätterna (72)	Rechtbanken van eerste aanleg (72)
Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet	Commissie voor benoemingsvoordrachten in het rechtswezen
Totalförsvarets forskningsinstitut	Researchinstituut Defensie
Transportforskningsberedningen	Instantie voor Transportonderzoek
Transportrådet	Transportraad
Tullverket	Douaneadministratie
Turistdelegationen	Autoriteit voor Toerisme
U	
Umeå universitet	Universiteit van Umeå
Ungdomsstyrelsen	Nationale Jeugdraad
Uppsala universitet	Universiteit van Uppsala
Utlänningsnämnden	Commissie Vreemdelingen
Utsädeskontroll, statens	Zweeds Insituut voor controle en certificering van zaden
V	
Valmyndigheten	Kiesraad
Vatten- och avloppsnämnd, statens	Nationale Commissie Watervoorziening en rioleringen
Vattenöverdomstolen	Hogere juridische instantie voor watervraagstukken
Verket för högskoleservice (VHS)	Nationale Dienst voor het Hoger Onderwijs (VHS)
Verket för innovationssystem (VINNOVA)	Dienst Innovatiesystemen (VINNOVA)
Verket för näringslivsutveckling (NUTEK)	Dienst Ontwikkeling van het Bedrijfsleven (NUTEK)
Vetenskapsrådet	Zweedse Wetenschapsraad
Veterinärmedicinska anstalt, statens	Nationaal Veterinair Instituut
Vägverket	Bestuur der Wegen
Vänerskolan	Vänerskolan
Växjö universitet	Universiteit van Växjö
Växtsortnämnd, statens	Nationale Commissie) voor Plantenrassen

Å	
Åklagarmyndigheterna	Regionale openbare ministeries (6)
Åsbackaskolan	Åsbackaskolan
Ö	
Örebro universitet	Universiteit van Örebro
Östervångsskolan	Östervångsskolan
Överbefälhavaren	Opperbevelhebber van de Strijdkrachten
Överstyrelsen för civil beredskap	Hoger Bestuur voor civiele rampenplannen

VERENIGD KONINKRIJK

— Cabinet Office	— Algemene Zaken
Civil Service College	Dienst vorming hoger overheidspersoneel
Office of the Parliamentary Counsel	Juridische dienst van het Parlement
— Central Office of Information	— Centrale voorlichtingsdienst
— Charity Commission	— Commissie liefdadigheid
— Crown Prosecution Service	— Openbaar ministerie in strafzaken
— Crown Estate Commissioners (Vote Expenditure Only)	— Commissarissen staatsdomeinen (alleen de uitgaven in het kader van de goedgekeurde toelage)
— HM Customs and Excise	— Dienst douane en accijnzen
— Department for Culture, Media and Sport	— Ministerie van cultuur, media en sport
British Library	British Library
British Museum	British Museum
Historic Buildings and Monuments Commissionfor England (English Heritage)	Commissie historische gebouwen en monumenten in Engeland (Engels patrimonium)
Imperial War Museum	Oorlogsmuseum voor de 20e eeuw
Museums and Galleries Commission	Commissie musea en kunstcollecties
National Gallery	National Gallery
National Maritime Museum	Nationaal scheepvaartmuseum
National Portrait Gallery	National Portrait Gallery
Natural History Museum	Natuurhistorisch museum
Royal Commission on Historical Manuscripts	Koninklijke Commissie voor historische handschriften
Royal Commission on Historical Monuments of England	Koninlijke Commissie voor historische monumenten van Engeland
Royal Fine Art Commission (England)	Koninklijke kunstcommissie (Engeland)
Science Museum	Wetenschapsmuseum
Tate Gallery	Tate Gallery
Victoria and Albert Museum	Victoria and Albert Museum
Wallace Collection	Wallace Collection

— Department for Education and Skills	— Ministerie van onderwijs en vaardigheden
Higher Education Funding Council for England	Raad voor de financiering van het hoger onderwijs in Engeland
— Department for Environment, Food and Rural Affairs	— Ministerie van milieubeheer, voedselvoorziening en plattelandszaken
Agricultural Dwelling House Advisory Committees	Adviescomités voor dienstwoningen in de landbouw
Agricultural Land Tribunals	Rechtbanken voor pachtzaken en andere geschillen op landbouwgebied
Agricultural Wages Board and Committees	Looncommissies en –comités voor de landbouw
Cattle Breeding Centre	Centrum voor de veehouderij
Countryside Agency	Agentschap voor het platteland
Plant Variety Rights Office	Bureau voor kwekersrechten
Royal Botanic Gardens, Kew	Koninklijke plantentuin, Kew
Royal Commission on Environmental Pollution	Koninklijke Commissie milieuvervuiling
— Department of Health	— Ministerie van volksgezondheid
Central Council for Education and Training in Social Work	Centrale Raad voor educatie en opleiding in maatschappelijk werk
Dental Practice Board	Bureau tandheelkundige behandelingen
National Board for Nursing, Midwifery and Health Visiting for England	Nationale dienst voor verpleging, kraamzorg en huisbezoek voor Engeland
National Health Service Strategic Health Authorities and Trusts	Autoriteiten en trusts voor het gezondheidsbeleid van de NHS (Nationale gezondheidsdienst)
Prescription Pricing Authority	Autoriteit medische tarieven
Public Health Service Laboratory Board	Bureau voor de laboratoria van de openbare gezondheidsdienst
UK Central Council for Nursing, Midwifery and Health Visiting	Centrale Raad van het VK voor verpleging, kraamzorg en thuisverpleging
— Department for International Development	— Ministerie van internationale ontwikkeling
— Department for National Savings	— Instantie voor nationale spaargelden
— Department for Transport	— Ministerie van verkeer
Maritime and Coastguard Agency	Dienst maritieme veiligheid en kustwacht
— Department for Work and Pensions	— Ministerie van arbeid en pensioenen
Disability Living Allowance Advisory Board	Adviesraad onderhoudsuitkeringen voor gehandicapten
Independent Tribunal Service	Beroepsinstantie voor sociale zaken
Medical Boards and Examining Medical Officers (War Pensions)	Medische colleges en keuringsartsen (oorlogspensioenen)
Occupational Pensions Regulatory Authority	Regelgevende instantie voor bedrijfspensioenen
Regional Medical Service	Regionale geneeskundige dienst
Social Security Advisory Committee	Adviescommissie voor de sociale zekerheid
— Department of the Procurator General and Treasury Solicitor	— Bureau procureur-generaal en juridisch advies
Legal Secretariat to the Law Officers	Juridisch secretariaat voor het openbaar ministerie

— Department of Trade and Industry	— Ministerie van handel en industrie
Central Transport Consultative Committees	Centrale overlegcomités voor vervoer
Competition Commission	Commissie mededinging
Electricity Committees	Elektriciteitscomités
Employment Appeal Tribunal	Rechtbank van beroep voor arbeidsgeschillen
Employment Tribunals	Rechtbanken voor arbeidsgeschillen
Gas Consumers' Council	Consumentenraad voor de gassector
National Weights and Measures Laboratory	Nationaal laboratorium voor maten en gewichten
Office of Manpower Economics	Adviesbureau lonen
Patent Office	Octrooibureau
— Export Credits Guarantee Department	— Dienst exportkredietgarantie
— Foreign and Commonwealth Office	— Ministerie van buitenlandse zaken en Gemenebestzaken
Wilton Park Conference Centre	Wilton Park Conference Centre
— Government Actuary's Department	— Actuarieel regeringsdepartement
— Government Communications Headquarters	— Inlichtingendienst van de regering
— Home Office	— Ministerie van binnenlandse zaken
Boundary Commission for England	Commissie voor de vaststelling van de kiesdricten van Engeland
Gaming Board for Great Britain	Bureau voor kansspelen in Groot-Brittannië
Inspectors of Constabulary	Inspectiedienst politieorganisaties
Parole Board and Local Review Committees	Commissie en plaatselijke beoordelingscomités inzake voorlopige invrijheidstelling
— House of Commons	— Lagerhuis
— House of Lords	— Hogerhuis
— Inland Revenue, Board of	— Belastingdienst
— Lord Chancellor's Department	— Ministerie van justitie
Circuit Offices and Crown, County and Combined Courts (England and Wales)	Bureaus van de rechterlijke ressorten, rechtbanken voor strafzaken, arrondissementsrechtbanken en gecombineerde rechtbanken
Combined Tax Tribunal	Beroepsinstanties voor accijnzen, BTW en inkomstenbelasting
Council on Tribunals	Raad voor de rechtbanken
Court of Appeal - Criminal	Hof van beroep – strafzaken
Immigration Appellate Authorities	Instanties van beroep voor immigratiegeschillen
Immigration Adjudicators	Arbiters in immigratiegeschillen
Immigration Appeals Tribunal	Rechtbank van beroep voor immigratiegeschillen
Lands Tribunal	Rechtbank voor eigendomsgeschillen en pachtzaken
Law Commission	Juridische Commissie
Legal Aid Fund (England and Wales)	Fonds voor rechtsbijstand (Engeland en Wales)
Office of the Social Security Commissioners	Raad van beroep in sociale zaken
Pensions Appeal Tribunals	Rechtbanken van beroep voor geschillen in verband met oorlogspensioenen

Public Trust Office	Bureau voor financiële bescherming en sociale bijstand bij geestelijk onvermogen
Supreme Court Group (England and Wales)	Groep hogere rechtscolleges (Engeland en Wales)
Transport Tribunal	Rechtbank voor vervoerszaken
— Ministry of Defence	— Ministerie van defensie
Meteorological Office	Weerkundige dienst
Defence Procurement Agency	Dienst defensieaankopen
— National Assembly for Wales	— Nationale Assemblee van Wales
Higher Education Funding Council for Wales	Raad voor de financiering van het hoger onderwijs in Wales
Local Government Boundary Commission for Wales	Commissie voor de vaststelling van de kiesdricten voor het plaatselijk bestuur in Wales
Royal Commission for Ancient and Historical Monuments in Wales	Koninklijke Commissie voor historische monumenten in Wales
Valuation Tribunals (Wales)	Fiscale rechtbanken (Wales)
Welsh National Health Service Authorities and Trusts	Autoriteiten en trusts van de NHS (Nationale gezondheidsdienst) van Wales
Welsh Rent Assessment Panels	Huuradviescommissies voor Wales
Welsh National Board for Nursing, Midwifery and Health Visiting	Nationaal bureau voor verpleging, kraamzorg en thuiszorg van Wales
— National Audit Office	— Nationale rekenkamer
— National Investment and Loans Office	— Nationale dienst voor investeringen en leningen
— Northern Ireland Assembly Commission	— Commissie van de Assemblee van Noord-Ierland
— Northern Ireland Court Service	— Dienst voor de rechtbanken van Noord-Ierland
Coroners Courts	Rechtbanken voor onderzoek in geval van een gewelddadige, onnatuurlijke of plotselinge dood
County Courts	Arrondissementsrechtbanken
Court of Appeal and High Court of Justice in Northern Ireland	Hof van Beroep en hogere rechtbanken in Noord-Ierland
Crown Court	Rechtbank voor strafzaken
Enforcement of Judgements Office	Dienst tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen
Legal Aid Fund	Fonds voor rechtsbijstand
Magistrates Courts	Politierechtbanken
Pensions Appeals Tribunals	Rechtbanken van beroep voor geschillen in verband met oorlogspensioenen
— Northern Ireland, Department for Employment and Learning	— Noord-Ierland; Ministerie van werkgelegenheid en opleiding
— Northern Ireland, Department for Regional Development	— Noord-Ierland; Ministerie van regionale ontwikkeling
— Northern Ireland, Department for Social Development	— Noord-Ierland; Ministerie van sociale ontwikkeling
— Northern Ireland, Department of Agriculture and Rural Development	— Noord-Ierland; Ministerie van landbouw en plattelandsontwikkeling
— Northern Ireland, Department of Culture, Arts and Leisure	— Noord-Ierland; Ministerie van cultuur, kunst en vrijetijdsbesteding
— Northern Ireland, Department of Education	— Noord-Ierland; Ministerie van onderwijs
— Northern Ireland, Department of Enterprise, Trade and Investment	— Noord-Ierland; Ministerie van ondernemingen, handel en investeringen
— Northern Ireland, Department of the Environment	— Noord-Ierland; Ministerie van milieu
— Northern Ireland, Department of Finance and Personnel	— Noord-Ierland; Ministerie van financiën en ambtenarenzaken
— Northern Ireland, Department of Health, Social Services and Public Safety	— Noord-Ierland; Ministerie van volksgezondheid, sociale voorzieningen en openbare veiligheid
— Northern Ireland, Department of Higher and Further Education, Training and Employment	— Noord-Ierland; Ministerie van hoger en voortgezet onderwijs, opleiding en werkgelegenheid
— Northern Ireland, Office of the First Minister and Deputy First Minister	— Noord-Ierland; Diensten van de eerste minister en de vice-eerste minister

— Northern Ireland Office	— Bureau voor Noord-Ierland
Crown Solicitor's Office	Bureau van de juridisch adviseur en vertegenwoordiger, ook in rechte, van de overheid
Department of the Director of Public Prosecutions for Northern Ireland	Bureau van het openbaar ministerie voor Noord-Ierland
Forensic Science Agency of Northern Ireland	Forensisch instituut van Noord-Ierland
Office of Chief Electoral Officer for Northern Ireland	Bureau van het hoofd van de kiesraad voor Noord-Ierland
Police Service of Northern Ireland	Politiedienst van Noord-Ierland
Probation Board for Northern Ireland	Reclasseringsdienst van Noord-Ierland
State Pathologist Service	Staatsdienst voor pathologie-anatomie
— Office of Fair Trading	— Bureau voor eerlijke handel
— Office for National Statistics	— Nationaal bureau voor de statistiek
National Health Service Central Register	Centraal register van de nationale gezondheidsdienst
Office of the Parliamentary Commissioner for Administration and Health Service Commissioners	Bureau van de ombudsman voor de overheid en de NHS (nationale gezondheidsdienst)
— Office of the Deputy Prime Minister	— Bureau van de vice-eerste minister
Rent Assessment Panels	Huuradviescommissies
— Paymaster General's Office	— Bureau van de thesaurier-generaal
— Postal Business of the Post Office	— Postdiensten van the Post Office (geprivatiseerde posterijen)
— Privy Council Office	— Bureau van de Privy Council
— Public Record Office	— Nationaal en gerechtelijk archief
— Royal Commission on Historical Manuscripts	— Koninklijke Commissie voor historische handschriften
— Royal Hospital, Chelsea	— Koninklijk hospitaal, Chelsea
— Royal Mint	— Koninklijke Munt
— Rural Payments Agency	— Agentschap voor betalingen in de landbouwsector
— Scotland, Auditor-General	— Schotland, Rekenkamer
— Scotland, Crown Office and Procurator Fiscal Service	— Schotland, Openbaar ministerie, tevens belast met onderzoek naar plotselinge overlijdensgevallen en het toezicht op de politie
— Scotland, General Register Office	— Schotland, Centraal bevolkingsregister
— Scotland, Queen's and Lord Treasurer's Remembrancer	— Schotland, Dienst voor onbeheerde nalatenschappen, vondsten en andere zaken zonder bekende eigenaar
— Scotland, Registers of Scotland	— Schotland, Dienst voor de Schotse registers van eigendoms- en andere aktes
— The Scotland Office	— Departement voor Schotland
— The Scottish Executive Corporate Services	— Facilitaire en personeelsdiensten van de Schotse regering
— The Scottish Executive Education Department	— Ministerie van onderwijs van de Schotse regering
National Galleries of Scotland	Nationale kunstcollecties van Schotland
National Library of Scotland	Nationale bibliotheek van Schotland
National Museums of Scotland	Nationale musea van Schotland
Scottish Higher Education Funding Council	Raad voor de financiering van het hoger onderwijs in Schotland
— The Scottish Executive Development Department	— Ministerie van ontwikkeling van de Schotse regering
— The Scottish Executive Enterprise and Lifelong Learning Department	— Ministerie van ondernemen en levenslang leren van de Schotse regering
— The Scottish Executive Finance	— Ministerie van financiën van de Schotse regering
— The Scottish Executive Health Department	— Ministerie van volksgezondheid van de Schotse regering
Local Health Councils	Lokale volksgezondheidsraden
National Board for Nursing, Midwifery and Health Visiting for Scotland	Nationaal bureau voor verpleging, kraamzorg en thuiszorg voor Schotland

Scottish Council for Postgraduate Medical Education	Schotse Raad voor post-universitair medisch onderwijs
Scottish National Health Service Authorities and Trusts	Autoriteiten en trusts van de Schotse NHS (Nationale gezondheidsdienst)
— The Scottish Executive Justice Department	— Ministerie van justitie van de Schotse regering
Accountant of Court's Office	Dienst voor toezicht op en advies aan curatoren, voogden en bewindvoerders
High Court of Justiciary	Hoger gerechtshof voor criminele zaken
Court of Session	Hoger gerechtshof voor burgerlijke zaken
HM Inspectorate of Constabulary	Inspectiedienst politieorganisaties
Lands Tribunal for Scotland	Rechtbank voor eigendomsgeschillen en pachtzaken voor Schotland
Parole Board for Scotland and Local Review Committees	Commissie en plaatselijke beoordelingscomités inzake voorlopige invrijheidstelling voor Schotland
Pensions Appeal Tribunals	Rechtbanken van beroep voor geschillen in verband met oorlogspensioenen
Scottish Land Court	Schots hof voor pachtzaken en andere geschillen op landbouwgebied
Scottish Law Commission	Juridische commissie van Schotland
Sheriff Courts	Districtsrechtbanken
Scottish Criminal Record Office	Schots bureau voor strafrechtelijke registers
Scottish Crime Squad	Schotse recherchedienst
Scottish Fire Service Training Squad	Schotse dienst voor opleiding van de brandweer
Scottish Police College	Schotse politie-academie
Social Security Commissioners' Office	Bureau van de commissarissen van sociale zekerheid
— The Scottish Executive Rural Affairs Department	— Ministerie voor plattelandszaken van de Schotse regering
Crofters Commission	Commissie voor kleinschalige landbouw
Red Deer Commission	Commissie voor het edelhertenbestand
Rent Assessment Panel and Committees	Huuradviescommissie en huuradviescomités
Royal Botanic Garden, Edinburgh	Koninklijke plantentuin, Edinburgh
Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Scotland	Koninklijke Commissie voor historische monumenten van Schotland
Royal Fine Art Commission for Scotland	Koninklijke kunstcommissie voor Schotland
— The Scottish Executive Secretariat	— Secretariaat van de Schotse regering
— The Scottish Parliamentary Body Corporate	— Dienst interne organisatie van het Schotse Parlement
— Scottish Record Office	— Schots archief
— HM Treasury	— Schatkist
— Office of Government Commerce	— Dienst overheidsaankopen
— The Wales Office (Office of the Secretary of State for Wales)	— Bureau voor Wales (bureau van de staatssecretaris voor Wales)

BIJLAGE V

LIJST VAN PRODUCTEN, ALS BEDOELD IN ARTIKEL 7, BETREFFENDE HET PLAATSEN VAN OPDRACHTEN DOOR AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN DEFENSIE (1)

Hoofdstuk 25: Zout; zwavel; aarde en steen; gips, kalk en cement

Hoofdstuk 26: Metaalertsen, slakken en assen

Hoofdstuk 27: Minerale brandstoffen, aardolie en distillatieproducten daarvan; bitumineuze stoffen; minerale was,

met uitzondering van:

ex 27.10: bijzondere motorbrandstoffen

Hoofdstuk 28: Anorganische chemische producten; anorganische of organische verbindingen van edele metalen, van radioactieve elementen, van zeldzame aardmetalen en van isotopen,

met uitzondering van:

ex 28.09: explosieven

ex 28.13: explosieven

ex 28.14: traangas

ex 28.28: explosieven

ex 28.32: explosieven

ex 28.39: explosieven

ex 28.50: toxicologische producten

ex 28.51: toxicologische producten

ex 28.54: explosieven

Hoofdstuk 29: Organische chemische producten,

met uitzondering van:

ex 29.03: explosieven

ex 29.04: explosieven

ex 29.07: explosieven

ex 29.08: explosieven

ex 29.11: explosieven

ex 29.12: explosieven

ex 29.13: toxicologische producten

ex 29.14: toxicologische producten

ex 29.15: toxicologische producten

ex 29.21: toxicologische producten

ex 29.22: toxicologische producten

ex 29.23: toxicologische producten

ex 29.26: explosieven

ex 29.27: toxicologische producten

ex 29.29: explosieven

(1) De enige toepasselijke tekst voor het doel van huidige richtlijn is degene gegeven in bijlage I, punt 3, van de overeenkomst.

Hoofdstuk 30:	Farmaceutische producten
Hoofdstuk 31:	Meststoffen
Hoofdstuk 32:	Looi- en verfextracten; looizuur (tannine) en derivaten daarvan; kleur- en verfstoffen, verf en vernis en verfmiddelen; mastiek; inkt
Hoofdstuk 33:	Etherische oliën en harsaroma's; parfumerieën, toiletartikelen en cosmetische producten
Hoofdstuk 34:	Zeep, organische tensioactieve producten; wasmiddelen, smeermiddelen, kunstwas, bereide was, poets- en onderhoudsmiddelen, kaarsen en dergelijke artikelen, modelleerpasta's en tandtechnische waspreparaten
Hoofdstuk 35:	Eiwitstoffen; lijm; enzymen
Hoofdstuk 37:	Producten voor fotografie en cinematografie
Hoofdstuk 38:	Diverse producten van de chemische industrie, met uitzondering van: ex 38.19: toxicologische producten
Hoofdstuk 39:	Kunstmatige plastische stoffen, ethers en esters van cellulose, kunstharsen en werken daarvan, met uitzondering van: ex 39.03: explosieven
Hoofdstuk 40:	Rubber (natuurlijke en synthetische rubber en factis) en werken van rubber, met uitzondering van: ex 40.11: kogelbestendige banden
Hoofdstuk 41:	Huiden, vellen en leder
Hoofdstuk 42:	Lederwaren; zadel- en tuigmakerswerk; reisartikelen, dameshandtassen en dergelijke bergingsmiddelen; werken van darmen
Hoofdstuk 43:	Pelterijen en bontwerk; namaakbont
Hoofdstuk 44:	Hout, houtskool en houtwaren
Hoofdstuk 45:	Kurk en kurkwaren
Hoofdstuk 46:	Vlechtwerk en mandenmakerswerk
Hoofdstuk 47:	Stoffen voor het vervaardigen van papier
Hoofdstuk 48:	Papier en karton; cellulose-, papier- en kartonwaren
Hoofdstuk 49:	Artikelen van de boekhandel en producten van de grafische kunst
Hoofdstuk 65:	Hoofddeksels en delen daarvan,
Hoofdstuk 66:	Paraplu's, parasols, wandelstokken, zwepen, rijzwepen, alsmede delen daarvan
Hoofdstuk 67:	Geprepareerde veren en geprepareerd dons en artikelen van veren of van dons; kunstbloemen; werken van mensenhaar
Hoofdstuk 68:	Werken van steen, van gips, van cement, van asbest, van mica en van dergelijke stoffen
Hoofdstuk 69:	Keramische producten
Hoofdstuk 70:	Glas en glaswerk

Hoofdstuk 71:	Echte parels, natuurlijke en andere edelstenen en halfedelstenen, edele metalen en metalen geplateerd met edele metalen, alsmede werken daarvan; fancy-bijouterieën
Hoofdstuk 73:	Gietijzer, ijzer en staal
Hoofdstuk 74:	Koper
Hoofdstuk 75:	Nikkel
Hoofdstuk 76:	Aluminium
Hoofdstuk 77:	Magnesium, beryllium
Hoofdstuk 78:	Lood
Hoofdstuk 79:	Zink
Hoofdstuk 80:	Tin
Hoofdstuk 81:	Andere onedele metalen
Hoofdstuk 82:	Gereedschap; messenmakerswerk, lepels en vorken, van onedel metaal, met uitzondering van: ex 82.05: gereedschap ex 82.07: stukken gereedschap
Hoofdstuk 83:	Allerlei werken van onedele metalen
Hoofdstuk 84:	Stoomketels, machines, toestellen en mechanische werktuigen, met uitzondering van: ex 84.06: motoren ex 84.08: andere voortstuwingsmiddelen ex 84.45: machines ex 84.53: automatische gegevensverwerkende machines ex 84.55: delen van post 84.53 ex 84.59: kernreactoren
Hoofdstuk 85:	Elektrische machines, apparaten en toestellen; artikelen voor elektrotechnisch gebruik, met uitzondering van: ex 85.13: telecommunicatie ex 85.15: zendtoestellen
Hoofdstuk 86:	Rollend en ander materieel voor spoor- en tramwegen; niet elektrische signaal- en waarschuwingstoestellen voor het verkeer, met uitzondering van: ex 86.02: gepantserde locomotieven ex 86.03: andere gepantserde locomotieven ex 86.05: gepantserde wagons ex 86.06: rijdende werkplaatsen ex 86.07: wagons

Hoofdstuk 87:	Automobielen, tractoren, rijwielen, motorrijwielen en andere voertuigen, voor vervoer over land, met uitzondering van: ex 87.08: gevechtswagens en pantserauto's ex 87.01: tractoren ex 87.02: militaire voertuigen ex 87.03: takelwagens ex 87.09: motorrijwielen ex 87.14: aanhangwagens
Hoofdstuk 89:	Scheepvaart, met uitzondering van: ex 89.01A: oorlogsschepen
Hoofdstuk 90:	Optische instrumenten, apparaten en toestellen; instrumenten, apparaten en toestellen voor de fotografie en de cinematografie; meet-, verificatie-, controle- en precisie-instrumenten, -apparaten en -toestellen; medische en chirurgische instrumenten, apparaten en toestellen, met uitzondering van: ex 90.05: binocles ex 90.13: diverse instrumenten, lasers ex 90.14: telemeters ex 90.28: elektrische of elektronische meetinstrumenten ex 90.11: microscopen ex 90.17: instrumenten voor de geneeskunde ex 90.18: toestellen voor mechanische therapie ex 90.19: orthopedische toestellen ex 90.20: röntgentoestellen
Hoofdstuk 91:	Uurwerken
Hoofdstuk 92:	Muziekinstrumenten; toestellen voor het opnemen of het weergeven van geluid, toestellen voor het opnemen of het weergeven van geluid en beelden voor televisie; delen en toebehoren van deze instrumenten en toestellen
Hoofdstuk 94:	Meubelen (ook voor medisch of voor chirurgisch gebruik); artikelen voor bedden en dergelijke artikelen, met uitzondering van: ex 94.01 A: zitmeubelen voor vliegtoestellen
Hoofdstuk 95:	Stoffen geschikt om te worden gesneden of te worden gevormd, in bewerkte staat (werken daaronder begrepen)
Hoofdstuk 96:	Borstelwerk, kwasten en penselen, bezems, poederkwastjes en zeven
Hoofdstuk 98:	Diverse werken

BIJLAGE VI

DEFINITIE VAN ENKELE TECHNISCHE SPECIFICATIES

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

1) a) „technische specificaties", in geval van overheidsopdrachten voor werken: alle technische voorschriften, met name die welke zijn opgenomen in het bestek, die een omschrijving geven van de vereiste kenmerken van een werk, een materiaal, een product of een levering en aan de hand waarvan op objectieve wijze een werk, een materiaal, een product of een levering zodanig kan worden omschreven dat dit beantwoordt aan het gebruik waarvoor het door de aanbestedende dienst is bestemd. Tot deze kenmerken behoren ook het niveau van milieuvriendelijkheid, een ontwerp dat aan alle vereisten voldoet (met inbegrip van de toegankelijkheid voor gehandicapten), en de overeenstemmingsbeoordeling, gebruiksgeschiktheid, veiligheid of afmetingen, met inbegrip van kwaliteitsborgingsprocedures, terminologie, symbolen, proefnemingen en proefnemingsmethoden, verpakking, markering en etikettering en productieprocessen en -methoden. Zij omvatten eveneens de voorschriften voor het ontwerpen en het berekenen van het werk, de voorwaarden voor proefnemingen, controle en oplevering van de werken, alsmede de bouwtechnieken of bouwwijzen en alle andere technische voorwaarden die de aanbestedende dienst bij algemene dan wel bijzondere maatregel kan voorschrijven met betrekking tot de voltooide werken en tot de materialen of bestanddelen waaruit deze werken zijn samengesteld;

   b) „technische specificatie", in geval van overheidsopdrachten voor leveringen of voor diensten: een specificatie die voorkomt in een document ter omschrijving van de vereiste kenmerken van een product of dienst, zoals het niveau van kwaliteit, het niveau van milieuvriendelijkheid, een ontwerp dat aan alle vereisten voldoet (met inbegrip van de toegankelijkheid voor gehandicapten) en de overeenstemmingsbeoordeling, gebruiksgeschiktheid, gebruik, veiligheid of afmetingen van het product, met inbegrip van de voor het product geldende voorschriften inzake handelsbenaming, terminologie, symbolen, proefnemingen en proefnemingsmethoden, verpakking, markering en etikettering, gebruiksaanwijzingen, productieprocessen en -methoden, en overeenstemmingsbeoordelingsprocedures;

2) „norm": een technische specificatie die door een erkende normalisatie-instelling voor herhaalde of voortdurende toepassing is goedgekeurd, waarvan de inachtneming niet verplicht is en die tot een van de volgende categorieën behoort:

   — internationale norm: een norm die door een internationale normalisatie-instelling wordt aangenomen en ter beschikking van het publiek wordt gesteld;

   — Europese norm: een norm die door een Europese normalisatie-instelling wordt aangenomen en ter beschikking van het publiek wordt gesteld;

   — nationale norm: een norm die door een nationale normalisatie-instelling wordt aangenomen en ter beschikking van het publiek wordt gesteld;

3) „Europese technische goedkeuring": op de bevinding dat aan de essentiële eisen wordt voldaan gebaseerde, gunstig uitgevallen technische beoordeling waarbij een product, gezien zijn intrinsieke eigenschappen en de voor de toepassing en het gebruik ervan vastgestelde voorwaarden, geschikt wordt verklaard voor het gebruik voor bouwdoeleinden. De Europese technische goedkeuring wordt afgegeven door de te dien einde door de lidstaat erkende instelling;

4) „gemeenschappelijke technische specificaties": technische specificaties die zijn opgesteld volgens een door de lidstaten erkende procedure die in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen wordt bekendgemaakt;

5) „technisch referentiekader": ieder ander product dan de officiële normen, dat door de Europese normalisatie-instellingen is opgesteld volgens procedures die aan de ontwikkeling van de marktbehoeften zijn aangepast.

BIJLAGE VII

INLICHTINGEN DIE IN DE AANKONDIGINGEN MOETEN WORDEN OPGENOMEN

BIJLAGE VII A

INLICHTINGEN DIE IN AANKONDIGINGEN VAN OVERHEIDSOPDRACHTEN MOETEN WORDEN OPGENOMEN

AANKONDIGING VAN BEKENDMAKING VAN EEN VOORAANKONDIGING VIA EEN KOPERSPROFIEL

1. Land van de aanbestedende dienst
2. Naam van de aanbestedende dienst
3. Internetadres van het „kopersprofiel" (URL)
4. CPV-indeling

VOORAANKONDIGING

1. Naam, adres, telefoon- en faxnummer en e-mailadres van de aanbestedende dienst en, indien het een andere dienst betreft, van de dienst waar nadere inlichtingen kunnen worden verkregen, alsmede - bij opdrachten tot dienstverlening en werken – van de diensten waar informatie kan worden ingewonnen over de voorschriften die op de plaats van de verrichtingen gelden inzake belasting, milieubescherming, bescherming van de werknemers en arbeidsvoorwaarden.
2. Indien van toepassing, de vermelding dat het gaat om een overheidsopdracht die is voorbehouden aan sociale werkplaatsen of waarvan de uitvoering is voorbehouden in het kader van programma's voor beschermde arbeid.
3. Bij overheidsopdrachten voor werken: aard en omvang van de werken en plaats van uitvoering; indien het werk in verschillende percelen is verdeeld, belangrijkste kenmerken van deze percelen in verhouding tot het werk; indien beschikbaar, raming van de kostenmarge van de voorgenomen werken; nomenclatuurindeling.

   Voor overheidsopdrachten voor leveringen: aard en hoeveelheid of waarde van de te leveren artikelen; nomenclatuurindeling; nomenclatuurindeling.

   Bij overheidsopdrachten voor diensten: totaal geraamde bedrag van de aankopen in elke van de in bijlage II A genoemde categorieën diensten; nomenclatuurindeling.
4. Beoogde data voor de aanvang van de procedure(s) voor het plaatsen van de opdracht(en), in geval van overheidsopdrachten voor diensten per categorie.
5. Indien van toepassing, de vermelding dat het om een raamovereenkomst gaat.
6. Eventueel andere informatie.
7. Datum van verzending van de aankondiging of van de aankondiging van bekendmaking van deze vooraankondiging in het kopersprofiel.
8. De vermelding of de opdracht onder de Overeenkomst valt.

AANKONDIGING VAN OVERHEIDSOPDRACHTEN

Openbare, niet-openbare procedures, concurrentiegerichte dialogen, procedures van gunning door onderhandelingen:

1. Naam, adres, telefoon- en faxnummer en e-mailadres van de aanbestedende dienst.
2. Indien van toepassing, de vermelding dat het gaat om een overheidsopdracht die is voorbehouden aan sociale werkplaatsen of waarvan de uitvoering is voorbehouden in het kader van programma's voor beschermde arbeid.
3. a) Wijze van aanbesteding.

   b) Indien van toepassing, motivering van de toepassing van de versnelde procedure (in geval van een niet-openbare procedure of een procedure van gunning door onderhandelingen).

   c) Indien van toepassing, vermelden dat het om een raamovereenkomst gaat.

d) Indien van toepassing, vermelden dat het een dynamisch aankoopsysteem betreft.

e) Indien van toepassing, gebruikmaking van een elektronische veiling (in geval van een openbare, niet-openbare procedure of een procedure van gunning door onderhandelingen, in het in artikel 30, lid 1, onder a), bedoelde geval).

4. Vorm van de opdracht.

5. Plaats van uitvoering van de werken of plaats van levering van de producten of diensten.

6. a) Overheidsopdrachten voor werken:

— aard, omvang en algemene kenmerken van de werken. Vermelding van met name de opties voor latere werken en, indien bekend, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties, alsook van het aantal eventuele verlengingen. Indien het werk of de opdracht in verschillende percelen is verdeeld, de orde van grootte van de percelen; nomenclatuurindeling,

— gegevens betreffende het doel van het werk of de opdracht wanneer deze ook betrekking heeft op de opstelling van ontwerpen,

— bij raamovereenkomsten: beoogde looptijd van de raamovereenkomst, de totale geraamde waarde van de werken voor de gehele looptijd van de raamovereenkomst en, voorzover mogelijk, de waarde en frequentie van de te plaatsen opdrachten.

b) Overheidsopdrachten voor leveringen:

— aard van de te leveren producten, met name met vermelding of de aanbesteding betrekking heeft op aankoop, lease, huur, huurkoop of een combinatie hiervan, nomenclatuurindeling. Hoeveelheid te leveren producten, met name onder vermelding van de opties voor latere aankopen en, indien bekend, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties, alsook het aantal eventuele verlengingen, nomenclatuurindeling,

— in het geval van regelmatig dan wel binnen een bepaalde periode terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien bekend, van een tijdschema voor de beoogde vervolgopdrachten voor leveringen,

— bij raamovereenkomsten: beoogde looptijd van de raamovereenkomst, de totale geraamde waarde van de leveringen voor de gehele looptijd van de raamovereenkomst en, voorzover mogelijk, de waarde en frequentie van de te plaatsen opdrachten.

c) Overheidsopdrachten voor diensten:

— categorie waartoe de dienst behoort, en beschrijving. Nomenclatuurindeling. Hoeveelheid van de te leveren diensten. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen en, indien bekend, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties, alsook van het aantal eventuele verlengingen. In het geval van binnen een bepaalde periode terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien bekend, van een tijdschema voor de beoogde vervolgopdrachten voor diensten.

Bij raamovereenkomsten: beoogde looptijd van de raamovereenkomst, de totale geraamde waarde van de diensten voor de gehele looptijd van de raamovereenkomst en, voorzover mogelijk, de waarde en frequentie van de te plaatsen opdrachten.

— vermelding of het verlenen van de dienst ingevolge wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen aan een bepaalde beroepsgroep is voorbehouden.

Verwijzing naar de desbetreffende wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling.

— Vermelding of rechtspersonen de namen en beroepskwalificaties van het personeel dat met het verlenen van de dienst wordt belast, dienen op te geven.

7. Wanneer de opdrachten in percelen zijn verdeeld, vermelding van de mogelijkheid voor de ondernemers om voor één, meer en/of alle percelen in te schrijven.

8. Uiterste datum voor de uitvoering van de werken/leveringen/diensten of looptijd van de opdracht voor werken/leveringen/diensten; voorzover mogelijk, uiterste datum voor de aanvang van de werken of uiterste datum voor aanvang van de levering van de producten of de verlening van de diensten.

9. Toelating of verbod van varianten.

10. Indien van toepassing, de bijzondere voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht.

11. In geval van een openbare procedure:

a) naam, adres, telefoonnummer, faxnummer en e-mailadres van de dienst waar het bestek en aanvullende documentatie kunnen worden aangevraagd;

b) indien van toepassing, de uiterste datum voor de indiening van deze aanvraag;

c) indien van toepassing, het bedrag dat voor het verkrijgen van de genoemde documentatie moet worden betaald en wijze van betaling.

12. a) Uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen of van de indicatieve inschrijvingen indien het gaat om de instelling van een dynamisch aankoopsysteem (openbare procedures).

b) Uiterste datum voor de ontvangst van de verzoeken tot deelneming (niet-openbare procedures en procedures van gunning via onderhandelingen).

c) Adres waar zij moeten worden ingediend.

d) Taal of talen waarin zij moeten worden gesteld.

13. In geval van een openbare procedure:

a) personen die bij de opening van de inschrijvingen worden toegelaten;

b) dag, uur en plaats van de opening.

14. Indien van toepassing, verlangde borgsommen en waarborgen.

15. Belangrijkste financierings- en betalingsvoorwaarden en/of verwijzingen naar de teksten waarin deze te vinden zijn.

16. Indien van toepassing, de vereiste rechtsvorm van de combinatie van ondernemers waaraan de opdracht wordt gegund.

17. Selectiecriteria betreffende de persoonlijke situatie van ondernemers die tot hun uitsluiting kunnen leiden en de nodige informatie waaruit blijkt dat zij niet tot de gevallen behoren die uitsluiting rechtvaardigen. Selectiecriteria en gegevens over de persoonlijke situatie van de ondernemer, alsmede de nodige gegevens en bescheiden voor de beoordeling van de economische en technische minimumeisen waaraan de ondernemer moet voldoen. Eventueel vereiste specifieke minimumeisen ten aanzien van de bekwaamheid.

18. Voor raamovereenkomsten: aantal ondernemers dat zal deelnemen, in voorkomend geval het maximumaantal, looptijd van de beoogde raamovereenkomst, in voorkomend geval, onder vermelding van de redenen voor een looptijd van meer dan vier jaar,

19. Voor de concurrentiegerichte dialoog en de procedures van gunning via onderhandelingen met bekendmaking van een overheidsopdracht, indien van toepassing, vermelding van de gebruikmaking van een procedure in achtereenvolgende fasen waarbij geleidelijk het aantal te bespreken oplossingen of ter onderhandeling openstaande inschrijvingen wordt beperkt.

20. Voor de niet-openbare procedures, de concurrentiegerichte dialoog en de procedures van gunning via onderhandelingen met bekendmaking van een overheidsopdracht, wanneer gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid tot beperking van het aantal kandidaten voor het indienen van inschrijvingen, de dialoog of de onderhandelingen: minimumaantal en, in voorkomend geval, maximumaantal kandidaten en objectieve criteria voor de bepaling van dit aantal kandidaten.

21. Termijn gedurende welke de inschrijver zijn inschrijving gestand moet doen (openbare procedure).

22. Indien van toepassing, naam en adres van reeds door de aanbestedende dienst geselecteerde ondernemers (procedures van gunning via onderhandelingen).

23. In artikel 53 bedoelde gunningscriteria: „laagste prijs" of „economisch voordeligste inschrijving". De criteria voor de vaststelling van de economisch voordeligste inschrijving en de weging ervan moeten worden vermeld wanneer zij niet in het bestek zijn opgenomen, of, in geval van een concurrentiegerichte dialoog, in het beschrijvende document.

24. Naam en adres van de instantie die bevoegd is voor beroepsprocedures en, in voorkomend geval, bemiddelingsprocedures. Preciseringen betreffende de termijnen voor het starten van beroepsprocedures of, in voorkomend geval, naam, adres, telefoonnummer, faxnummer en e-mailadres van de dienst waar deze inlichtingen kunnen worden verkregen.
25. Datum (data) van bekendmaking van de vooraankondiging overeenkomstig de technische specificaties voor de bekendmaking als vermeld in bijlage VIII of vermelding van de niet-bekendmaking ervan.
26. Datum van verzending van de aankondiging.
27. Vermelding of de opdracht onder de Overeenkomst valt.

VEREENVOUDIGDE AANKONDIGING VAN EEN OVERHEIDSOPDRACHT IN HET KADER VAN EEN DYNAMISCH AANKOOPSYSTEEM

1. Land van de aanbestedende dienst.
2. Naam en e-mailadres van de aanbestedende dienst.
3. Verwijzing naar de bekendmaking van de aankondiging van een overheidsopdracht in het kader van het dynamische aankoopsysteem.
4. E-mailadres waar het bestek en de aanvullende documenten betreffende het dynamische aankoopsysteem beschikbaar zijn.
5. Voorwerp van de opdracht: beschrijving door middel van de CPV-nomenclatuurindeling en hoeveelheid of omvang van de te plaatsen opdracht.
6. Termijn voor de indiening van de indicatieve inschrijvingen.

AANKONDIGING VAN GEPLAATSTE OPDRACHTEN

1. Naam en adres van de aanbestedende dienst.
2. Gevolgde aanbestedingsprocedure. In geval van een procedure van gunning via onderhandelingen zonder voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van de opdracht (artikel 28), motivering van de keuze van de procedure.
3. Overheidsopdrachten voor werken: aard en omvang van de werkzaamheden en algemene kenmerken van het werk.

   Overheidsopdrachten voor leveringen: aard en hoeveelheid van de geleverde producten, indien van toepassing, uitgesplitst per leverancier; nomenclatuurindeling.

   Overheidsopdrachten voor diensten: categorie waartoe de dienst behoort, en beschrijving van de dienst; nomenclatuurindeling; hoeveelheid afgenomen diensten.
4. Datum van de plaatsing van de opdracht.
5. Gunningscriteria.
6. Aantal ontvangen inschrijvingen.
7. Naam en adres van de begunstigde(n).
8. Betaalde prijs of prijzen (minimum/maximum).
9. Waarde van de geselecteerde inschrijving(en) of de hoogste en de laagste inschrijving die bij de gunning in aanmerking zijn genomen.
10. Indien van toepassing, gedeelte van de opdracht dat aan derden in onderaanbesteding kan worden gegeven en de waarde daarvan.
11. Datum van bekendmaking van de aankondiging van de opdracht overeenkomstig de technische specificaties voor de bekendmaking als vermeld in bijlage VIII.
12. Datum van verzending van deze aankondiging.
13. Naam en adres van de instantie die bevoegd is voor beroepsprocedures en, in voorkomend geval, bemiddelingsprocedures. Preciseringen betreffende de termijnen voor het starten van beroepsprocedures of, in voorkomend geval, naam, adres, telefoonnummer, faxnummer en e-mailadres van de dienst waar deze inlichtingen kunnen worden verkregen.

BIJLAGE VII B

INLICHTINGEN DIE IN AANKONDIGINGEN BETREFFENDE CONCESSIEOVEREENKOMSTEN VOOR OPENBARE WERKEN MOETEN WORDEN OPGENOMEN

1. Naam, adres, faxnummer en e-mailadres van de aanbestedende dienst
2. a) Plaats van uitvoering
   b) Omschrijving van de concessieovereenkomst; aard en omvang van de werken
3. a) Uiterste datum voor de indiening van inschrijvingen
   b) Adres waar zij moeten worden ingediend
   c) Taal of talen waarin zij moeten worden gesteld
4. Persoonlijke, technische en financiële voorwaarden waaraan de kandidaten moeten voldoen
5. Bij de gunning van het contract toe te passen criteria
6. Indien van toepassing, minimumpercentage van de aan derden uitbestede werken
7. Datum van verzending van de aankondiging
8. Naam en adres van de instantie die bevoegd is voor beroepsprocedures en, in voorkomend geval, bemiddelingsprocedures. Preciseringen betreffende de termijnen voor het starten van beroepsprocedures of, in voorkomend geval, naam, adres, telefoonnummer, faxnummer en e-mailadres van de dienst waar deze inlichtingen kunnen worden verkregen.

BIJLAGE VII C

INLICHTINGEN DIE MOETEN WORDEN OPGENOMEN IN AANKONDIGINGEN VAN OPDRACHTEN VAN DE CONCESSIEHOUDER VAN WERKEN DIE ZELF GEEN AANBESTEDENDE DIENST IS

1. a) Plaats van uitvoering
   b) Aard en omvang van de werken, algemene kenmerken van het werk
2. Eventueel verplichte uitvoeringstermijn
3. Naam en adres van de dienst waar het bestek en de aanvullende documentatie kunnen worden aangevraagd
4. a) Uiterste datum voor de ontvangst van de verzoeken tot deelneming en/of de ontvangst van de inschrijvingen
   b) Adres waar zij moeten worden ingediend
   c) Taal of talen waarin zij moeten worden gesteld
5. Indien van toepassing, verlangde borgsommen en waarborgen
6. Voorwaarden van financiële en technische aard waaraan de ondernemer moet voldoen
7. Bij de gunning van de opdracht te hanteren criteria
8. Datum van verzending van de aankondiging

BIJLAGE VII D

INLICHTINGEN DIE IN AANKONDIGINGEN BETREFFENDE PRIJSVRAGEN VOOR DIENSTEN MOETEN WORDEN OPGENOMEN

AANKONDIGINGEN BETREFFENDE PRIJSVRAGEN

1. Naam, adres, faxnummer en e-mailadres van de aanbestedende dienst en van de dienst waar aanvullende documentatie kan worden aangevraagd.
2. Omschrijving van het project.
3. Type prijsvraag: openbaar of niet-openbaar.
4. In geval van een openbare prijsvraag: uiterste datum voor de indiening van ontwerpen.
5. In geval van een niet-openbare prijsvraag:
   a) beoogd aantal deelnemers;
   b) indien van toepassing, namen van reeds geselecteerde deelnemers;
   c) criteria voor selectie van de deelnemers;
   d) uiterste datum voor de verzoeken tot deelneming.
6. Indien van toepassing, vermelding dat de deelneming voorbehouden is aan een specifieke beroepsgroep.
7. Criteria die bij de beoordeling van de ontwerpen worden toegepast.
8. Indien van toepassing, namen van geselecteerde juryleden.
9. Vermelding of het besluit van de jury voor de aanbestedende dienst bindend is.
10. Indien van toepassing, aantal en waarde van de prijzen.
11. Indien van toepassing, aan alle deelnemers uit te betalen bedragen.
12. Vermelding of de overheidsopdrachten naar aanleiding van de prijsvraag al dan niet zullen worden gegund aan de winnaar(s) van de prijsvraag.
13. Datum van verzending van de aankondiging.

AANKONDIGING VAN DE RESULTATEN VAN EEN PRIJSVRAAG

1. Naam, adres, faxnummer en e-mailadres van de aanbestedende dienst.
2. Omschrijving van het project.
3. Totaal aantal deelnemers.
4. Aantal buitenlandse deelnemers.
5. Winnaar(s) van de prijsvraag.
6. Indien van toepassing, prijs- of prijzengeld.
7. Referentienummer van de aankondiging van de prijsvraag.
8. Datum van verzending van de aankondiging.

BIJLAGE VIII

SPECIFICATIES BETREFFENDE DE BEKENDMAKING

1. **Bekendmaking van de aankondigingen**

a) De in de artikelen 35, 58, 64 en 69 genoemde aankondigingen worden door de aanbestedende diensten aan het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen toegezonden in het formaat dat wordt voorgeschreven door Richtlijn 2001/78/EG van de Commissie van 13 september 2001 over het gebruik van de standaardformulieren bij de bekendmaking van aankondigingen van overheidsopdrachten [1]. In de in artikel 35, lid 1, eerste alinea, bedoelde vooraankondigingen die via een kopersprofiel zoals bedoeld in punt 2, onder b), worden bekendgemaakt alsmede in de aankondiging van deze bekendmaking, wordt ook dit formaat gebruikt.

b) De in de artikelen 35, 58, 64 en 69 genoemde aankondigingen worden bekendgemaakt door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen of door de aanbestedende diensten in geval van vooraankondigingen via een kopersprofiel overeenkomstig artikel 35, lid 1, eerste alinea.

De aanbestedende diensten kunnen deze informatie bovendien in een „kopersprofiel" zoals bedoeld in punt 2, onder b), via het internet bekendmaken.

c) Het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen zendt de aanbestedende dienst de bevestiging van de bekendmaking zoals bedoeld in artikel 36, lid 8.

2. **Bekendmaking van aanvullende of bijkomende informatie**

a) De aanbestedende diensten wordt aangeraden het volledige bestek en de volledige aanvullende documentatie op het internet bekend te maken.

b) Het kopersprofiel kan voor aankondigingen, als bedoeld in artikel 35, lid 1, eerste alinea, informatie bevatten over lopende aanbestedingsprocedures, voorgenomen aankopen, geplaatste opdrachten, geannuleerde procedures, alsmede alle nuttige algemene informatie, zoals het contactpunt, een telefoon- en faxnummer, een postadres en een e-mailadres.

3. **Formaat en wijze voor de elektronische verzending van aankondigingen**

Het formaat en de wijze voor de elektronische verzending van aankondigingen zijn op te vragen op internetnadres „http://simap.eu.int".

---

[1] PB L 285 van 29.10.2001, blz. 1.

BIJLAGE IX

REGISTERS (1)

(1) Voor de toepassing van artikel 46 wordt onder „registers" verstaan de registers die in deze bijlage vermeld worden, alsmede de registers die in de plaats van deze registers gekomen zijn, voorzover hierin op nationaal niveau wijzigingen zijn aangebracht.

BIJLAGE IX A

OVERHEIDSOPDRACHTEN VOOR WERKEN

De beroepsregisters, verklaringen of attesten voor elke lidstaat zijn:

— voor België: „Handelsregister - Registre du commerce";

— voor Denemarken: „Erhvervs-og Selskabsstyrelsen";

— voor Duitsland: „Handelsregister" en „Handwerksrolle";

— voor Griekenland: het Register van erkende ondernemingen („Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων" - ΜΕΕΠ) van het ministerie voor Milieu, Ruimtelijke Ordening en Openbare Werken (ΥΠΕΧΩΔΕ);

— voor Spanje: voor rechtspersonen: inschrijving in het „Registro Oficial de Empresas Clasificadas del Ministerio de Hacienda" of gelijkwaardig register naarlang de kenmerken van de betrokken entiteit;

— voor Frankrijk: „Registre du commerce" en „Répertoire des métiers";

— voor Ierland: ". Een aannemer kan worden verzocht een attest over te leggen van de „Registrar of Companies" of „Registrar of Friendly Societies", of een attest waaruit blijkt dat hij onder ede heeft verklaard het betrokken beroep uit te oefenen in het land waar hij zich op een bepaalde plaats en onder een welbepaalde handelsnaam heeft gevestigd.

— voor Italië: „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato";

— voor Luxemburg: „Registre aux firmes" en „Rôle de la chambre des métiers";

— voor Nederland: „Handelsregister";

— voor Oostenrijk: „Firmenbuch", „Gewerberegister", „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern";

— voor Portugal: „Instituto dos Mercados de Obras Públicas e Particulares e do Imobiliário" (IMOPPI);

— voor Finland: „Kaupparekisteri", „Handelsregistren";

— voor Zweden: „aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren";

— voor het Verenigd Koninkrijk: een in het Verenigd Koninkrijk gevestigde aannemer wordt geacht te zijn ingeschreven in een handels- of beroepsregister wanneer uit een attest van de „Registrar of Companies" blijkt dat deze aannemer een bedrijf heeft opgericht of wanneer uit een attest blijkt dat de betrokkene onder ede heeft verklaard het betrokken beroep uit te oefenen op een bepaalde plaats en onder een welbepaalde handelsnaam.

BIJLAGE IX B

OVERHEIDSOPDRACHTEN VOOR LEVERINGEN

De bedoelde beroeps- of handelsregisters, verklaringen of attesten zijn:

— voor België: „Handelsregister - Registre du commerce";

— voor Denemarken: „Erhvervs- og Selskabsstyrelsen";

— voor Duitsland: „Handelsregister" en „Handwerksrolle";

— voor Griekenland: „Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο";

— voor Spanje: voor rechtspersonen: inschrijving in het „Registro Mercantil" of gelijkwaardig register naarlang de kenmerken van de betrokken entiteit;

— voor Frankrijk: „Registre du commerce et des sociétés" en „Répertoire des métiers";

— voor Ierland: ". Een aannemer kan worden verzocht een attest over te leggen van de „Registrar of Companies" of „Registrar of Friendly Societies", of een attest waaruit blijkt dat hij onder ede heeft verklaard het betrokken beroep uit te oefenen in het land waar hij zich op een bepaalde plaats en onder een welbepaalde handelsnaam heeft gevestigd.

— voor Italië: „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato" en „Registro delle Commissioni provinciali per l'artigianato";

— voor Luxemburg: „Registre aux firmes" en „Rôle de la chambre des métiers";

— voor Nederland: „Handelsregister";

— voor Oostenrijk: „Firmenbuch", „Gewerberegister", „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern";

— voor Portugal: „Registo Nacional das Pessoas Colectivas";

— voor Finland: „Kaupparekisteri", „Handelsregistren";

— voor Zweden: „aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren";

— voor het Verenigd Koninkrijk: een in het Verenigd Koninkrijk gevestigde leverancier wordt geacht te zijn ingeschreven in een handels- of beroepsregister wanneer uit een attest van de „Registrar of Companies" blijkt dat hij een bedrijf heeft opgericht of, wanneer uit een attest blijkt dat de betrokkene onder ede heeft verklaard het betrokken beroep uit te oefenen op een bepaalde plaats en onder een welbepaalde handelsnaam.

BIJLAGE IX C

OVERHEIDSOPDRACHTEN VOOR DIENSTEN

De bedoelde beroeps- of handelsregisters, verklaringen of attesten zijn:

— voor België: „Handelsregister - Registre du commerce" en „Beroepsorden - Ordres professionnels";

— voor Denemarken: „Erhvervs- og Selskabsstyrelsen";

— voor Duitsland: „Handelsregister", „Handwerksrolle", „Vereinsregister", „Partnerschaftsregister" en „Mitgliedverzeichnisse de Berufskammern der Ländern";

— voor Griekenland: de dienstverlener kan worden verzocht een onder ede en ten overstaan van een notaris afgelegde verklaring over te leggen betreffende de uitoefening van het betrokken beroep; in de in de geldende wettelijke regeling bepaalde gevallen, voor het verlenen van de in bijlage I A vermelde diensten voor onderzoek, het beroepsregister „Μητρώο Μελετητών", alsmede „Μητρώο Γραφείων Μελετών";

— voor Spanje: voor rechtspersonen: inschrijving in het „Registro Oficial de Empresas Clasificadas del Ministerio de Hacienda" of gelijkwaardig register naarlang de kenmerken van de betrokken entiteit;

— voor Frankrijk: „Registre du commerce et des sociétés" en „Répertoire des métiers";

— voor Ierland: ". Een aannemer kan worden verzocht een attest over te leggen van de „Registrar of Companies" of „Registrar of Friendly Societies", of een attest waaruit blijkt dat hij onder ede heeft verklaard het betrokken beroep uit te oefenen in het land waar hij zich op een bepaalde plaats en onder een welbepaalde handelsnaam heeft gevestigd.

— voor Italië: „Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato", „Registro delle commissioni provinciali per l'artigianato" of „Consiglio nazionale degli ordini professionali";

— voor Luxemburg: „Registre aux firmes" en „Rôle de la chambre des métiers";

— voor Nederland: „Handelsregister";

— voor Oostenrijk: „Firmenbuch", „Gewerberegister", „Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern";

— voor Portugal: „Registo Nacional das Pessoas Colectivas";

— voor Finland: „Kaupparekisteri"/ „Handelsregistren";

— voor Zweden: „aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren";

— voor het Verenigd Koninkrijk: een in het Verenigd Koninkrijk gevestigde dienstverlener wordt geacht te zijn ingeschreven in een handels- of beroepsregister wanneer uit een attest van de „Registrar of Companies" blijkt dat hij een bedrijf heeft opgericht of wanneer uit een attest blijkt dat de betrokkene onder ede heeft verklaard het desbetreffende beroep uit te oefenen op een bepaalde plaats en onder een welbepaalde handelsnaam.

BIJLAGE X

EISEN TEN AANZIEN VAN MIDDELEN VOOR DE ELEKTRONISCHE ONTVANGST VAN INSCHRIJVINGEN, VERZOEKEN TOT DEELNEMING OF PLANNEN EN ONTWERPEN BIJ PRIJSVRAGEN

De middelen voor de elektronische ontvangst van inschrijvingen, verzoeken tot deelneming en plannen en ontwerpen moeten door passende technische voorzieningen en procedures tenminste de waarborg bieden dat

a) elektronische handtekeningen met betrekking tot inschrijvingen, verzoeken tot deelneming en toezending van plannen en ontwerpen met toepassing van Richtlijn 1999/93/EG aan de nationale wetgeving voldoen;

b) het exacte tijdstip en de exacte datum van ontvangst van inschrijvingen, verzoeken tot deelneming en plannen en ontwerpen precies kunnen worden vastgesteld;

c) redelijkerwijs kan worden verzekerd dat niemand vóór de opgegeven uiterste data toegang kan hebben tot de op grond van onderhavige eisen verstrekte informatie;

d) bij een inbreuk op dit toegangsverbod redelijkerwijs kan worden verzekerd dat de inbreuk zonder problemen kan worden opgespoord;

e) alleen de gemachtigde personen de data voor openbaarmaking van de ontvangen informatie kunnen vaststellen of wijzigen;

f) tijdens de verschillende fasen van de gunningsprocedure of van de prijsvraag alleen een gelijktijdig optreden van de gemachtigde personen toegang kan geven tot het geheel of een gedeelte van de verstrekte informatie;

g) het gelijktijdig optreden van de gemachtigde personen slechts na de opgegeven datum toegang tot de verstrekte informatie kan geven;

h) de met toepassing van de onderhavige eisen ontvangen en openbaar gemaakte informatie enkel toegankelijk blijft voor de tot inzage gemachtigde personen.

BIJLAGE XI

TERMIJNEN VOOR OMZETTING EN TOEPASSING (artikel 80)

Richtlijn	Termijnen voor omzetting en toepassing
92/50/EEG (PB L 209 van 24.7.1992, blz. 1) Oostenrijk, Finland, Zweden (*)	1 juli 1993 1 januari 1995
93/36/EEG (PB L 199 van 9.8.1993, blz. 1) Oostenrijk, Finland, Zweden (*)	13 juni 1994 1 januari 1995
93/37/EEG (PB L 199 van 9.8.1993, blz. 54) codificatie van de Richtlijnen:	
— 71/305/EEG (PB L 185 van 16.8.1971, blz. 5):	
— EG – 6	30 juli 1972
— DK, IRL, UK	1 januari 1973
— Griekenland	1 januari 1981
— Spanje, Portugal	1 januari 1986
— Oostenrijk, Finland, Zweden (*)	1 januari 1995
— 89/440/EEG (PB L 210 van 21.7.1989, blz. 1):	
— EG –9	19 juli 1990
— Griekenland, Spanje, Portugal	1 maart 1992
— Oostenrijk, Finland, Zweden (*)	1 januari 1995
97/52/EEG (PB L 328 van 28.11.1997, blz. 1)	13 oktober 1998

(*) EER: 1 januari 1994

BIJLAGE XII

CONCORDANTIETABEL (1)

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/37/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 92/50/EEG	Andere besluiten	
Art. 1, lid 1	Art. 1, eerste regel, aangepast	Art. 1, eerste regel, aangepast	Art. 1, eerste regel, aangepast		
Art. 1, lid 2, onder a)	Art. 1, onder a), eerste deel van de zin	Art. 1, onder a), eerste en laatste deel van de eerste zin	Art. 1, onder a)		Gewijzigd
Art. 1, lid 2, onder b)	Art. 1, onder a) en c), aangepast	—	—		
Art. 1, lid 2, onder c), eerste alinea	—	Art. 1, onder a), tweede deel van de eerste zin en de tweede zin, aangepast			
Art. 1, lid 2, onder c), tweede alinea	—	Art. 1, onder a), aangepast	—		
Art. 1, lid 2, onder d), eerste alinea	—	—	—		Nieuw
Art. 1, lid 2, onder d), tweede alinea	—	—	Art. 2, aangepast		
Art. 1, lid 2, onder d), derde alinea	—	—	16e overweging aangepast		
Art. 1, lid 3	Art. 1, onder d)	—	—		
Art. 1, lid 4	—	—	—		Nieuw
Art. 1, lid 5	—	—			Nieuw
Art. 1, lid 6	—	—	—		Nieuw
Art. 1, lid 7	—	—	—		Nieuw
Art. 1, lid 8, eerste alinea	—	—	Art. 1, onder c), eerste zin aangepast		
Art. 1, lid 8, tweede alinea	—	—	—		Nieuw
Art. 1, lid 8, derde alinea	Art. 1, onder h)	Art. 1, onder c)	Art. 1, onder c), tweede zin		Gewijzigd

(1) Met „aangepast" wordt bedoeld dat het gaat om een nieuwe formulering van de tekst zonder dat de tekst van de ingetrokken richtlijnen inhoudelijk is gewijzigd. Wijzigingen van de inhoud van de bepalingen van de ingetrokken richtlijnen worden aangegeven met de vermelding „gewijzigd". Deze vermelding staat in de laatste kolom wanneer de wijziging betrekking heeft op de bepalingen van de drie ingetrokken richtlijnen. Wanneer de wijziging slechts op een of twee richtlijnen betrekking heeft, staat de vermelding „gewijzigd" in de kolom van de desbetreffende richtlijn of richtlijnen.

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/37/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 92/50/EEG	Andere besluiten	
Art. 1, lid 9	Art. 1, onder b), aangepast	Art. 1, onder b), aangepast	Art. 1, onder b), aangepast		
Art. 1, lid 10	—	—	—		Nieuw
Art. 1, lid 11, eerste alinea	Art. 1, onder e), aangepast	Art. 1, onder d), aangepast	Art. 1, onder d), aangepast		
Art. 1, lid 11, tweede alinea	Art. 1, onder f), aangepast	Art. 1, onder e), aangepast	Art. 1, onder e), aangepast		
Art. 1, lid 11, derde alinea	—	—	—		Nieuw
Art. 1, lid 11, vierde alinea	Art. 1, onder g), aangepast	Art. 1, onder f), aangepast	Art. 1, onder f), aangepast		
Art. 1, lid 11, vijfde alinea			Art. 1, onder g), aangepast		
Art. 1, lid 12	—	—	—		Nieuw
Art. 1, lid 13	—	—	—		Nieuw
Art. 1, lid 14	—	—	—		Nieuw
Art. 1, lid 15	—	—	—		Nieuw
Art. 2	Art. 6, lid 6	Art. 5, lid 7	Art. 3, lid 2		Gewijzigd
Art. 3	—	Art. 2, lid 2	—		
Art. 4, lid 1	Nieuw	Nieuw	Art. 26, leden 2 en 3, aangepast		
Art. 4, lid 2	Art. 21 gewijzigd	Art. 18, aangepast	Art. 26, lid 1 gewijzigd		
Art. 5	Art. 33 bis aangepast	Art. 28 gewijzigd	Art. 38 bis aangepast		
Art. 6	—	Art. 15, lid 2	—		Gewijzigd
Art. 7, onder a) en b)		Art. 5, lid 1, onder a) aangepast	Art. 7, lid 1, onder a), aangepast		
Art. 7, onder c)	Art. 6, lid 1, onder a), aangepast	—	—		
Art. 8	Art. 2 en art. 6, lid 1, onder b), aangepast	—	Art. 3, lid 3 en art. 7, lid 1, onder a), aangepast		
Art. 9, lid 1, eerste alinea	—	Art. 5, lid 5	Art. 7, leden 2 en 7		Gewijzigd

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/37/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 92/50/EEG	Andere besluiten	
Art. 9, lid 1, tweede alinea	—	—	—		Nieuw
Art. 9, lid 2	—	Art. 5, lid 1, onder b)	—		Gewijzigd
Art. 9, lid 3	Art. 6, lid 4	Art. 5, lid 6	Art. 7, lid 3, tweede zinsdeel		
Art. 9, lid 4	Art. 6, lid 5, aangepast				
Art. 9, lid 5, onder a)	Art. 6, lid 3, aangepast	—	Art. 7, lid 4, derde alinea, aangepast		
Art. 9, lid 5, onder b)	—	Art. 5, lid 4	—		Gewijzigd
Art. 9, lid 6	—	Art. 5, lid 2	—		
Art. 9, lid 7		Art. 5, lid 3	Art. 7, lid 6		
Art. 9, lid 8, onder a)	—	—	Art. 7, lid 4		Gewijzigd
Art. 9, lid 8, onder b)		—	Art. 7, lid 5		Gewijzigd
Art. 9, lid 9	—	—	—		Nieuw
Art. 10	Nieuw	Art. 3 aangepast	Art. 4, lid 1, aangepast		
Art. 11	—	—			Nieuw
Art. 12	Art. 4, onder a)	Art. 2, onder a)	Art. 1, onder a), punt ii)		Gewijzigd
Art. 13	—	—			Nieuw
Art. 14	Art. 4, onder b)	Art. 2, lid 1, onder b)	Art. 4, lid 2		
Art. 15, onder a)	Art. 5, onder a) aangepast	Art. 4, onder a) aangepast	Art. 5, onder a) aangepast		
Art. 15, onder b) en c)	Art. 5, onder b) en c)	Art. 4, onder b) en c)	Art. 5, onder b) en c)		
Art. 16	—	—	Art. 1, onder a), punten iii) t/m ix) aangepast		
Art. 17	—	—			Nieuw
Art. 18	—	—	Art. 6		Gewijzigd
Art. 19	—	—	—		Nieuw
Art. 20	—	—	Art. 8		

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/37/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 92/50/EEG	Andere besluiten	
Art. 21	—	—	Art. 9		
Art. 22	—	—	Art. 10		
Art. 23	Art. 10	Art. 8	Art. 14		Gewijzigd
Art. 24, leden 1 t/m 4, eerste alinea	Art. 19	Art. 16, lid 1	Art. 24, lid 1		Gewijzigd
Art. 24, lid 4, tweede alinea	—	Art. 16, lid 2, aangepast	Art. 24, lid 2, aangepast		
Art. 25, eerste alinea	Art. 20, eerste alinea	Art. 17, eerste alinea	Art. 25, eerste alinea		Gewijzigd
Art. 25, tweede alinea	Art. 20, tweede alinea	Art. 17, tweede alinea	Art. 25, tweede alinea		
Art. 26	—	—	—		Nieuw
Art. 27, eerste alinea	Art. 23, lid 1	—	Art. 28, lid 1		Gewijzigd
Art. 27, tweede en derde alinea	Art. 23, lid 2	—	Art. 28, lid 2		
Art. 28, eerste alinea	Art. 7, lid 1 aangepast	Art. 6, lid 1 aangepast	Art. 11, lid 1 aangepast		
Art. 28, tweede alinea	Art. 7, lid 4	Art. 6, lid 4	Art. 11, lid 4		Gewijzigd
Art. 29	—	—	—		Nieuw
Art. 30, lid 1, onder a)	Art. 7, lid 2, onder a)	Art. 6, lid 2	Art. 11, lid 2, onder a)		
Art. 30, lid 1, onder b)	Art. 7, lid 2, onder c)	Nieuw	Art. 11, lid 2, onder b)		
Art. 30, lid 1, onder c)		—	Art. 11, lid 2, onder c)		
Art. 30, lid 1, onder d)	Art. 7, lid 2, onder b)	—	—		
Art. 30, leden 2, 3 en 4	—	—	—		Nieuw
Art. 31, punt 1), onder a)	Art. 7, lid 3 onder a)	Art. 6, lid 3, onder a)	Art. 11, lid 3, onder a)		
Art. 31, punt 1), onder b)	Art. 7, lid 3, onder b)	Art. 6, lid 3, onder c)	Art. 11, lid 3, onder b)		
Art. 31, punt 1), onder c)	Art. 7, lid 3, onder c)	Art. 6, lid 3, onder d)	Art. 11, lid 3, onder d)		

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/37/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 92/50/EEG	Andere besluiten	
Art. 31, punt 2), onder a)	—	Art. 6, lid 3, onder b)	—		
Art. 31, punt 2), onder b)	—	Art. 6, lid 3, onder c)	—		
Art. 31, punt 2, onder c)	—	Nieuw	—		
Art. 31, punt 2), onder d)	—	Nieuw	—		
Art. 31, punt 3)	—	—	Art. 11, lid 3, onder c)		
Art. 31, punt 4), onder a)	Art. 7, lid 3, onder d)	—	Art. 11, lid 3, onder e)		
Art. 31, punt 4, onder b)	Art. 7, lid 3, onder e)	—	Art. 11, lid 3, onder f)		
Art. 32	—	—	—		Nieuw
Art. 33	—	—	—		Nieuw
Art. 34, eerste en tweede alinea	Art. 9, eerste en tweede alinea	—	—		
Art. 34, derde alinea	Art. 9, derde alinea				Gewijzigd
Art. 35, lid 1, eerste alinea, onder a), eerste alinea	—	Art. 9, lid 1, eerste alinea	—		
Art. 35, lid 1, eerste alinea, onder a), tweede alinea	—	Art. 9, lid 1, tweede alinea, eerste zin	—		Gewijzigd
Art. 35, lid 1, eerste alinea, onder b)	—	—	Art. 15, lid 1		
Art. 35, lid 1, eerste alinea, onder c)	Art. 11, lid 1	—	—		
Art. 35, lid 1, tweede alinea	—	Art. 9, lid 5, tweede alinea	Art. 17, lid 2, tweede alinea		Gewijzigd
Art. 35, lid 1, derde alinea	Art. 11, lid 7, tweede alinea	—	—		Gewijzigd
Art. 35, lid 1, vierde, vijfde en zesde alinea	—	—	—		Nieuw
Art. 35, lid 2	Art. 11, lid 2	Art. 9, lid 2	Art. 15, lid 2		Gewijzigd

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/37/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 92/50/EEG	Andere besluiten	
Art. 35, lid 3	—	—	—		Nieuw
Art. 35, lid 4, eerste alinea	Art. 11, lid 5, eerste zin	Art. 9, lid 3, eerste zin	Art. 16, lid 1		Gewijzigd
Art. 35, lid 4, tweede en derde alinea	—	—	—		Nieuw
Art. 35, lid 4, vierde alinea			Art. 16, lid 3 en 4		
Art. 35, lid 4, vijfde alinea	Art. 11, lid 5, tweede zin	Art. 9, lid 3, tweede zin	Art. 16, lid 5		Gewijzigd
Art. 36, lid 1	Art. 11, lid 6, eerste alinea, aangepast	Art. 9, lid 4, eerste zin, aangepast	Art. 17, lid 1, eerste zin, aangepast		
Art. 36, lid 2, eerste alinea	Art. 11, lid 7, eerste zin	Art. 9, lid 5, eerste alinea	Art. 17, lid 2, eerste alinea		Gewijzigd
Art. 36, lid 2, tweede alinea	—	—	—		Nieuw
Art. 36, lid 3	Art. 11, lid 10	Art. 9, lid 8	Art. 17, lid 5		Gewijzigd
Art. 36, lid 4	Art. 11, lid 8 en 13	Art. 9, lid 6 en 11	Art. 17, lid 4 en 8		Gewijzigd
Art. 36, lid 5	Art. 11, lid 11, aangepast	Art. 9, lid 9, aangepast	Art. 17, lid 6, aangepast		
Art. 36, lid 6	Art. 11, lid 13, tweede zin	Art. 9, lid 11, tweede zin	Art. 17, lid 8, tweede zin		Gewijzigd
Art. 36, lid 7, eerste alinea	Art. 11, lid 12	Art. 9, lid 10	Art. 17, lid 7		
Art. 36, lid 7, tweede alinea	—	—	—		Nieuw
Art. 37	Art. 17	Art. 13	Art. 21		Gewijzigd
Art. 38, lid 1	—	—	—		Nieuw
Art. 38, lid 2	Art. 12, lid 2, aangepast	Art. 10, lid 1, aangepast	Art. 18, lid 1, aangepast		
Art. 38, lid 3	Art. 13, lid 1 en 3, aangepast	Art. 11, lid 1 en 3, aangepast	Art. 19, lid 1 en 3, aangepast		Gewijzigd
Art. 38, lid 4	Art. 12, lid 2 en art. 13, lid 4, aangepast	Art. 10, lid 1 bis en art. 11, lid 3 bis, aangepast	Art. 18, lid 2 en art. 19, lid 4, aangepast		
Art. 38, lid 5 en 6	—	—	—		Nieuw

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/37/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 92/50/EEG	Andere besluiten	
Art. 38, lid 7	Art. 12, lid 5	Art. 10, lid 4	Art. 18, lid 5		Gewijzigd
Art. 38, lid 8	Art. 14, lid 1	Art. 12, lid 1	Art. 20, lid 1		Gewijzigd
Art. 39	Art. 12, lid 3 en 4, art. 13, lid 6, en art. 14, lid 2 aangepasts	Art. 10, lid 2 en 3, art. 11, lid 5, en art.12, lid 2 aangepasts	Art. 18, lid 3 en 4, art. 19, lid 6 en art. 20, lid 2 aangepasts		
Art. 40	Art. 13, lid 2, en art. 14, lid 3	Art. 11, lid 2, en art. 12, lid 3	Art. 19, lid 2, en art. 20, lid 3		Gewijzigd
Art. 41, lid 1	Art. 8, lid 2, eerste zin, aangepast	Art. 7, lid2, eerste zin, aangepast	Art. 12, lid 2, eerste zin, aangepast		
Art. 41, lid 2	Art. 8, lid 1, eerste alinea, aangepast	Art. 7, lid 1, eerste alinea, aangepast	Art. 12, lid 1, eerste alinea, aangepast		
Art. 41, lid 3	Art. 8, lid 1, tweede alinea, aangepast	Art. 7, lid 1, tweede alinea, aangepast	Art. 12, lid 1, tweede alinea, aangepast		
	Art. 8, lid 2, laatste zin	Art. 7, lid 2, laatste zin	Art. 12, lid 2, laatste zin		Vervallen
Art. 42, lid 1, 3 en 6	Art. 13, lid 5, en art. 18, lid 2	Art. 11, lid 4, en art. 15, lid 3	Art. 19, lid 5, en art. 23, lid 2		Gewijzigd
Art. 42, lid 2, 4 en 5	—	—	—		Nieuw
Art. 43	Art.8, lid 3	Art. 7, lid3	Art.12, lid 3		Gewijzigd
Art. 44, lid 1	Art. 18, lid 1 aangepast	Art. 15, lid 1 aangepast	Art. 23, lid 1 aangepast		Gewijzigd
Art. 44, lid 2	—	—	—		Nieuw
Art. 44, lid 3	Art. 22	Art. 23, lid 3	Art. 32, lid 4		Gewijzigd
Art. 44, lid 4	—	—	—		Nieuw
Art. 45, lid 1	—	—	—		Nieuw
Art. 45, lid 2, eerste alinea	Art. 24, eerste alinea, aangepast	Art. 20, lid 1, aangepast	Art. 29, eerste alinea, aangepast		
Art. 45, lid 2, tweede alinea	—	—	—		Nieuw
Art. 45, lid 3	Art. 24, tweede en derde alinea, aangepast	Art. 20, leden 2 en 3 aangepast	Art. 29, tweede en derde alinea, aangepast		
Art. 45, lid 4	Art. 24, vierde alinea	Art. 20, lid 4	Art. 29, vierde alinea		Gewijzigd

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/37/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 92/50/EEG	Andere besluiten	
Art. 46, eerste alinea	Art. 25, eerste zin gewijzigd	Art. 21, leden 1 en 2, eerste zin, aangepast	Art. 30, leden 1 en 3, eerste zin, aangepast		
Art. 46, tweede alinea	—	—	Art. 30, lid 2		
Art. 47, lid 1, onder a) en b)	Art. 26, lid 1, onder a) en b), aangepast	Art. 22, lid 1, onder a) en b), aangepast	Art. 31, lid 1, onder a) en b), aangepast		
Art. 47, lid 1, onder c)	Art. 26, lid 1, onder c)	Art. 22, lid 1, onder c)	Art. 31, lid 1, onder c)		Gewijzigd
Art. 47, leden 2 en 3	—	—	—		Nieuw
Art. 47, leden 4 en 5	Art. 26, leden 2 en 3, aangepast	Art. 22, leden 2 en 3, aangepast	Art. 31, leden 2 en 3, aangepast		Gewijzigd
Art. 48, lid 1 en lid 2, onder a) t/m e) en g t/m j	Art. 27, lid 1, aangepast	Art. 23, lid 1, aangepast	Art. 32, lid 2, aangepast		
Art. 48, lid 2, onder f)	—		—		Nieuw
Art. 48, leden 3 en 4	—	—	—		Nieuw
Art. 48, lid 5	Nieuw	Nieuw	Art. 32, lid 1, aangepast		
Art. 48, lid 6	Art. 27, lid 2	Art. 23, lid 2	Art. 32, lid 3		
Art. 49	Nieuw	Nieuw	Art. 33		Gewijzigd
Art. 50	—	—	—		Nieuw
Art. 51	Art. 28	Art. 24	Art. 34		
Art. 52	Art. 29	Art. 25	Art. 35		Gewijzigd
Art. 53, lid 1	Art. 30, lid 1 aangepast	Art. 26, lid 1 aangepast	Art. 36, lid 1 aangepast		
Art. 53, lid 2	Art. 30, lid 2	Art. 26, lid 2	Art. 36, lid2		Gewijzigd
	Art. 30, lid 3	—	—		Vervallen
Art. 54	—	—	—		Nieuw
Art. 55	Art. 30, lid 4, eerste en tweede alinea	Art. 27, eerste en tweede alinea	Art. 37, eerste en tweede alinea		Gewijzigd
—	Art. 30, lid 4, derde alinea	Art. 27, derde alinea	Art. 37, derde alinea		Vervallen
—	Art. 30, lid 4, vierde alinea	—	—		Vervallen

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/37/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 92/50/EEG	Andere besluiten	
—	Art. 31	—	—		Vervallen
—	Art. 32	—	—		Vervallen
Art. 56	Art. 3, lid 1, aangepast				
Art. 57	—				Nieuw
Art. 58	Art. 11 lid 3, lid 6 t/m 11 en lid 13				Gewijzigd
Art. 59	Art. 15	—	—		
Art. 60	Art. 3, lid 2	—	—		
Art. 61	Nieuw	—	—		
Art. 62	Art. 3, lid 3				
Art. 63	Art. 3, lid 4				Gewijzigd
Art. 64	Art. 11, lid 4, lid 6, eerste alinea, lid 7, eerste alinea, en lid 9	—	—		Gewijzigd
Art. 65	Art. 16				
Art. 66	—	—	Art. 13, leden 3 en 4		
Art. 67, lid 1	—	—	Art. 13, lid 1, eerste alinea en lid 2, eerste alinea		
Art. 67, lid 2			Art. 13, lid 1, eerste t/m derde streepje en lid 2, eerste t/m derde streepje		Gewijzigd
Art. 68	—	—	Nieuw		
Art. 69, lid 1	—	—	Art. 15, lid 3		
Art. 69, lid 2, eerste alinea	—	—	Art. 16, lid 1 en lid 2, tweede streepje		Gewijzigd
Art. 69, lid 2, tweede alinea en lid 3	—	—	Nieuw		
Art. 70	—	—	Art. 17, lid 1, lid 2, eerste en derde alinea, leden 3 t/m 6 en lid 8		Gewijzigd
Art. 71	—	—	Nieuw		

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/37/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 92/50/EEG	Andere besluiten	
Art. 72	—	—	Art. 13, lid 5		
Art. 73	—	—	Art. 13, lid 6, eerste alinea		
Art. 74	—	—	Art. 13, lid 6, tweede alinea		Gewijzigd
	Art. 33	Art. 30	Art. 38		Vervallen
Art. 75	Art. 34, lid 1, aangepast	Art. 31, lid 1, aangepast	Art. 39, lid 1, aangepast		
Art. 76	Art. 34, lid 2	Art.31, lid 2	Art. 39, lid 2		Gewijzigd
			Art. 39, lid 2, onder d), deuxième alinea		Vervallen
Art. 77, lid 1	—	Art. 32, lid 1	Art. 40, lid 1		
Art. 77, lid 2	Art. 35, lid 3	Art. 32, lid 2	Art. 40, lid 3		Gewijzigd
	—	—	Art. 40, lid 2		Vervallen
Art. 77, lid 3	—	Art. 32, lid 3	Art. 40, lid 4		Gewijzigd
Art. 78, leden 1 en 2					Nieuw
Art. 78, leden 3 en 4	Art. 6, lid 2, onder a),	Art. 5, lid 1, onder d)	Art. 7, lid 1, onder c)		Gewijzigd
Art. 79, onder a)	Art. 6, lid 1, onder b), aangepast	Art. 5, lid 1, onder c), deuxième alinea, aangepast	Art. 7, lid 1, onder b), deuxième alinea, aangepast		
Art. 79, onder b)	Art. 35, lid 2	—	Art. 16, lid 4		Gewijzigd
Art. 79, onder c)	—	—	—		Nieuw
Art. 79, onder d)	Art. 35, lid 1, aangepast	—	—		
Art. 79, onder e)		Art. 29, lid 3, aangepast	—		
Art. 79, onder f)	Art. 35, lid 2 aangepast	—	—		Nieuw
Art. 79, onder g)	—	—	—		
Art. 79, onder h) en i)	—	—	—		Nieuw
Art 80					
Art 81					
Art 82					

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/37/EEG	Richtlijn 93/36/EEG	Richtlijn 92/50/EEG	Andere besluiten	
Art. 83					
Bijlage I	Bijlage II				Gewijzigd
Bijlagen IIA en IIB	—	—	Bijlagen IA en IB		Gewijzigd
Bijlage III	Bijlage I	—	—	Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden	Aangepast
Bijlage IV	—	Bijlage I	—	Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden	Aangepast
Bijlage V	—	Bijlage II	—		Gewijzigd
Bijlage VI	Bijlage III	Bijlage III	Bijlage II		Gewijzigd
Bijlage VII A, B, C en D	Bijlagen IV, V en VI	Bijlage IV	Bijlagen III en IV		Gewijzigd
Bijlage VIII	—	—	—		Nieuw
Bijlage IX					Aangepast
Bijlage IX A	—	Art. 21, lid 2	—	Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden	Aangepast
Bijlage IX B	—	—	Art. 30, lid 3	Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden	Aangepast
Bijlage IX C	Art. 25, aangepast	—	—	Akte van toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden	Aangepast
Bijlage X					Nieuw
Bijlage XI					Nieuw
Bijlage XII					Nieuw